

ret se remoto speculo: qd speculū est cā partialis illi⁹ visionis p illā cōm p pōitionē q illud quo pōitō ponitur effect⁹: & quo nō pōitō nō ponit est cā talis effectus. ¶ Et cū dicitur: Oculus eque est sibi plēns speculo remoto: igitur eā causat visionē sui. Respon⁹ dicitur: qd oculus nō est cā totalis insipientis visionis: ideo nō est mirū q nō causatur visio dēficiēte cā priali sēz speculo. ¶ Et si dicitur: Oculus est cā sufficiens cu obiectis alijs ad vidēdum ea sine speculo: ergo etiā ad vidēdum seipsum sine speculo: qd est sibi ipsi p pōitione. Respon⁹ dicitur: qd ad vidēdū requirit organū cum potētia obiecti & mediū draphanū int obiectū & organū: vel int aliqd terūm: politū: sicut speculū or organū & certus situs vel applicatio illorū quib⁹ dēficiētibus nō est visio. ¶ Si dicitur cā cur illa sic reduntur. Alia dari nō pōt nisi natura rerū q nobis innotescit & experientia p quā evident cognoscitur: q illis sic existētibus causat visio: eis vero nō existētibus aut variatis nō causat visio: vel nō talis visio: nec alia dari pōt si ponat spēs in medio. ¶ Si dicitur: qd si agnādo rōnē dicitur q ideo fit visio obiecto speculo: q spēs multiplicat reflectunt a speculo ad oculū: ita reflectūt oculū a quo multiplicatē sunt. ¶ Quero primo qre nō hoc idē faciunt qd reflectunt ab obiecto nō terio nec polito. Non enī sufficit cōis illorū reflectio: q dum reflectūt ab obiecto bñ polito tēc vniunt: nō sic fit reflectunt a rōtuoso: q cū totū mēbium plēnū fit specie⁹ p m illos & spēs etiā dē rōnis & obiecti simul penetratiue existētēs vniunt: nō videt quomodo plus vniat in medio fit reflectat a polito vel non polito. Sunt enī spēs eadē spēs qd sibi indistincte / ¶ Dicitur etiā cām illius qre qre p vniuntur: si sic reflectūt qd si aliter. ¶ Itē qre cur ocul⁹ nō videt obiectum parū distā qd post doxiūm vidētis situm est cum tū eius spēs q obicularis q totū mediū diffunduntur etiā vniunt ad oculū. Dicitur q nō fit visio nisi p spēs ab obiecto ad organū p lineā rectā: vel saltem recte reflectē p procedētē p modū pyramidis radiose &c. & nō per obliquū. ¶ Quero cām illius: cum tū spēs naturalē: ideo vniuntur & qd iterum pōce dat dum recipit in oculū. Dispositus debet mouere & compōducere visionē sīnālī alia rō dari nō pōt: nisi q spēs sunt talis nature q nisi sic vel sic procedāt nō agunt simpliciter vel nō talē effectū. ¶ Et hoc p experientiam patet. Sic ergo & ego longēvitiū rideo: q ad visionem requirit applicatio obiecti sīm certas lineas & dispositio certa mediū. ¶ Quib⁹ variatis vel olino nō fit visio vel aliaz altavisiō sīm diuersam applicationē obiecti dispositionē variatē mediū: & hoc innotescit p experientia. Sed p nullā experientia evident cognoscit q pōp⁹ variationē specierū illa cōtingat: q nulla experientia noscī pōt qd sint spēs in medio. ¶ Per hoc ad alias experientias. Ad illud qd addit: ocul⁹ visio obiecto speculo apparere debet in loco in q est rē. Dicitur q pōp⁹ diuersum sitū obiecti et p pōp⁹ pōp⁹ dicitur: qd mediū variatiōne sīm densitatē raritatē causatur aliaz altavisiō: qd alū sensus bñ iudicat: aliazque dēcipit. ¶ Que qdēs sint sola experientia aut regulē experientis collecte docēt fundatur aliaz experientie in natura potētē organū obiecti: mediū q simul inre grant cām efficiētē visionis: quodlibet horū est cā partialis. Nec oportet aliā in his cām assignare: nisi hāz causā pcurrētū naturas. Licet regulē et experientia collecte dari pnt quib⁹ cognoscī pōt q applicatio

hāz causā spediāt visionē: ad quā dispositionē se: quaf hoc vel alia visio apparitio. Et de sunt regulē p spectantē exēpli causa: q visio fit p modū pyramidis radiosi: cui⁹ basis est rē vna: cui⁹ oculo. Ad dicitur qd ad visiois causationē requirit talis situs obiecti respectu oculi: q si linee traherent a superficie obiecti versus oculū & in eorum oculū ptingerēt haberēt figurā pyramidis cui⁹ basis rē. ¶ Et vbi obiectū sic sitū est q ad eo tales linee imaginariē reguli nō possent nō sit visio. Ad dicitur: igit talis reguli nō opy ponere spēs: sū sufficiens obiectū mediū. ¶ Nec linee ille sūt reales s; mathematicae sine imaginariē. ¶ Ad experientia de brculo cui⁹ vna pars est i aere: alia i aqua. Dicitur q illa visio q videt bacul⁹ fractū vel curvū: sit vna v⁹ due: causat ab obiecto potētia & medijs dicitur: sit vna i raritate & dēfirate q talis nature sunt q causant apparētia obiecti i diuersis sitib⁹. ¶ Et hoc p baculū sub aq iudicat i alio situ: ex qd i diuersa mediavide qd vniū pars rō sup aquā in aere videt p mediū vniū forme i alio situ qd videt p diuersa media. Itē apparet curvitas baculū vel fractū. ¶ Si dicitur qd ad aliā experientia si mediū densū: p pōp⁹ pōp⁹ dicitur: rari⁹ remoti⁹ apparet res visa maior. Si e contrario apparet res minor: cuius causa est natura eorum: ad visionē concurrētis qd experientia innotescit. Sic si ponēt res specierū rariātes q species i occurrit medijs rariorū retrāgunt seu dīspūnt & dilatant: ita repēditant obiectū sub maiori agulo: ideo apparet visibile maius. Licet hoc difficle intelligit qd totum mediū plēnū sit specie⁹ q dilatatur est q vbius tūm. In illo sic sitū sit qd in quare species sic dilatant: occurrunt medio rariorē nihil aliud rideo pōt nisi natura specierū & medijs talis est: ita dico qd ista est natura obiecti medijs & potētē. Suo nō respōdet ad aliā de apparētia maioris & minoris qd itatis est natura rez: est q dō res remotiorē ē ab organo: tāto apparet minor. ¶ Si dicitur de angulis causatis i oculo cū sensus nō pōt pīat illos angulos quomodo ppter eos alit iudicat. ¶ Item anguli causant ab extremis lineis pyramidis sīm eos: cur linee extreme plūq⁹ itercluse faciūt diuersam apparētia. ¶ Si dicitur experientia in natura fundata hoc docet: certe experientia docet qd ad talē obiecti appoximationē causat talis apparētia vel iudiciū. Sed qd causat ad angulū causatū a lineis specierū: nulla habet experientia. Licet ad hoc sit experientia qd qd linee imaginariē ab obiecto ad centrū oculi pcedat ceterū parib⁹ causat visio: qd angul⁹ imaginari⁹ i oculo ab hīs lineis causatus est maior: tāto res apparet maior. Linee autē hōmōi minorē agulū faciūt pcedētēs ab obiecto remoti: qd si ab eodē obiecto p pōp⁹ pcedētēs: q aut sint species aut vere aut reales linee: nulla vniū docuit experientia. ¶ Ad primā rōnem dicitur qd color qd causat in oculo a colore obiecti: v⁹ dicitur est. ¶ Et ille est materialis & materialis recipit in organo: extēdit in organo sicut in suo obiecto: nec est ibi spūaliter aut intēcionaliter. Ille tū color nō semp pducit in oculū: dū pducit per eum nō videtur obiectū extrasēdē ipē est obiectū alterius visionis: que apparētia dicitur dicitur est. Sed ipsa visio coloris extra qd color in organo et illa est alteri⁹ ratiōnis: quia extēdit ipē est obiectū est materialis et extēdit in organo & potētē: & nō immaterialis: quia extēdit est: licet in minus materialis: qd subitū obiecto. Ibec autē ratio potē

155

Ad r. rōnem. 155

55

Ad. 2.
rõnem

set fieri de obiecto intellectus quod est materiale: et itelle
ctio qd est simplr imaterialis sicut est? subiectu qd est
intellectus. Sed supra solutu est: pbati q materiale
agit in imateriali. ¶ Ad alia v: qd illud qd causat in
medio a colore obiecti est eiusdẽ rõnis cũ eo a q cau-
satur. Consequẽter v: qd color causat? in medio nõ est
spũalis: sed vere materialis: extrinsecus. Dicitur aut spũ-
lis: qd ppter suã inspectionẽ est insensibilis. Quis autẽ est
visibilis: r tũc hẽ esse corpale sicut in obiecto. ¶ Et v:
spũalis: qd illud esse qd color hẽ: in medio nõ remanet
in absentia coloris qd est in obiecto: sed solũ in eĩ pĩen-
tia: ideo v: habere esse spũale r extraneũ: sed cõe.
¶ Pposito nõ est in obiecto tactus? qd? r tactus? qd cau-
sant aliqd in medio qd manet obiecti? destructis. ¶ Et
dicitur colorẽ habere esse spũale in medio: qd illumina-
tiõ mediũ cõducit pĩalũ ad causandũ actũ videndi:
et hoc virtute coloris obiecti sine qd non posset agere
¶ Ad qd ppter hoc color habeat aliqd esse in medio sal-
tem non opo: sed qd habet? r tũc habet esse materiale r
extensum: s; nõ ita perfectũ sicut hẽ in obiecto. ¶ Hoc
nõ dicitur? qd effectus? habet vniũ esse effectus extra cã-
sã: r illud est esse corpale r naturale. ¶ Aliud esse effectus?
cã in q virtutẽ cõmetit: illud v: esse spũale: nõ q sint
tria esse. ¶ Nũc cause actus pĩetis? Aliud esse effectus?
extra cãm. ¶ Et tertiu esse spũs effectus? in cã: ita qd esse
effectus? in cã extra sũ duo esse v: sicut sũ corpale aliõ
spũale: qd imaginatio falsa est. ¶ Illud idẽ esse nume-
ro qd nũc est in effectu pĩ? nõ fuit in cã cõmetite: sed
dicitur habere esse virtutale spũale in cã: qd cã pĩt pĩo
ducere effectus. ¶ Et hoc est habere esse virtuale in cã
activa posse pĩcũ a cã actiuã nihil aliõ. Sic i ppo-
sito de esse spũali. ¶ Ad illud qd addit: qd albedo nõ
dicitur habere duplex esse in lapide r in ligno: qd sunt
eiusdẽ rõnis. Dicitur q hoc ideo est: qd vtrũq; esse esse
dimis in lapide: r in ligno itaq; in obiectis est esse sũ-
biler pĩmanens. Sed esse coloris in medio nõ est nisi
solũ ad pĩtia cause scõe: puta coloris in obiecto. ¶ In
lapide autẽ r in ligno pĩt albedo esse of cã scõe circũ
scripta in alio obiecto. ¶ Ideo nõ v: habere duplex eẽ
sũ rõnẽ: qd vtrũq; esse pĩmanens: nõ autẽ hĩc. ¶ Sed
cõtra hoc: qd in medio causat color eiusdẽ rõnis cũ
colore obiecti. Ad hoc arguitur scõe. q. xvij. scõi sen-
tentia: in. ij. dubio: cũ? rõnes r solutioes in effectu
breuit pmo. ¶ Arguit itaq; Color in obiecto sup-
positus visu ipedit visionẽ: nõ color mediũ q nõ sunt
eiusdẽ rõnis: qd causat? eiusdẽ rõnis idẽ sunt effectus?
¶ Itẽ nõ videt q color causat colorẽ? qd tũc etiã posset
augeri: r sic aer posset fieri ita alb? sicut nix. ¶ Item
que sunt eiusdẽ rõnis ab eiusdẽ causis cõstruuntur: sed
color mediũ q absentia lucis cõstruuntur: nõ color obiecti.
¶ Solutio ad primum q diuersitas effectũ nõ
semper cõtingit ppter diuersitate causã: agentiu: sed
qñs ppter diuersã apporimatiõẽ earũdẽ causa-
rũ aut diuersitate intentionis aut pfectiõis earũ
dispositionẽ passivã. r tactu est: sic excellẽ lux ipedit
visionẽ? temperata color: superpositus organo ipedit
visionẽ sicut alter? ¶ Remissus nõ: vt pĩt devitro su-
perposito. ¶ Unde q pfectus? color ipedit vna cã esse pĩt
qd nõ est nisi in subiecto opaco. ¶ Et autẽ est in dyapha-
no nõ ipeditur: saltẽ in toto: cũ? nõ nõ est nisi natura
verũ quã experientia manifestat. ¶ Ad scõs pĩt cõcedi
illatũ: qd aer posset fieri ita alb? sicut nix: sicut appet
in nubib? lucida. ¶ Et v: qd libet passum naturale

33

determinat sibi certũ gradũ forme vltra quẽ non pĩe
naturalr recipere. Sic mediũ certe raritatis determi-
nat sibi certũ gradũ vltra quẽ stãte tali dispositiõẽ ra-
ritatis r alioq nõ pĩvtra accipere ab agere naturali.
¶ Ad aliud v: qd ea q sunt eiusdẽ rõnis cõstruuntur ab
eiusdẽ causis positius vel pĩuatius qd sũt in subiecti
eiusdẽ rõnis r dispositiõis? hĩ fuerint in subiectis
alteri? rõnis qũta sunt subiecta coloris pfecti: pura la-
gnũ vel paries. ¶ Et color remissũ cur? subiecto eã
dyaphanus. ¶ Et aut color obiecti causat colorẽ in me-
dio eadẽ rõne pĩat? qd pĩt ignis causat calorem
r ligno: qd scy experimur ad et? pĩentia causari colorẽ
in medio q eo absente nõ causaret. ¶ Et pĩt illã expe-
rientiã ponit color in medio nõ pĩt visionẽ in oculo cau-
sandã. ¶ Ad illõ qd arguit in dubio q opĩtio negã-
species lit hẽ pĩblosophũ r pĩmetatões. Ad oẽs illas
auctoritates q ad hoc tediũ q obiecti pĩ? agit in me-
diũ: mediũ in sensum. ¶ Et q color obiecti vir v: mo-
uere mediũ dyaphanũ r mediũ sensum nõ qd aliquid
impĩmãr vniuersaliter medio qd pĩter moueat sen-
sum. Sed in hoc v: color mouere mediũ: qd sine me-
dio dyaphano nõ pĩt agere: sed mediã medio illu-
minato agit in sensum. ¶ Ad etiã cõmetatõẽ cõmeto.
¶ Itĩtũ. immũt cũ assignando causã cur visus indi-
geat medio dicit. Declarãda est cã pĩter quã color
non videt nisi in luce. ¶ Et est qd nõ videt nisi p mediũ.
¶ Et dicitur q color r mediũ dyaphanũ sunt due cau-
se partiales ad causandũ visionẽ corporeã: r vna si-
ne alia nõ sufficit ad causandũ illũ effectum. Nec vni-
uersaliter verũ est q mediũ aliquid recipit a colore:
negõ color a luce: sed sunt cause partiales ad eĩdem
effectũ cõcurrentes. ¶ Et aut obiectũ causã pĩncipal-
ior: r lux r mediũ qũ secundaria in visione coloris: qd
ad obiectũ terminat actus? videndi nõ ad lucẽ et mediũ
salte non opozet: etiã ad quãcũq; variatiõẽ obiecti
sequit variatiõẽ visionis: nõ sic ad quãlibet variatiõẽ
lucis vel mediũ. ¶ Itẽ qñs fit visio sine medio: vt co-
loris causari in oculo. ¶ Nũc aut sine obiecto: alioqñ
esset visio. r tũ nihil videre qd est ipossibile. ¶ Et sic in-
telligẽdũ est q color si fuerit extra mouet mediũ sũ
tactu et mediũ sensum q color obiecti requirit mediũ
sibi immediatũ tangẽs scy colorẽ r etiã sensum: qd p
vacuũ nõ sũvisio. ¶ Nihil aliud est colorem mouere
mediũ sũ tactũ r mediũ mouere sensum nisi colorẽ
obiecti nõ nisi p mediũ sibi cõtiguũ q vna parte: cõ-
tiguũ ex alia parte organo causare visionẽ. ¶ In qd cau-
satiõẽ color v: causã remota et mediũ pĩpinaquã cõ-
strũ ad sũtũ corporeã: qd mediũ intercepti iter obiecti et
sensum. ¶ Et etiã color pĩt agere in mediũ: r deinde
mediũ agere in nos: nõ prius tpe sed pĩncipalitate.
¶ Hoc est q color est cã pĩncipalior visiõis mediũ mi-
nus pĩncipalis. ¶ Et vt dicitur est frequẽter a colore
obiecti causat color in medio: qd habet esse reale r
extrĩm in medio: ita materiale ita hẽ sicut color in
supficie corpis colorati: tũ qd nõ hẽ esse intrĩm pĩe
cũ nec pĩmanẽs in medio nisi pĩente colore obiecti
v: habere eẽ spũale esse intentionale siue etiã extraneũ.
¶ Et sic intelligẽdũ est illud cõmẽ. ¶ Allegati de colore
mediũ q nõ videt. Nec qd aliqd currat a colore obiecti
r aquã vel aerẽ: s; tũ recipit ab eo intentionẽ colo-
ris in aerẽ. i. colorẽ impfectũ abstractũ a materia. i. i-
uisibilem ppter sui remissionẽ: alias cõtradictorẽ sũ-
bĩpĩ. ¶ Et illa expositio nõ est extrorsã: sed sũmẽt
qñs suis supra allegat; Ad emã aliter pĩt dici color

Ad au-
res.
Itĩtũ

obiecti materialior: copozalior: medijs spūalior: et ab-
 stractior: a materia: nisi qd ille est intensus: visibilis/
 illi remissus: et nōvisibilis. Nā si materiale diceret qd
 est in materia: tūc qd est in medio/ sit spēs vel non
 spēs/ erit materialis: cū ipse aer qd est subiectū hui' est
 vere materialis: et corp' est op' sitū et materia: et forma
 ¶ Ad auctoritatē Aristot. vñ qd per species intelligit
 inlectione siue actū intelligēdi quo intelligim' qd
 dicitur species: qd naturalis similitudo obiecti intelle-
 ctū: nō enī lapis est in aia intelligēti: sed et' cog-
 nitio: qua existēte semper est intellectus in actu intelligē-
 di lapidē: hārum cognitio: nō locus est aia. Et etiā
 species dicit pōr habitus dēlicet: a cognitione mo-
 uens ad similes cognitiōnes eliciēdas. Et enī spēs
 species multiplex equiuocatur: s. dicitur est. ¶ Ad vltimū
 quod addit de p'ceptua cōi: r. dicit qd p'ceptua
 cōis nūc offendere diuersam opationē in visuē potē-
 re: qua p'oductione multiplex diuersa ppter di-
 ueritatē applicationis litualis obiecti respectu ocu-
 li: ppter diuersitatē medioꝝ: dispositione spontē
 visuē. Diuersitas autē situalis certā dēscribi nō pōt
 nisi per lineas ab obiecto egredietes: et in oculo ter-
 minatas. Et e converso ab oculo ad obiectū p'ocē-
 dentes recte vel oblique reflexe vel refracte. vt sic cer-
 tus situs dēscribat ad quē sequit talis visio: r. alius
 ad quē sequit alia visio. Illē autē lineę nō sunt reales
 aut aliquo: s. ab obiecto medio: r. organo realiter di-
 stincti: sed sunt lineę imaginarię ab obiecto p' me-
 dium visū: ad organū p' tracte. Et nihil facit ad rē siue
 ponant spēs in medio siue nō. Et rationē ergo fieri talē
 per tales lineas nihil aliud est qd visio: talē fieri ad
 talē sitū obiecti qd noticiat qd tales lineas imagiatas
 Sic tota mathematica loqns de p'fectis indiuisibilit-
 bus: lineę nō latis nec p'handis: nō vult qd talia sint
 in re: sed sufficit qd sint in imaginatiōe ad suas demō-
 stratiōes. Ad enī d' qd res a remotiora minorē ap-
 pareat: qd lineę p' quas visio causant minorē angulū
 in oculo: nō est intelligēdi qd visio fiat p' aliqas lineas
 reales: sed hęc est natura obiecti: r. oculi ac potentie
 qd apparet: r. es minor qd sit finitū: qd si lineę ab extre-
 mitatib' obiecti traherent in centro oculi se cōtingē-
 tes causarent minorē angulū cōtingentē in oculo.
 Ad qd nihil facit qd ponunt specie vel negant: qd: si
 ponant spēs/ opz lineas in p'ceptib' imaginari sicut
 imaginant sine p'ceptib' in medio. Sicut vñ qd sol suo
 motu dēscribit lineā eclipticā i zodiaco. Sic ponit
 circuli i sphaera celestī equoctial' meridian' / ouison/
 coluri/ tropici qd nō sunt reales lineę celo supaddite:
 vel in eo p' motū stellaz vel zodiaci realy causate: sed
 tñ imaginarię. Ad mathematica enī cui p'ceptua rāqz
 scia media subodiāna vel subalterna abstrahit a ma-
 teria. Et ideo cōi notant spēs aut radij sic vel sic p'ce-
 detes dñr intelligi lineę sic imaginariē. Et dicitur hui'
 qd hōis laticā loco sepe alleg. in d' cca. q. xvij. r. xvij.
 scdū s'ntaz. ¶ Ad vltimū dubiū. In a cognitio angelo-
 rū debet dicitur matutina vel vespina. Ad hoc bene
 dico: qd hanc de hoc dicit i expōitiōe canonis lec. xxxj
 qd qd lat' de hoc maria magis dicit locū h' abere in q'nto de
 b'itudine. Dico qd qd cognitio rerū in verbo qd est b'itū
 cū h' matutina. Cognitio autē rerū in lumine nature
 dicitur cognitio vespina. Dicitur enī Alex. de ales pte
 i. q. xvij. triplicē cognitioē angeloꝝ. Una qd cogno-
 scit' b'itū: se ac creaturas sibi in p'bo relucētes: vna idi
 flica cognitio: in lumine gl'rie b'itū. Alia qd cogno-

scit p' species sibi cōcreatas deū ser alia. Tertia qd co-
 gnoscit p' species a reb' cognitū acceptas. Quā ipe
 vocat cognitioē rerū i p'prio genere. Et tunc dicitur
 cum cognitioē vespine. P'ria sola matutina: qd ista
 est cognitio i creatore qd est principij ois creature i-
 cut mane principij diei. Sequētes due dicitur vespri-
 ne: qd hīs cognoscit res i creatura qd de se tēdit ad oc-
 casum. Hęc vñ matutina vel vespina p' admixtiōne te-
 nebsarū ignoziārie: s. ex cā dicitur. P'ima. i. matutina
 est sup'naturalis: b'itūca. S. vñ. vespina dicitur natu-
 lis: s. magis non habet ex: p'ria natura sine vigore
 sui intellect': qd hęc eā p' species a deo iusulas. Tñ qd in
 p'ceptio creatiois ista sunt: habent qd cōnatales
 ipsi angelo intellectui. Tertia vñ simpliciter est natu-
 ralis: qd est p' species qd ipe fabricat de obiectis creat'
 fm op'itiōne illi' doctoris ponētis species. Et p' hoc
 p'z qd i demonib' nō est cognitio matutina: s. an i eis
 i vespina: vñ fm eādē. Si vespina supponit matu-
 tinā i eodē supposito: r. excludit oēs ignoziāte tene-
 bras: sic nō est i demonibus. Si autē dicitur cognitioē
 naturalē rerū creatay simpliciter: sic pōt cōcedi cognitioē
 vespina in demonib'. Licet multi habeat obcur-
 tatis. Et tantū de hac questioe. Distinctio quarta.

Distinctio quarta magister agit de an-
 geloz p'fectioe: qd imp'ectione qd eis puenit
 ex creatione. In tria querit. P'ima: an an-
 geli in ipa creatioe beati fuerint an miseri.
 S. vñ an sue b'itudinis future / aut cal' fuerit p'fici.
 Tertia an creati sint p'fecti vel i p'fecti. ¶ Quā ad
 duas p'imas q'stiōes pōt s'nta magister i hac cōclōne
 sumari. Nulli angeloz i sua creatioe fuerit vñ vñ
 ser: neqz futuri erūt / s. cōfirmatiōis vel cal' p'fici.
 ¶ Quō ad tertiā q'stiōne p'mittit qd triplex p'fectio:
 fm t'pō: fm naturā: fm p'fectionē vniuersalitatis. Et
 cundū t'pō: cui nihil deficit qd fm t'pō illius statum
 sibi cōuenit. Sic vñ puer perfectus h' nō habet virtū
 p'fectionē. S. cōm naturā a qd h' quicqd nature con-
 uenit fm sui capacitātē. Sic fōs beatū virtū perfectū.
 S. cōm vniuersalitātē qd est summe et simpliciter p'fectū.
 P'ima est nature cōditō. S. cōa est nature gl'ificatiō.
 Tertia nature increate. ¶ Conclūsiō sc'ca: an angeli
 oēs i sua creatioe erāt p'fecti fm ipa naturā: nō fm
 nature gloriā nec vniuersalitē. ¶ De natural' i. nar-
 turā: qd etiā cōuenire potuit angelo ante beatitudinē.
 ¶ Circa hanc distinctioē q'st. An angeli boni et
 mali in sua creatioe fuerit boni gl'ie: r. nature
 p'fecti: In illa q'stiōe erūt tres articuli. P'imus de do-
 nis gl'ie vñ creati fuerint miseri vel b'ri. S. vñ de do-
 nis gl'ie r. nature: vñ gl'ia gratificas sit eis p'creata:
 aut an i solis naturalib' sit p'ducta. T'ius: mouebit
 dubia. ¶ Quō ad p'imum p'mittit qd questio q'st ad
 vtroqz p'ios buos articulos pōt illi gl'ie de possibill
 vñ de facto. De possibill nō h' dubiū: qd potuit de cō-
 create agēlis gl'ias: r. grām. Ad vñ q' sc'ca: i creatiois
 istā b'ri fuissent. S. aut potuit p'z: qd nulla est ipos-
 sibilitas ex pte dei: cui nō repugnat creare grātā et
 gloriā magis i vno istā qd i alio. Ad vñ q' sc'ca: postea te-
 cit' in istā creatiois facere potuit. ¶ Hęc i res repu-
 gnātia ex pte subiecti. I. nature agēlicis: qd capax: sunt
 vñ i gl'ie et gl'ie. Hęc i res aliqz i p'cedētē: qd
 qd cōp' fuisset de' i'is amouere potuisset. Dicitur enī
 oipotētie nihil pōt resistere: dicitur apō ad Rom. 12.
 id olūtrati ei' qd resistere: nisi cū capax potuit velle: pos

22

Dubi. 1. 22

22

tuit facere. ¶ Ideo de facto rñdēdū est. ¶ Pro q̄ no
tandum possit sc̄m̄ Bonauē. q̄ beatitudo dupl̄ acci-
pi pot̄. An̄o modo pp̄te pro statu p̄fecto plenitudine
ois boni. Quō d̄mittit Boe. iii. de consolatore. Stat-
us oim̄ bonoz aggregatio perfect̄. Ihec icludit
clarā dei visionē p̄fecta fruitionē firmā tētionem
Alio modo accipit p̄ statu p̄uatiuo ois mali p̄tenc
culpe. ¶ Ibi s̄ p̄missis est prima conclusio ad illū artic-
lū. Accipiēdo beatitudinē p̄io mō positue nulli ange-
lo. ¶ In principio creatiois fuerit beatitudo p̄fecta. Illa
cōclusio p̄hader̄ auct̄. r̄ rōne m̄gr̄i in textu. ¶ P̄terea
ca n̄c̄p̄ angeli cadentes nec flātes fuerūt in principio
creatiois b̄r̄ q̄ nulli. P̄ima p̄s̄ añcedētus p̄t̄. q̄ se
curitas r̄ certitudo est de r̄nēbitudinis. Ihec autē
nō fuit in cadētū. ¶ H̄ Joh̄. vii. d̄ de lucifero. Ille
inveritate nō fuit. Sc̄da p̄s̄ p̄baf. Beatitudini eōn-
trariū videt esse laus sicut dānatiōi vituperiū. Sed in
his q̄ sunt a natura lūe q̄ dicitioe null̄ laudat. ¶ Itē
br̄itudo premiū est. q̄ p̄supponit meritū. ¶ Itē si de
p̄o p̄didit āgelos hoc er̄ eō fecisset. q̄ p̄sonabat na-
ture eoz vt talē p̄fectioē tā nobili fieret. Sed sic
lucifer q̄ vt dicit m̄gr̄i r̄ sc̄r̄i sp̄lō d̄iffima habuit na-
turalia magis debuit in br̄itudine creati. Longrū
enī magis videt vt natura nobilit̄ ḡra decoret. hoc
autē factū nō est. ḡ. ¶ Sc̄da p̄c̄lo. In br̄itudine sc̄do
mō dicta p̄ p̄uatiōe ois culpe. p̄ne sūt oēs āgelī
creati. p̄baf. q̄ oēs fuerit creati innocētēs. It̄ ita
malo culpe. r̄ p̄ ois sine malo p̄ne. Ad enī deus p̄r̄
est vitor q̄ sit aliq̄s p̄c̄to. An̄o p̄t̄. q̄ null̄ angel̄
in culpa creat̄ est. q̄ non poruit creator optim̄ aucto-
r mali esse. ¶ Sicut autē aucto oim̄ q̄ in creatioe receperūt
Ad q̄ creati sunt in culpa. ¶ Itē d̄. i. Ad id̄ deus cū-
cia q̄ fecerat r̄ er̄ ar̄valde bona. ¶ It̄ ḡitur boni erāt oēs
angeli quos fecerat bonitate innocētē q̄ oēs excludit
culpā. De hoc pulchre m̄gr̄ d̄. ii. allegā manifestas
ap̄tōitates Aug. r̄ B̄ngentis. ¶ Quāntū ad sc̄m̄
articulū vidēdū. ¶ Tr̄ti angelī sint creati in ḡra. Nam
q̄ perfecti sint creati in natura. q̄ innocētēs sine cul-
pā r̄ pena. p̄t̄ ex cōclusione statim posita. De hoc q̄
vt dicit sc̄r̄s Bonauē. q̄. ii. huī d̄. i. ¶ It̄ q̄stio facta
est. ¶ It̄ nō inuenim̄ aliā rōnē q̄ cōgruitatis vnde p̄-
babiliter vtrūq̄ pot̄ opinari sc̄r̄i r̄ alij inq̄t ante nos
¶ Sunt ergo hic opinioēs due extreme. Una q̄ oēs
angeli creati sunt in ḡra gratū faciente. ¶ Alia q̄ sunt
creati in puris naturalib̄. r̄ q̄ nō habuerūt grām ab
instāri creatiois. ¶ P̄t̄ime fauet b̄r̄is ¶ h̄o. p̄rre. i. q̄.
l̄x̄. ar. iij. et. 2. eg. de ar. sc̄. de assentū magister i. ter.
¶ Etiam d̄. v. l̄. u. g. ¶ Alexan. de ales. q̄. xij. mem. ij.
¶ Etia sc̄r̄s Bonauē. q̄. ii. h̄. u. d̄. i. sc̄. d̄. scripti. ¶ It̄ r̄
opinionum inn̄r̄i auctōritatib̄ r̄ r̄ōnib̄ persuā-
siuis. P̄t̄ima aucto. b̄r̄i Aug. xij. de ciui. dei. c. ix. Si-
mul in eis cōdēns naturā r̄ largiens grām. ¶ It̄ Item
de corp̄. r̄ ḡra. Angeli beati erāt anteq̄ caderent
¶ Erāt quod adhuc cōiū addere beatitudinē si per-
sisterent donec fūme beatitudinis plenitudine tāq̄
premiū permāfōnis susciperent. ¶ Cum autē beati-
tudo nō sit sine ḡra. p̄t̄. q̄ anteq̄ caderent grām ha-
buerūt. ¶ It̄ Item lib. ii. c. iij. d̄. an̄. p̄r̄. verbi dei crea-
ti sunt oēs angelī a sp̄s̄ctō p̄r̄ sanctificationē p̄-
fecti p̄m̄p̄tione dignitatis r̄ ordinis illuminatioe
¶ It̄ r̄ Item viciā viciā. ¶ Per viciā intelligun-
tur demones q̄ creati sunt in magna pinguedine spi-
ritūs sancti. Sed p̄ sup̄biā arefacti de celo ceciderūt.

p̄c̄lo. 1.
B

p̄c̄lo. 2.

Art. 1.

¶ It̄ r̄ Item viciā viciā. ¶ Per viciā intelligun-
tur demones q̄ creati sunt in magna pinguedine spi-
ritūs sancti. Sed p̄ sup̄biā arefacti de celo ceciderūt.

¶ Pinguedo autē sp̄s̄cti ḡra est sp̄s̄cti. ¶ Itē de luc̄
fero d̄ i figura ¶ sc̄. xvij. ¶ Plēn̄ sapientia p̄fect̄
decore i delictis paradisi dei fuit. Sed delicia para-
disi sp̄s̄cti sunt ḡra r̄ frutes. Si ḡ apostata angel̄
grām habuit a matore alij. ¶ It̄ r̄ rōne. De cū sit libe-
ralissim̄ parat̄ est dare oib̄ grām d̄ p̄posita ad reci-
piendū. sed nulla videt melior dispositio ad grām q̄
innocētia r̄ volūtas recta. ¶ It̄ hec erāt i angelis a sui
creatioe. Itē angeli creati lege nature ascripti erant
ad diligēdū deū. Ad id̄ statim trāsgredido statim po-
terāt demereri. Ergo illō seruādo q̄ statim poterāt
mereri. Sed mereri nō poterāt sine ḡra q̄ creati fue-
rūt in ḡra. ¶ It̄ oia creata p̄io p̄ducta sunt fm̄ r̄-
nes feminales. vt de herbis arborib̄ d̄. ¶ It̄. i. p̄-
tulit terra herbā virentē r̄ afferentē semē iuxta gēn̄
suū. lignūq̄ faciēs fructū r̄ habēs vniūq̄q̄ semetem
p̄s̄ specie suā. ¶ It̄ a autē est semē opatiōis meritoz. sic
semē effectū naturalū. Ergo sic fm̄ beariū r̄ ḡra.
statim copozalib̄ r̄ volūtas r̄ sua creatioe id̄t̄e sūt r̄ōnes
feminales effectū naturalū. ¶ It̄ etia nature sp̄s̄cti
id̄ta ē ḡra i creatioe ad opatiōe meritoz. ¶ Sc̄da p̄c̄lo.
¶ It̄ ad litterā dicit. q̄ angelica natura p̄io erat fōm̄is
creata r̄ celū dicit a. ¶ Deinde dicit eā fōmatā r̄ lucem
appellatā. ¶ Ad autē fuit itōm̄is nisi p̄ defectū gratie.
¶ It̄ It̄ sc̄. xvij. moal. tractas illō sc̄. xvij.
¶ It̄ r̄ op̄. decoris tūt. fōam̄a in die q̄ cōdit̄ es.
¶ It̄ loquēs de lucifero dicit huī lapidis i die p̄ditio-
nis sue fōam̄a p̄parata fuit. q̄ r̄ capax charitat̄
fuit. ¶ It̄. q̄ i repleri voluisset statim angelus tanq̄
in ornāmētis regis lapidis p̄positi. It̄ere potuisset
l̄s̄ habuit q̄ ille lapis fōam̄a. sed p̄pter fugiē vitiū
charitat̄ auro nō fuit repleta. ¶ Ecce apte dicit q̄ nō
habuit charitatē. ¶ It̄ itē d̄. q̄ ibidē dicit charitatē re-
cepisse innumere cadentib̄ alijs. ¶ B̄ōne etiā se tuet̄.
q̄ ḡra sc̄lm̄arē creatū r̄ rōnālē in deū. Ideo si oēs ha-
buissent grām oēs p̄ueri fuissent in deū. ¶ It̄ ita null̄
cecidisset. ¶ P̄sertim q̄ angel̄ naturalū semel est
ad deū. ¶ Semel natura angelica cōm̄ersa
ad deū. ¶ Semper manet in p̄uersiōe. ¶ Sicut semel auersa
semper manet i auersioe. ¶ Sicut etiā aia separata p̄ma-
net in statu in q̄ fuit p̄e separationē. ¶ It̄ ḡra est me-
diū inter naturā r̄ gloriā. Ideo p̄io angeli fuerit in
puris naturalib̄. ¶ Deinde adepti sunt gratiā. ¶ Sc̄cū
glas. ¶ P̄terea sicut se h̄s culpa ad dānatiōē ita
ḡra ad gl̄iam. ¶ It̄ statim vt habuerit culpā mali fue-
rūt dānati r̄ obf̄mat̄. Ergo stantēs statim vt habue-
rūt gratiā sunt gl̄ificati r̄ p̄firmati. ¶ Ad autē habuerit
gloriā in instāri creatiois. ergo nec gratiā. ¶ Sc̄cū
do notādū. q̄ gratia tripliciter accipitur. ¶ Vide lati
infra d̄. xvij. ¶ An̄o modo cōm̄unter p̄t̄o cōp̄ehē-
dit q̄c̄q̄ naturalib̄ est sup̄additū. ¶ Naturalib̄ illis q̄
sunt de generali r̄ cōstitutiōe sc̄z que generaliter
in oibus cōsequuntur talem naturam. ¶ Sic ingenio-
sum bene legentē bene cātantē habere dicitur gratiam.
¶ Sc̄do modo accipit frictū p̄o ex q̄ libero ar-
bitrio superadditū d̄ponēs ad recititudinem. ¶ Sic
dicitur virtutes naturaliter acq̄sibiles. ¶ Sicut inuo-
centiā mittit pietatē temperantiam esse gratias.
¶ Tercio modo propriissime accipitur p̄ illo q̄ est his
virtutib̄ sup̄additū cōplens r̄ eleuās ac acceptū fa-
ciēs deo. ¶ It̄ hec vs̄ ḡra gratum faciens. ¶ It̄ p̄ h̄c
d̄stinctionē ḡre multe auctōritates solunt loquen-
tes de ḡra fm̄ vtrāq̄ opinionem. ¶ Quibus premiū

phi.

Nota. 1.

Lonco.

terat esse miser. Quia duplex distinguit miseria. p̄e nec culpe. De prima q̄ de potentia dei absoluta poterat esse miser quātū ad afflictionē e in cōmodū: h̄ talis afflictio nō fuisse proprie pena: q̄ pena cōnotat culpā p̄na enī d̄ illatio in cōmodū seu afflictio p̄ culpā cōmissa. **P̄** h̄c aut nō p̄cedit culpa. **S̄** aut poterat sic esse miser. **P̄** q̄ nō videt cōtradictio nec ex p̄te dei nec ex p̄te recepti. **P̄** potuit enī immediate infirmitas a deo p̄o illo primo instanti dari beatus. **S̄** t̄nde b̄tus Aug. ij. de lib. ar. Si deus ab initio fecisset hominē in pena nō esset. p̄pter hoc deus vituperandus aut inuis? **S̄** Sed de miseria culpe: q̄us ali qui opinati sunt q̄ angel? in primo instāti nō potuit peccasse: t̄ dico q̄ angel? in primo instāti potuit fuisse in miseria culpe. **Q̄**uia potentia p̄fecta ad opandū e non limitata ad recte operandū: p̄t operari non recte. **T̄**alis est angel? **H̄**abuit enī in illo instāti voluntariam p̄fectā. **Ē**t t̄c potuit habere p̄fectā voluntariā et non limitatā t̄c ad p̄tationē plusq̄ in sc̄do instāti: q̄ nō fuit cōfirmat? plus in primo instāti q̄ i sc̄do **P̄** potuit habere opationē nō rectā: **Ē**repli causa potuit se amare amore amicitie sup̄ oia contra rectā rōnē. **H̄**ec ex illo sequit? q̄ deus esset auctor mali culpe plus in primo instāti q̄ in posteriori: q̄ defectus cause sc̄de in agēdo inquit? defectus nō est defect? cause p̄ime in quocūq̄ instāti nō min? depēdet causa sc̄da a deo post primū instāti q̄ in primo instāti cū conservari a deo cōtinuo est ab ipso cōtinuo causari: **S̄**m Aug. viij. super **Ē**z. **H̄**ec requirit deliberatio. **Q̄**uia ad voluntiē elicicidā sufficit una intellectus. **Ē**t hoc respōsiō videt esse de intentione beati Aug. lib. ij. de civ. dei. c. xij. vbi voluit q̄ illi nō sentiat cum manicheis: qui post diaboli in culpa ab initio: q̄ manichei ponebāt vniū dei immediate esse causam mali: alii immediate esse cām boni. **Ē**rgo **S̄**m Aug. non sequit? h̄oc fuit ab initio creationis rei. **Ē**rgo fuit a deo immediate. **Ē**nde dicit beatus Aug. **H̄**ic sententiē quicūq̄ acq̄uiscit nō cū illis hereticis sapit idē manicheis. **Ē**t si q̄ alij ita sentit q̄ suā quodā p̄pziā tanq̄ ex aduerso quodā principio diaboli? habeat naturā mali. **S**ententiā quā memorat illoz est qui dicunt diaboli ab initio peccasse. **S̄** sc̄do dubitatur. **U**trū angeli boni p̄fecti fuerūt ite beatitudis e gloria? **D**e hoc magister in littera recitat duas opiniones **Q̄**uidā dicere voluerunt q̄ p̄māturis reuelata fuit eorū stabilitas loco sp̄i. **B̄**ōne cū? quodāmodo fuerunt beati quasi in sp̄e. **A**lia est opinio cōtraria: q̄ nullus est data p̄fectia sui star? futuri: q̄ habere certitudinē sue p̄mātionis magis p̄tinet ad statū p̄māti q̄ ad statū meriti. **I**n cui? signū deus nullus vel paucissimus quātūcūq̄ dilectis reuelat se certitudinalit? gloriā: sic dōs. **H̄**ec enī cognitio plus est expeditiō ad gaudendū q̄ ad merendū. **Ē**t hoc positio est magistri. **P̄**lus etiā p̄sonā p̄bia Aug. xi. de civ. dei. c. xij. vbi dicit. **Q̄**uis felicitat? fuerūt angeli oēs ab initio creati: **Ē**t ita fuerūt donec isti q̄ nūc mali fuit ab illo b̄tū dimis lumine suauoluntate cecidissent. **Ē**d ad d̄osū. **D̄**es angeli creati sunt egressi: sed cadētib? illis p̄ sup̄bia ceteri d̄no pia obedientia cohererūt: accipietes certā sciam? sue stabilitat? q̄ illi nunq̄ habuerunt. **Ē**t hoc videt? p̄ueniēs: q̄ nisi sic posset diaboli? de pctō suo se q̄dam modo excusare: q̄ sciam? de statu suo nō habuit: quā deus alijs angelis dedit. **Ē**t q̄ videt? res deus casuros puniuit: anq̄ mali essent i eo q̄ do

num sue sc̄tēte subtraxerit: quō alijs dedit q̄ nō p̄celebāt ipos nec merito vite nec dignitate nature. **H̄**ec ipedit q̄ in principio sue p̄ditōis pleni fuerūt: cognitio creaturar. **Ē**t ita videt? posset? q̄ magis habere debuissent p̄scientiā futuri star? q̄ magis respicit salutare in q̄ p̄fecti erāt. **S**ed cognitio sui star? magis p̄tinet ad p̄fectionē glie q̄ solū debet? p̄firmari. **Ē**t si q̄rit. **S**i nullā habuerūt certitudinem salutaris? poterāt rōnabiliter dubitare e timere. **S**ed timere pena est: quā an culpā sustinere nō debuerūt. **S̄** p̄tē p̄p̄niquitozes fuerūt ad gloriā q̄ nos vitarozes varijs miseris subiecti: nos habem? certitudinē p̄ei. **Ē**t ergo ip̄ si saltē maiorē illā h̄re debuerunt: p̄sertim angeli sc̄tes. **B̄**idēt sc̄tus **B**onauē. q̄ est certitudo ex p̄te cognitui? ter p̄te effectui. **E**t utraq? duplex est. **Ē**t p̄te cognitui? vna est infallibilis: vt cū sc̄t aliq̄s q̄ nō pot falli. **A**ltera p̄babilis: vt q̄ h̄s n̄ciles rōnes ad hoc sive ad partē vniā: ita q̄ ad oppositū aut nullas h̄s aut paucas. **S̄**c̄da fuit in angelis nō p̄a. **Ē**t p̄te effect? vna est i expectadō: alia i tenēdo. **P̄**zia est sp̄e. **S̄**c̄da est p̄p̄hētiō. **Ē**t illa fctō ē nō potuit in angelis ali p̄firmationē. **P̄**ima fuit semiplene in angelis supposito q̄ nō fuerint creati in gra: q̄ min? plene q̄ i vtris sanctis: q̄ illis inest ex gra e merit?. **I**n angelis erat ex affectiōe nature: i illa certitudo p̄babilis q̄ rōnabiliter poterāt cōficere ex his bonis q̄ acceperant: q̄ ad b̄titudinē parati erāt: maxime cū in se nullā viderēt dispositionem mali. **H̄**ec rōnes ad oppositū habe bāt. **I**lla inq̄ certitudo liberatā a dubitatōe? p̄be maior timore. **H̄**ō t̄n fuit illa certitudo maior certitudi ne sp̄i q̄ ex gra puenit e merit?. **Ē**t h̄s p̄mōtiones erāt b̄titudinē q̄rit ad statū: q̄ meriti erāt iter statū glie e statū miserie mixti: i t̄n magis distabat q̄rit ad meritū: q̄ nō dū habebāt **S̄**m illa opinioē pignus glie: nec p̄mitias ip̄is: sic habēt sc̄ti in hac vita. **D**e q̄b? dicit ap̄tē **R**om. v. **T**ribulatio patitiā operat? patitiā p̄bationē: p̄batio sp̄e: sp̄es aut? nō cōfundit? q̄ c̄p̄ rita diffusa est in cordib? n̄ris p̄ sp̄m sc̄ti: in q̄ d̄ est nobis. **S**upposito q̄ p̄ditū essent ornati gratiis: h̄a buerūt p̄sidentia nō solū ex naturalib? **I**s etiā ex gra q̄ p̄uēturi essent ad gloriā. **Ē**t t̄rtiū dubiū est de casuris. **U**trū angeli casuri p̄scebāt fuit casum? si non p̄scebāt: an poterāt p̄sire? **D**e p̄io fact? clara ē r̄sio negatiua: min? enī p̄ueniebat eos p̄sicos fuisse casus ante lapsum q̄ bonos fuit b̄titudinis an p̄firmationē **P̄**ū: q̄ h̄ic casum sine dolore sc̄re non possunt: q̄ aut placuisset p̄ctm lapsus: sic volēdo peccassent: q̄ ita nō an lapsū: h̄s s̄i cū lapsu casuissent. **S**i noluisse? doluisse? de certo nolito euenturo. **Ē**t eo ampl? do lulissent q̄ plus noluisse. **S**ic quāto plus noluisse? tanto iustiores fuissent. **S**idē nolle p̄ctm iustoz est. **Ē**t q̄ sed hoc absurdum: q̄ q̄to q̄s eoz iustio: t̄o misertioz: q̄ quāto pl? doluit? tanto misertioz fuit. **D**ocuit t̄n lucifer se p̄sire d̄nariū malis: ab q̄ p̄sictia sui cal? q̄z bon? p̄t d̄nari iuste malis. **S**ic ioseph se p̄uidit d̄nariū fratrb? e v̄ditionē suā nō p̄uēdit. **S̄** de sc̄do an potuit p̄sire: an de? potuit sibi reuelare. **Q̄**uis hoc audeat negare de potentia absoluta cū nullā ipli car? p̄ditionē. **H̄**ec fctū necessario dolo vel desperatio: q̄ posset de? reuelat casū v̄rius p̄uenirez suspādere actionē sibi respectu doloz: de p̄e ratiōis. **S**ic angeli nolūt peccare holēs: t̄n de pctō homin? nō dolēt h̄ euentus nolūt? d̄ diaboli? v̄l pecc

Dub. 1.
3

Dub. 2.
18

Distinctio V Questio vnica

care que septat: r tñ nō gaudet nec delectat cū septa
tus peccat: nisi methaphorice: q̄uis accidat q̄ vult
Et sicut dolor per beatitudinem: ita delectatio gau-
dii repugnat miserie. Et si deus creaturā suā inco-
debetet amigē: quā sine iniuria p̄o amittit: dē est
q̄ et dicat: cur ita facis. Sic figurō l̄s de eodē luto fa-
ceretas in honore: et promulga: imo facere: et t̄p̄o fra-
gere: vt arguit ap̄s ad Rom. ix.

Distinctio. v. A distinctione quanta magister postquam deter-
minauit de angelorum creatione: et his que eis
conueniunt et eorum productione: in tribus praece-
dentibus di. cōsequitur in sequentibus dist. vij.
agitur de eorum varia habitudine creatione cōsequente. Et
primo de eorum uersione et auersione in tribus dist. Deinde
de eorum varia habitudine: cōuersione et auersione
consequente. Et circa primam agit de cōuersione et auer-
sione in genere dist. p̄nt. Deinde de effectu scy ruma
auersione consequente in specie dist. vi. r. vij. In hac ḡ
di. agit simul de auersione a deo: et cōuersione ad deū
Circū sententia his tribus conclusionibus cōtinetur.
Prima cōclusio: post creationem angelorum: quidā ad
deum p̄ charitatem sunt cōuersi: et per hāc illuminati.
Alii p̄ superbiā libere sunt auersi: et auersione protin-
sus excecati. Secunda cōclusio in auersione: gra nō
operans: sed cooperās bonis appōsita malis: p̄pter
auersionē p̄uentā est negata. Sicutia operās: est q̄ im-
pius iustitias. Cooperās q̄ ad bñ opandū et p̄seruā-
dum adiuuat. Tertia cōclusio: beatitudinē quā cō-
uersi in sua cōuersione recipiunt sequitur: obediētie
obsequiis: nō precedit: nec cōuersione cōcomi-
tantur: meruerit. Et hoc aūritimō magister cōmu-
tatur a doc. non tenetur. Quæstio vnica

licet hūanā: ideo t̄ angelus q̄ b̄ beatitudinē suā meret
Itē glorioſi? est accipere bonū ex merito q̄ sine me-
rito. Particularit̄ verū est nō v̄: illat̄ia est de r̄po. Et
hoc l. ii. di. xvij. Et si q̄ beatitudo sit summa gl̄ia: p̄t
meritū. Et sc̄da cōclusio: angelus? p̄t? meruit: et post
beatitudinis p̄m̄iū accepit. p̄bat: q̄ voluit nō s̄l vult
mutabil̄ et imutabil̄ siue fixe et nō fixe. Itē dicitur i-
mutabil̄: ita q̄ r̄tē nō potest velle oppositū. Et ange-
lus q̄ p̄m̄iat vult imutabil̄: hoc est: quātū p̄sderat
vt ita elices actū: et r̄tē nō potest velle oppositū. Et ange-
loſ ad illā: q̄ q̄ meret nō sic imutabil̄ vult: s̄v̄t illi
cētūs actū p̄t̄gēt̄er velle elicere. Itē dispositio d̄s p̄ce-
dere illō ad q̄d est et via t̄m̄iū: nec q̄s s̄t est i via et in
t̄m̄iū. Adertū autē dispositio est i via ad beatitudinem
r̄cōs ad t̄m̄iū: ḡ r̄tē. Quātū ad sc̄dm̄ articulū recti-
tar magister duas opinōnes. T̄nā d̄centis q̄ angelus
p̄ gratiā in cōfirmatōe datā beatitudinē meruerit: s̄l
in eis p̄m̄iū fuisse meritū. Nec meritū p̄cedisse p̄m̄iū
t̄p̄e: sed cā vt natura. Et illi cui ip̄e p̄sentit q̄ beatitudo
d̄nē quā receperit i cōfirmatōe p̄ gr̄ am r̄tē appōt
nō meruerit. Nec gr̄m̄ eis t̄m̄iū appōt eē ad me-
rōdū: sed ad b̄tē viuendū. Nec t̄m̄iū d̄nē eē q̄ mererent
sed q̄ feliciter fruerent. Ad hō r̄tē in p̄m̄iū recepe-
rūt p̄ obsequia nobis exhibita post ex dei obediētia: re-
uerētia meruerit: et ita p̄m̄iū p̄cessit meritū. Sicut
miles bene pugnanō meret equū ante merita datū.
Et addit etiā rōnem sc̄ti Bonauen. Angelū dū mini-
strat nobis: aliqd̄ merent: cū ex magna rōnabilitate
liberalitate nobis p̄cedit. Et cū ministrat nō sit
act? cōprehensōus: sed pot? viatoris. Aut ḡ angelus
meret p̄m̄iū habitū aut habendum. Si habitū: ha-
bet p̄positū. Si habendum: ḡ cū ministrat nobis: nō
sunt b̄t. Si dicitur q̄ merent aliqd̄ q̄ beatitudinē r̄tē
meritū illō nec est p̄fectū nec necessarium. Et p̄fecta
magna p̄mia nō debet dari sine magnis meritis. Ita
magna merita nō sūt sine magnis obsequiis. Angeli ha-
bent magna p̄mia: obsequia magna nō p̄cesserunt: q̄
sequēbāt. Et ab illa sc̄da opinōne ḡ magister magis
placet: cōiter recedunt doc. T̄nā s̄ eam arguit sc̄o
sequit q̄ si homo nō fuisse creatus: angelus non ha-
buisset beatitudinē. Hō est habitus actum beatificum
circūscripto o merito. S̄ hoc illat̄i est incōueniēs:
q̄ vnus angelus? nō d̄p̄ndet ab alio angelo in meren-
do: ḡ multo min? ab hoīe. Et p̄fecta si p̄ hoc q̄ d̄s
ne viurus est dono meret bonū: sicut exp̄licitat̄ est
de militē: tunc possit hō mereri p̄m̄ā ḡm̄: q̄ p̄e-
uiderit a deo d̄te ea b̄t viurus. Et sic gra nō estet gra:
q̄ estet ex meritis: h̄ non possit in effectu: t̄nā p̄m̄iū:
ḡ angelus nō meret beatitudinē. Nec exp̄lūm̄ militis
est ad p̄positū: q̄ equum simplr̄ datum non meret se
quēti pugna: q̄ siue b̄t siue nō b̄t pugnauerit: equus
manet sibi. Si hō equus d̄t nō simplr̄: s̄ p̄ modū p̄-
m̄iū: nodū est militis donec legitime certauerit: et sic
vt tale nō p̄cedit meritis: nec facit miles equū sibi
anteq̄ militauerit. Et p̄fecta tunc star? beatitudinis non
estet ex te certus: q̄ sic certo fine et termino mund? ou-
rabit: possit t̄nā vltra durare: ita angelorum obsequia
plurificari. Et ita obsequiū eorum nō est simplr̄ certum
et p̄ h̄s nec p̄m̄iū q̄d respondere debet obsequiis.
Et illa ḡ opinio: tamq̄ minus p̄babili dimittit: no-
tādum est s̄m̄ eundē doc. q̄ mox ponēde finē circa
angelos. Et de hoc multipliciter dicit possit. Et d̄o-
sent enim pont due moze. T̄nā qua sunt in termino.
Alia qua sunt in via. Sic dicit q̄dam doctor: q̄ simul

Acto. i.

Arti. i.

Arti. i.

Acto. i.

D

fuerit in gra creati in primo infanti: et in illo nihil me-
ruerit. In scdo infanti illi meruerit: non illi qd posue-
runt obicere: que si non possent: fiamti fuissent sicut
alit. ¶ Pnt fit pnt tres moze: et hoc multiplic. Uno
modo qd in prima fuerunt oēs in naturalib? suis: et in
scda mali in pcto: boni in merito cōgrui nō cōdignū.
In tertia mali in pena: boni in gra: mali i demerito: cui
def via magistri: qd videt dicere qd mali demeruerunt
sibi apponi gra: qd apponere bonis. ¶ Alio modo
possent pnti ille moze: tres ita qd in pna oēs fuerit in
naturalib?. In scda boni in gra: mali i demerito: cui
pa In tertia vtriusq; in termino. ¶ Et differt ille mod? a
pnto: qd in pnto fm magistri in scda moza mali
peccarūt añq; apponere gra bonis: qd apposita fuit
eis in tertia moza in qd habebat boni simul duratione
gram: et gra. Et ita meriti bonoz in scda moza nō
sunt cōdignū: qd desunt gra: sed tñ cōgrui. Unde fm
magistri meriti qd se habet pntū fuit meriti cōdignū
qd supponit gram. ¶ Et tertio mo pnt pnt tres
moze: ita qd oēs in prima moza creati fuissent in gra: et
meruerit. In scda boni steterit in merito: et mali ce-
derit. In tertia fuerit in termino. ¶ Pnt etiā po-
ni quattuor moze: et hoc dupl. Primo mo qd in pna
fuerit oēs in naturalib?. In scda mali ceciderit
In tertia bonis apposita est gra: meruerit. In qra
boni pntari: et mali sunt dānati Et scdo qd i pna mo-
ra oēs fuerit in naturalibus. In scda oēs in gra. In
tertia boni meruerit stātes in gra: et mali deliquit.
¶ In qra fuerunt oēs in termino. ¶ Ad inqrendū autē
quid horū modoz sit pbabilis: subdit aliq; ppones
probabiles. ¶ Prima: merere vsq; ad nūc pntatio-
nis in illo nūc pntari nō. In primo nūc nō sūt i via
qd est nūc pntari: tō in illo nō pnt demereri nec ipedire
quon reddat pntū. Itē hō in tota vita sua existens in
merito: in infanti mortis nō pnt demereri nec ponere
obicere ne pntierit: est enī termin? vite. Meruit enī vt tūc
daret sibi ipeccabilitas / ne tūc posset ponere obicere.
¶ Et ideo demerentib? p totā moza vna nō pnt dici
qd in infanti remunerationis illi ponēt obicere: illi non
hōc enī est ponere qd in infans pntationis nō sit termi-
nus: sed qd tunc talis sit in via. Et p hoc iprobab pna
via: ponens tñ duas mozas: et malos i moza termini
posuisse obicere. ¶ Scda ppo: meriti duratione pces-
sit pnti: p qd pntatione scde pntionis pnti articu-
le: p hoc iprobab pntia pntā tres mozas: qd di-
ctū in tertia moza appositā fuisse gram p quam boni
meruerit simul: et pntiū. ¶ Tertia ppo: tota vite mo-
ra angelis pnta erat eqūis oib? angelis hōc est veri-
simili? qd sicut tota moza vite hōi est pnta vsq; ad in-
stans mortis: ita etiā istis et illis pnterit aliqñs mo-
ra exstendens in via. ¶ Et illo sequit qra ppo: qd qñ bo-
ni vltimate meruerit: tūc in eodē infanti mali demer-
uerit vltimate: qd illud infans immediate se habet ter-
minus vite ideo vlt? nec mereri nec demereri pote-
rant. ¶ Quarta ppo: oēs creati fit vni formos: qd nul-
lus in culpa est pnterit: qd oēs immo cētes: et videt hec
ppo tollere acceptione pntionis. De qd petri? Act. 7.
In veritate comperi qd nō est pntionis acceptor: dicit
¶ Tertia ppo: eq; pbabilis: qd libet angel? aliqñ sue-
rit in gra: sive in infanti creationis: sive post: qd deus
nō dicitur iter illos et istos añq; ipi p act? suos se-
pōs dicitur mereri fm pccat. sup. de cō. Hō enī pius est
deus vltor qd aliqñ sit peccator. Ideo vsq; infans me-
ritū demeriti erat oēs vni formos: et nō videt quare

magis illis qd istis apponi debuit: appositio autē ē sū-
tibus: qd hīs qd postea ceciderūt. ¶ Et p hoc pnt qd si
ponēt tres moze tñ necessario prima est oim i gra.
Scda illoz in merito: istoz i demerito: tertia vtriusq;
in termino. Si hō dicere qd aliqñ fuissent i puris
naturalib? / necesse est tñ ponere qñmor mozas vsq;
tūm modū supra dictū. ¶ Et p hoc pnt rīso ad scdū
dū articulū qñ meruerit illi: et demeruerunt mali.
Clarā enī rīso fm dīversos modos ponēdi mozas
Si ponit tres: meruerit illi: et tñ peccauerit i scda
moza. Si ponit qñtuor: boni meruerit in scda i qd ap-
posita est gra: et pntauerit meriti pnterū ad tñia
In tertia hō mali peccauerit. Hō enī poterat pecca-
re in scda in qd receperit gram: qd nō sūt sū gra: pec-
cati. Sive in scda moza meruerit vlt: qd vtriusq;
fieri potuit. Et ita fm oēs modos sūt pcto scda pnti-
mi arti: qd meriti pcessit pntū. ¶ Ad rōnes qd p
pntatione magistri apposita adductas. ¶ Ad pntū pces-
dit qd angeli nobis ministrātes merent pnti accide-
talis / nō essentialis. Hec hoc pntū habent qñ merē:
s; pnt meriti: nec tñ expectatioe pnti accidētalis
assequunt: qd habēt beatitudinē essentialē quā maxie vo-
lūt: quā p pntationē suā in deū meruerit. Sicut ne-
cē est assequunt de expectatioe scde hōie: et min? an-
gelis: qd min? inclināt. ¶ Vltra arguit: tñ meritum
illud non esset necessariū nec pfectū: pcedit respectu
bitudinis habitū: qd respectu illi? oino non est meri-
tū. Et nō videt qd obiecta ista sunt qñ qda opa redūcū-
tia ex pfectioe bitudinis habitū: sicut: et act? fruenti
deo in bñis / qñis sūt pfectissimi: nō tñ sūt noue bitu-
tudinis meritorū. ¶ Ad aliā vā qd magnū est pntiū
angeloz: et magnū fuit eoz meritum volēdo hōie vlti-
mū motu intrinseco charitatis. Pter seipm qñ mali
auerit sibi ab illo suspēditio. Hec magnitudo meri-
ti sūt i multiplicitate actū: vt dictū est: h; in itentio
ne act? et pfectione gra. Hic autē angeli in moza meri-
ti in tentione actū diligētē deū habuerūt qd forte ali-
qñ habere posset fm cōem legē: et illud meriti pcessit
pntiū. ¶ Quanti ad articulū tertū est dubium pnt
mū. Iūru angel? potuit peccare in aliq; infanti pnto: ¶ Dubi. 1.
Dubiū hoc qrit: cū pnti principal? pnti i voluntate
vtrū aliq; volitio possit tota sū pducti. Si enī sic: sicut
ordīnata ita deordinata pnt simul pducti: sequit qd in
aliq; infanti pnto potuit angel? peccasse. De illo dū
bio lati? in. iij. de merito xpi. Et. q. vi. scdū qñ. Et scdū
Bāidē igit qd potuit in aliq; infanti pnto peccasse: etiā
potuit in tpe peccasse: et nō in infanti. Pnt: qd potuit
volitionē iordinatā sū pducere etiā partiali partem
post partē. Pntiū pnt: qd potuit ēē in gra: post pec-
casse mortāl? p volitionē iordinatā. Pter hoc pnto to-
ta charitas sū corripit: vt oēs cōcedunt. Simul autē
sunt pnti et corruptio charitatis. Corruptio h; lic
grē accipit: p destricōe sine successiva sine iustāntea: nō
vt est species mot?. Non enī ante pnti corripit gra:
qd tunc pena pcederet culpā. Hec post: qd tunc flaret
simul cū culpa. Igit simul sūt corruptio et charitas
cū culpa: sed charitas simul corruptū: qd culpa simul
cōmittit. Itē pntationis est. qd peccatū ē: potuit pec-
casse i primo infanti pte creatis. ¶ Scdm pnt: qd vo-
luntio ē: qd potestioris ad pntio: vt nūc supponit:
qd potestioris pntio: pntio. ¶ Scdm dicitur. An
moze ille de qb? dicit enī in scdo articulo fuerit istā
tance seu idiuilibiles: an pntales: hādetur post scdo.

E

S

Art. 3.

Dubi. 1.

Dubi. 1.

Distinctio VI

Questio vnica

q. d. d. l. iij. q. vltima moza existēdi in termino corre-
 pōder toti tpi post inflās pāmū britudinis bonoz &
 dñariōis maloz. Et illa moza finem nō hz, sicut nec
 britudo nec dñariō. Et de prima moza in q. erāt vni-
 formes q̄uis illa poterat esse inflāncā idiuibilibi-
 tū magis videt p̄cordare scripture q̄ corrīdebat tpi
 ita q̄ aliq̄ tpe fletit in inocētia & britudine naturali: vt
 vult Aler. parte. ij. q. cit. mē. r. allegās illud Ezech.
 xxviii. Ambulasti p̄fect? in vīs tuis a die p̄ditionis
 tue donec iūstra est inq̄dās & britudo in p̄fecti
 one nō est inflāncā: s; er? q̄ aliq̄ tūlū p̄seuerauerit in
 p̄fectiōe. Nō est ābulat i p̄fectiōe q̄ solū p̄r inflās ma-
 tier: cū ābulare succēssione dicat. Itē Dige. hōstis
 serpēs ātiquus s; r? ēstītat: nō tñ a p̄cipio neq̄ sta-
 tim supra pect? retrēre sūi ābulabat: sicut Adā & eua
 nō statim peccauerūt. Sūt tñ etiā auctoritates q̄ aliā
 ad oppositū allegāt q̄ hinc exponunt. De sc̄da
 mozia in q̄ illi meruerūt: illi peccarūt. Dicit q̄ non
 fuit idiuibilibis p̄tū duo. p̄mo: q̄ āgeli mali pecca-
 uerūt p̄tū d? p̄tū diueris sp̄t: vt dicit. s; q̄nt dicitur.
 Et nō habuerūt s̄t os illos ac? . ḡnū post aliū sic
 ē in tota illa moza q̄ habuerūt h̄mōi ac? fuerūt i vīa.
 Alioq̄n ac? postorioe non fuissent eis demerita: s;
 q̄i pene extitūt i emō. Sc̄do: q̄ āgeli bonis p̄ ma-
 gno merito acribit q̄ vicerūt plūi tēptationū. De q̄
 Apo. viij. Factū est plūi magnū in celo: Michael & an-
 geli ei? pugnabāt cum dracone. &c. Si enī esset p̄cise
 vni inflās in q̄ mali demeruerūt in illo non fuisset illa
 pugna nec tēptatiōis victoria: q̄ si tñ fuisset vni in-
 flāns s̄t peccasset mali & non meruissent. S; in illo
 inflāti nature in q̄ mali peccauerūt: p̄tū eoz nō tēp-
 tatiō bonos. Nō enī tēptatū eoz nisi postior? natu-
 ra q̄ erat cōmissū a malis. Postior? vicerūt boni tēp-
 tationē q̄ mali peccādo tēptarunt bonos. Fuit enī
 p̄tū maloz icētrū tēptationis in bonis q̄ boni ad
 magnā eoz laudē vicerūt. Et enī āgeli boni nō fue-
 rūt p̄cise casus maloz / casus dico in p̄tū a statu
 britudinis: p̄tū fuit p̄tū elicitū a malo angelo ātq̄
 fuisset tēptatiō bonis. Et ideo in sc̄da moza fuerunt
 multe mole: q̄ multi ac? elicitū a malis. Et ita
 videt p̄babile q̄ in primo inflāti fuerūt vni formes cre-
 atū in statu nature sine grā. In sc̄da moza erāt vni for-
 mes in grā. In tertia moza uelie mali multi p̄tū deme-
 ruerūt: & boni multipliciter meruerūt. In q̄ta fuerunt
 in termino. Et hoc videt rōnabile: q̄ sic expti erant de
 oī statu: maiorē occasione habuerūt intēsus eliciē-
 di actū meritorū postea: q̄ expti erāt q̄ hoc nō pote-
 rāt in primo inflāti. Vtū q̄ oīa illa possent saluari p̄
 diueria inflāta nature sine succēssione t̄pali: ideo nihil
 hic temere afferēdi: s; p̄cedēdo dicta intelligant. Sed
 oīo p̄babile videt q̄ moza demerit nō fuerit idiuisi-
 bilis siue ponat tertia iue q̄ta. Et ex hoc seq̄ q̄ nec
 moza meriti: q̄ erat equalē ex p̄positiōe q̄nta. Et tñ
 de illa questione.

Distinctio sexta

In distinctioe sexta post deminationē cō-
 uersionis & auersionis in ḡne: agit de effe-
 ctū p̄sequēte. Et primo q̄ ad malos. Sc̄do
 dicit. vij. simul q̄ ad bonos & malos. In hac
 ergo distinctione agit de cōsequēti ruina
 quātum a d̄ruētū qualitātē culpā locū p̄lationē /
 cōmūnitati tēptationē. Et p̄tū s̄ntētia magistri i trib?
 cōclūsiōib? summari. Et prima cōclūsiō. L̄ uicer āge-
 lōū p̄m? cū aliq̄bus de singulis oīdibus sibi ad-
 hererēt? per sup̄bia: a Deo auersus in hunc aetern

caliginosum et quantū ad aliq̄s in infernū carceralit
 est detrusus. Secunda cōclūsiō. Sicut in angelis
 bonis & hominibus v̄s in diem iudicii p̄lationes
 existunt: ita in demonibus aliis vniū p̄uicione: al?
 vniū hominē: alius vniū v̄s p̄sidentū ā v̄r̄supare:
 ad deceptiōnē hominū non omittit. Et t̄ta cōn-
 clūsiō. Demone ad v̄ntū tēptante ab homine p̄te-
 iusteq̄ vitūe victo: potestas adimitur tēptandi ā ali-
 os in simili vitio.

Questio vnica

Ira hanc distinctionem mouet hęc que. A
 mo. Utrum p̄mū p̄tū p̄mū angeli per-
 tinent ad sp̄cīē sup̄bie fuerit simpliciter
 t̄remediable. Et in q̄stione erūt tres arti-
 culi. p̄mū inq̄rit quāto fuit peccatum
 p̄mū angeli. Sc̄do an fuerit remediabile. Et t̄
 tius mouebit dubia. Et quantum ad p̄mū p̄o cla-
 riorē q̄stionis decisione notādū: q̄ in cōmuni duplex. Not. 1.
 est actus volūtari: s; velle & nolle. Et enī nolle ac?

positū voluntari: quo fugit d̄sconueniens: vel quo
 resistit ab obiecto d̄sconueniente. Et est v̄tā dicam
 quoddā velle negatiuū: s; velle aliq̄ nō esse vel nō
 sic aut sic esse. Velle autē est ac? q̄ acceptat aliq̄ d̄t
 nō nūc aut sic esse: et velle affirmatiuū q̄ aliq̄e op̄la-
 cit in obiecto. Velle autē est duplex quātū hic iustit
 cit. s; velle amicitie velle p̄cupiscentie: hoc respectu
 vni? obiecti: q̄ idē ac? p̄tū simul esse amō? p̄cupis-
 centie & amicitie respectu diuerq̄ obiectoz: s; velle s; z
 mediū p̄p̄ finē: vt dictū est s̄. di. i. q. v. Amō seu velle
 amicitie est q̄ aliqui volo bonū. Velle p̄cupiscentie est
 illū obiecti q̄ volo aliq̄ amato amōe amicitie v̄tū
 p̄scentie. Et de hoc latius v̄tū s̄. Et autē ordo illo-
 rum actū: q̄ regulari? ordo nolle sup̄ponit velle. Et
 nullo enī refugio: nisi q̄ nō p̄tū stare tāq̄ cōueniens
 et q̄ diligio. Et nō velle autē est ordo: q̄ velle p̄-
 cupiscentie sup̄ponit velle amicitie tāq̄ volo mediū
 voluntatis finis. Nō enī volo aliq̄ tāq̄ bonū: p̄m-
 ens alicui: nisi illū velim? amē cui bonū volo. Et hic
 p̄ocess? nō solū est in actib? volūtari? ordinatis: sed hic
 p̄missū est p̄cessus in actib? volūtari? deo ordinatis: nul-
 lum enī nolle est ac? p̄m? voluntatis deo ordinatē. Et
 sup̄ponit velle deo ordinari. Et si enī volūtari? nō habz
 nolle nisi in p̄tūre alicui? velle si uelle est ordinari ac-
 ceptādo. s; fm rectā rōnē volūbile cū circūstātijs de-
 bitis nolle q̄d habet d̄nter erit ordinari: nā si ordina-
 re volo aliq̄ ordinatē nolo q̄d illi d̄sconuenit. V̄t
 etiā si velle amicitie velle p̄cupiscentie velle p̄cupis-
 centie q̄d seq̄ illū erit ordinari. S; idē ordinatē volo ei
 bonū q̄d fm rectā rōnē diligio volēdo ipm esse bonū.

q̄ nolle.

q̄ velle.

Duplex est velle.

m/

co/

Et q̄d seq̄ corollarie q̄ p̄m? ac? volūtari? ordi-
 nar? est ordinari? a mo seu velle amicitie. Et sc̄do: q̄
 p̄m? ac? iordinatū est inordinari velle amicitie.
 Et tertio: q̄ si p̄m? amō amicitie ordinari? est oēs
 ac? enī p̄ntes velle & nolle tñ ordinari nisi p̄ntes
 ac? error in intellectu. Et oīeq̄ p̄ter notādū q̄ beat?
 Nota. 1. De calū diaboli. Cuius distinguat inter affectio-
 nē cōmodi et affectiōnē iusticie. Et aut iusticia iustia
 q̄ v̄ gratuita. i. charitas. Et est iusticia acq̄sita q̄ d̄
 moralis. Et est iusticia imnata q̄ est ipsa iustia libertas
 volūtari? q̄ naturari? inclinā ad bonū honestū. Et iustie
 cōmōdi est ipsa volūtas nata inclinari ad cōmoda
 & bona sibi. Et ac? q̄. s; velle cōmoda fundat amo-
 re amicitie susp̄sio. Affectio iusticie est libertas ina-
 ta voluntati qua est mo d̄eratrix affectiōnis cōmodi:
 id est moderatrix susp̄sionis vt est effectiua cōmōdi.

Nota. 1.

13

Hā si esset volūtas aliqua nō libera: id est q̄ naturalit̄
 appeteret cognitū p̄ intellectū & nō libere: sicut appetit
 sensitivus naturalit̄ appetit sensitivū. Et ita solum
 hīs affectionē cōmodi & nō affectionē iusticie: illa nō
 posset nolle cōmoda sibi offensā p̄ intellectū. Nec etiā
 nō sūme velle talia: q̄ suā appetit? se haberet ad suā
 cognitivā: sicut nō se h̄y appetit? vitium ad viciū/in
 necario p̄sequēdo offēnsionē se cognitivē: inclinatio
 ad obiectū offēnsū a tali potētiā nō enī haberet vñ se
 retinere. Quā sicut appetit? vitium nō retinet ad sū-
 me appetendū pulcherrimū visibile offēnsū: ita appe-
 ritus ille intellectuus nō liber/ summe inclinaretur
 actualit̄ ad sūmū cōmodū intelligibile offēnsū: nec ha-
 beret i sua p̄tate illud nolle vñ nō summe velle: p̄p̄
 q̄ etiā in sic volēdo nō peccaret: nec act? ille tāq̄ nō
 exis in sua p̄tate sibi imputaret. Quā aut volūtas p̄
 naturalē suā libertatē pōt retinere & moderari affe-
 ctionē cōmodi: id est seip̄s inclināre ad cōmodū q̄rū
 ad actū eliciedū nec sequitur illā inclinationē: q̄rū ad
 substantiā act? & q̄rū ad intentionē: q̄ illā cōmodi-
 tatē nō op̄ volūtatē actu appeteret: nec illa intēsiō sic
 inclinat affectū cōmodi. Et licet volūtas ad sic mo-
 derandū affectū cōmodi: unat iusticia moralit̄: vt me-
 ritote posset dā sibi facultas a iusticia q̄rūta. Simp-
 pliciter tamē pōt moderare et naturalit̄ libertate: licet
 magis difficult̄ & nō merito. Et Quā p̄t? affectio
 cōmodi: & affectio iusticie s̄m rē est ip̄a volūtas q̄ in-
 quātū est appetit? intellectus? p̄tate nata est velle p̄mo-
 da: r̄: iquātū est libera nata ē moderari seip̄s ne effre-
 nate velit. Et est q̄m volūtas est libera: & p̄ hoc in sua
 p̄tate h̄y sibi actū quātū ad substantiā & modū: hoc est
 quātū ad velle & nō velle: q̄rū ad sic v̄ sic velle: r̄ pōt
 seip̄s moderari/ tenet seip̄s sic retinere & moderare:
 h̄y regulā iusticia q̄ accipit a volūtatē sup̄iore. Quō
 si nō facit peccat: q̄ regule cui tenet & pōt se p̄forma-
 re act? suos eliciedo se nō p̄format. Quā sicut p̄missis p̄
 pctō. articulo p̄io: est p̄ articulo scdo cōclō p̄ia. P̄imus
 act? iordinat? p̄mi ageli sicut iordinat? amor amicitie
 respectu sui. P̄obab? q̄ p̄m? act? iordinatus est
 amor amicitivē offēnsū vel q̄ respectu dei vñ res-
 pectu alteri? creature: vel respectu sui. Non primus
 nec secundus: ergo tertius q̄ est cōclusio. Consequen-
 tia nota. Ad hoc patet a sufficienti ditione. Et mi-
 nor p̄bat q̄ nō respectu dei: q̄ deus non pōt inordi-
 nate amari amore amicitie. Nam de? est tale amabi-
 le q̄ ex sola rōne sicut obiecti dā completā q̄ deus
 est tale bonū q̄ act? amandi ipsūm in se. p̄pter se nō
 pōt esse malus seu inordinatus. unde sol? amor amicitie
 dei est intrinsece bonus nec potest esse mal? . De
 q̄ in tertio di. xxvij. q. i. q̄ etiā primus actus inordi-
 natus non fuit am? amicitie respectu alteri? creature
 q̄ aliā creaturā nō plus seip̄o inordinat dicitur. Quā
 q̄ inclinatio naturalis magis inclinā ad se q̄ ad aliud
 creatū sic amādū. Quā q̄ amicitia fundat sup̄ vnitatē
 vñ. Et h̄ico. Nihil autē cū eo ita erat vñ sicut ip̄emet
 cū seip̄o. Et amicitia ad alterū p̄cedit ex amicitia
 lib? ad seip̄m ex. Et h̄ico. Et ita reliquit tertius: q̄
 p̄m? act? inordinat? fuit amor amicitie ad seip̄s.
 Ad hoc satis p̄cordat dictum bñ Augustini. xlvij. q.
 c. vii. ca. vlt. Quō amorē fecerūt civitates duas
 terrenā. a. amor sui vñq̄ ad contēptum dei. Elestem
 vero amor dei vñq̄ ad contēptū sui. P̄ime ergo cui
 taris cultus caput diaboli radix est/ fuit amor sui a-
 micitie q̄ radix germinavit vñq̄ ad contēptū dei: in

quo fuit p̄summata illa malicia. Et sic patet cōclusio
 q̄ inordinatio simpliciter prima/ fuit simpliciter in p̄-
 mo velle deordinatō q̄ est velle amicitie/ nō alteri?
 nisi sui. Et Secunda cōclusio. P̄imus actus inordi-
 natus velle concupiscentie fuit inordinatus velle beati-
 tudinis. P̄obab? q̄ p̄mū cōcupiscentie iordinatū nō
 p̄cessit ex affective iusticie: h̄y ex affective p̄modi. Quā
 s̄m bñ Anselmū. c. iiii. De casti diaboli maximi cō-
 modū matie appetit volūtas nō sequēte regulā iusticie:
 maximi autē cōmodū est beatitudo p̄tata: igitur
 Et p̄mū p̄ctm i cōcupiscentio fuit aliq̄ velle. Nihil
 enī refugit volūtas nolendo: nisi q̄ oppositū est
 sibi cōcupiscent. Aut q̄ illud cōcupiscent amore honesti:
 aut amore vitii: aut amore delectabilis: q̄ nō est nisi
 ille triplex amor q̄ obiectū aliq̄ amat. ij. Et h̄ico
 vbi dicitur p̄bñ bonū honestū/ delectabi le & confē-
 res. Nō amore honesti: q̄ tūc nō peccaret. Nec amo-
 re vitii: q̄ ille nō est p̄m? amor: vitie enī respectu
 alteri? est vitie. igit nō p̄io cōcupiscent: h̄y illud ad q̄
 est vitie: ergo p̄mo peccavit amādo inordinate sū-
 mū delectabile: delectabile enī summū est beatitudo
 vñ talis. ergo. Et Item appetitus sensitivus appetit
 obiectū p̄tatiū potētiē appetitū sicut actū seip̄
 et in illo maxime dēat: vt p̄s de visu gustuz & s̄volū-
 tas separata ab oi appetitu sensitivo p̄mi appetit q̄
 est cōmunitivū intellectu cui? apphensionem se
 quis in appetendo: & p̄ hīs bitudinem includentem
 obiectū actū delectationē p̄sequēte. Et p̄terea illud
 p̄mo appetit volūtatē nō regulatā a iusticia: q̄ si
 esset solū appetere r̄ nihil aliud sine eo: talis est delecta-
 tio: nō enī excellētior q̄ q̄cūq̄ aliquid si esset trite
 appeteretur: nō enī excellētior q̄ q̄cūq̄ aliquid si esset trite
 appeteretur. Et def igitur q̄ p̄m? agelus peccādo amore
 cōcupiscentie p̄mo cōcupit beatitudinē: h̄a sicut p̄-
 mus actus p̄fectione. s. appetit? vitium esset in appetē-
 do pulcherrimū visibile se cognitivū: in q̄ etiā p̄fē-
 ctissime delectaret: dēat: ita volūtatē cōiūctē ap-
 petitu sensitivo nō sequit iusticiā nec rectā regulā rō-
 nis: videret p̄mū appetibile esse aliq̄ summe delecta-
 bile appetit sensitivo cui volūtas matie cōfōrmas
 agendo. Et ideo i hoib? s̄m diversitate cōplexionē
 dñum appetitū sensitivū. Et q̄d q̄libet cognitivā
 habet appetitū p̄mū. In q̄libet aut volūtas p̄ p̄-
 dominiū appetit? sensitivū inclinā ad actū ei? : ideo
 q̄d sequētes inclinationē primā sine r̄a iusticie p̄io
 inclinā ad luxuriā: q̄dā p̄io ad sup̄biā & q̄dā aliā. Quā
 lūtas q̄ separata ad nihil inclināta p̄pter inclinationē
 appetit? sensitivū debers a iusticia/ seip̄ inclinationē
 abolutā volūtatē vñ volūtas: & illa est ad maxime
 p̄viens sue potētie cognitivē. hoc autē est bitudo.
 Hā in q̄ maxime p̄fici cognitivū: in illo maxime p̄fici
 appetitua corādis illi cognitivē. Ad maxime autē p̄fici
 est intellect? q̄ est cognitivū volūtatē bitudine. Fuit
 q̄ p̄mū p̄ctm cōcupiscentie p̄mi angeli inordinatō cō-
 cupiscentia bitudinis. Et p̄tatur autē esse inordinatā:
 q̄ nō s̄m regulā iusticie dicitant q̄n & q̄m q̄ sine p̄
 media a q̄ quō: sic de alie circūstantiis appēda.
 Aliq̄ istoz modoz p̄babilē est q̄ excellit volūtas
 ei? vel plus appetēdo inq̄tū est bonū sibi q̄ amādo
 illū bonū in se. P̄lus. s. appetēdo illud esse bonum vt
 est obiectū beatificū: bonū suū q̄ appetēdo illud
 esse bonū i se: vt de p̄mū. Et i hoc est summa p̄-
 ueritas volūtatē: q̄ est vñ fruentis & frui vñdis s̄m
 bñ Aug. lxxvij. q. xxx. Et alio modo potuit ap-

Art. 1. pctō. 1.

act? iordinat? p̄mi ageli sicut iordinat? amor amicitie respectu sui.

P̄obab? q̄ p̄m? act? iordinatus est amor amicitivē offēnsū vel q̄ respectu dei vñ respectu alteri? creature: vel respectu sui.

Non primus nec secundus: ergo tertius q̄ est cōclusio. Consequen- tia nota. Ad hoc patet a sufficienti ditione.

Et minor p̄bat q̄ nō respectu dei: q̄ deus non pōt inordi- nate amari amore amicitie.

Nam de? est tale amabi- le q̄ ex sola rōne sicut obiecti dā completā q̄ deus

est tale bonū q̄ act? amandi ipsūm in se. p̄pter se nō pōt esse malus seu inordinatus.

unde sol? amor amicitie dei est intrinsece bonus nec potest esse mal? . De

q̄ in tertio di. xxvij. q. i. q̄ etiā primus actus inordi- natus non fuit am? amicitie respectu alteri? creature

q̄ aliā creaturā nō plus seip̄o inordinat dicitur. Quā q̄ inclinatio naturalis magis inclinā ad se q̄ ad aliud

creatū sic amādū. Quā q̄ amicitia fundat sup̄ vnitatē vñ. Et h̄ico. Nihil autē cū eo ita erat vñ sicut ip̄emet

cū seip̄o. Et amicitia ad alterū p̄cedit ex amicitia lib? ad seip̄m ex. Et h̄ico. Et ita reliquit tertius: q̄

p̄m? act? inordinat? fuit amor amicitie ad seip̄s. Ad hoc satis p̄cordat dictum bñ Augustini. xlvij. q.

c. vii. ca. vlt. Quō amorē fecerūt civitates duas terrenā. a. amor sui vñq̄ ad contēptum dei.

Elestem vero amor dei vñq̄ ad contēptū sui. P̄ime ergo cui taris cultus caput diaboli radix est/ fuit amor sui a-

micitie q̄ radix germinavit vñq̄ ad contēptū dei: in

Co. 1.

Art. 2.
 ut dixi in quarto. Nec Scotus. Quantu ad scdm articulu considerat qd pcrn esse irremissibile vel irremediabile pot' dupl' intelligi. Abso de poteria dei abso lute' ordinata. De poteria absoluta manifestu est qd oē pcrn est remissibile: q' oppositu nō includit f' ditione. pōt em' de' pcrn nō vindicare nec i'putare ad pena. pōt em' de' pcrn ad tps p'cere nō infigido pena: ita in etnū. pōstet etiā de poteria absoluta tollere obstinatione diaboli: q' infidere grās vt sequit' difficultate p'ts: q' p'ns remittere pcrn. S'z de poteria ordinata d' pcrn irremissibile: q' fm legē dei statuta nō remittet: vel ex se vel ex pte stat'. Et se oē pcrn viatoris est remissibile. Et pte status omne pcrn v'q' ad t'mū durās est irremissibile. Statutu est de' nullū pcrn remittere nisi i' via fm illō scōs. Et si ceciderit lignū ad austrū: aut aq'ione i' q' d'q' lo co ceciderit ibi erit. Et scō notādū q' agel' apostol' ta nō trino' / s' plurib' p'ctis peccauit: vt dicit' e. Et si malicia demonis i'cepit ab immoderate amore amicitie sui: et p'cessit v' multos act' amor' cupiscēte ad p'ceptū dei: et os imabaf i' odio dei: q' est pcrn maximū p'mū aūt pcrn nō fuit maximū: sic ei in bonis p'cedit a mag' bono ad minus bonū. Ita dilectio finis ad dilectione medior'. Frustrā ad vsus: sic cōsuer so i' malis a min' malo ad nat' malū fm Augu. Ab amore dei ad p'ceptū sui: q' p'gressus i' bonis: ab amo re sui v'q' ad p'ceptū dei i' malis. Et l'ctō p'missis e' p' ma p'clo ad illū articulu fm Scō. Quādiu agel' ma tus fuit i' via: p'ca sua nō fuerit irremissibilia. p'at: q' quādiu fuit in via habuit libet' arbitriū p'hibile: q' nōdiu fuit obliuāt'. Quōd de obstinatione q' opponit p'stinationē: hō est exis i' via: et si nō i' p'cto i'duraf: q' tñ pōt resiliē nō v' p'prie obliuāt' alis sequit' p'cto nō peccat: sic nec mo: p'ns potuit penitere: recte veniā. Et scō p'clo. Angelo malo p'durāte in p'ctis v'q' ad t'mū: oia p'cta facta sūt irremissibilia. p'at: q' ex vna statutu quēlib' puenire ad t'mū: p'quare i' g'ra si h'eat: aut relinq' seu de se i' culpa si i' ea l'at' fuerit. Et si glo. sup illō s' allegat' Si ceciderit lignū et. Quod quē hic p'parauer'. i' inuia: i' futuro habebis. Et allegat' tñ sc'i plures p'gruitates remediabilitatis p'cti hōis q' nō fuerunt in p'cto ageli: vt q' hō peccat alio i'ligāte: diabol' nō i'ligāte: diabol' sua malicia: hō occasionalit' malicia aliena: diabolus natura p'fectior: hō natura infirmior. Et. Quādiu ad tertium articulu. Dubitat' p'io p'tra illud qd dicit' est in scōa p'clone: q' p'm' agelus peccauit i'ordinate cupiscēdo b'itudinē nā appetit' b'itudinis est naturalis: q' est ois fm b'itū Augustinū: et hoc. q' est rect'?: q' a deo est. Et p'ns voluntas p'formis se appetitui naturali nō pōt esse inordinata. Et tñ boni angeli affectione cōmodi voluerūt b'itudinem. Illa em' affectione cōmodi fuit in bonis sicut i' malis. q' vt oēs peccauerūt vel nulli. Et d' illa r' d'edē q' ce dēdo q' appetit' b'itudinis est naturalis. i. voluntas naturalit' in climata est ad appetendū beatitudinē. Et ista naturalis in climata non e' act' alique elicitus: sed est ipsa voluntas nata appetere beatitudinē: cum aut actu appetit' elicit actum vt libera. nā in o'actu suo elicitu est libera: et qñ infert' q' recta. Dicit' si recta dicit' rectitudinē naturalē verū est: q' natura bona. Abso lute' aut' nec recta nec distorta: q' rectitudo et eius oppositu tantū conuenit primo actui libere elicitu: et ex consequenti actui impato. Et cū dicit'. Voluntas cōformis se appe

titui naturali non potest esse inordinata. Respondet: q' illa nō est vera. Nā voluntas naturalit' inclinatur ad cōformitatē appetitus sensitiu: tñ elicitu accū cōformē appetitui sensitiu nō est semp' recta: licet appetitus sensitiu: vt talis non possit esse non rectus: q' non habet regulā cui possit se difformare: vt pote q' nō est lib'c. Voluntas aut' aliā regulam h' s' fm illa tem superio: de cui tene' se cōformare. Et fm voluntas naturalē inclinationē q' in potestate eius est: quantu ad actum cōformit' vel difformit' elicitu dūmo derari. Cui regule cum se cōformat in elicitu v' nō elicitu in sic vel sic elicitu recta est: si hō se nō cōformat culpabilis est: et distorta: licet cōformit' elicit' in inclinatione naturali v' appetitus sensitiu. p'empli causa. Samecena naturalit' appetit' cibum. Tamē volūtas se cōformans reposit' ieiunij nō est recta: et homo naturalit' appetit' vitare: et tamē volūtas cōtra rōnē recta se cōformans: vt dū tēpore p'scutio nis dū recta ratio iudicat: esse moriendū p' fide christi non est recta. Sed verus est q' voluntas cōformans se legi naturali scripte in cordib' nostris: fm apostolum Roma. i. hoc est dicamini legis naturē. s' cū clu sionib' ex p'cipijs practicis q' se notis euidēt' scōn tibus / est q' recta: q' illa p'cipia sunt: nōcāria nec vnq' p'nt esse falsa. Ab illa lege recta v' nō distorta. Et d' scōm cōcepit q' angeli boni affectione cōmodi voluerūt b'itudinem: sed non sine affectione iustit' hoc est voluerūt b'itudinem t'āq' sumū suū cōmodū sed moderate fm regulā iusticie. Non em' minus ve runt boni naturalit' ad appetendū b'itudinem incli nati q' mali: sed moderabāt' illam per liberatēmo v' lūtatīs per quā volēbāt' eā: sed nō plus sibi q' deo bñ esse in se. Nec patius aut' aliter v'pp' alium finē volē bant' sed b'itudinem qm' pp' deus ordinatū. Et si naturalit' p'pp' se sed p'pp' deū cui p' b'itudinē mag' vntēbat' oia de fuerit angeli malis: et p'taria as fuit volūtas: q' illi peccat' nō i'nt. Et d' dicit'. Sicut principij in speculabilib' ita i'nt i' agibilib'. i. p' b' ficioz. Sed circa p'cipia nō p'git errare assentiēdo eis: i. d' b'ethap. In forib' de delinq' q' nec circa vlt mū sine ipz appetēdo d'ndē q' quādiu ad illud est i'nt q' sicut i' speculabilib' ex p'cipijs deductū p'clone speculatiue: ita intellect' p'acti' ex cōsideratiōe fi nis ingrit media ad finē: p'cipia p'actica sumit a fine. Et cōclones hō p'actice ostendūt media ad fins p'cutionē p'grua. Et ideo i'nt nō p'tingit errare i' tellect' in p'cipijs speculatiuis: ita nec circa p'nc ipia p'actica assentiēdo: q' sunt e'q' necessaria. Et si cōparato intellect' p'actici ad intellect' speculati uū nō itellect' ad volūtatē seu appetitū: ideo nihil ad p'positū. Nō em' necessitat' volūtas ad volēdo et fi nē: et media ordinata ad finē pp' suā libertatē: sic itel lect' necessitat' ad assentiēdo p'ncipij' et cōclonib' ex eis deductis. Et scōdo dubitat' utri' diabol' potuit appetere eq'litatē dei. Et videt' q' nō. Et q' peccauit ex electione: q' nec ex passione nec ignorātia. Electio aut' nō est i'p'ossibilit'. i. et b'. Si i'p'ossibile est angeli eē eq'le deo. Et q' angeli esse eq'ualē deo cū i'cludat p'dictionē nō est aliq' ens: ita non cōp'ndent' sub obiecto voluntatis sue sit bonū sine ens in genere. Et t'io: q' nihil pōt esse volitū nisi sit obiectū per intellectū: sed angeli esse eq'le deo nō includit cōtrad ictionē: ideo nō pōt oīd' nisi p' intellectū errantem. Sed i' angelo nō p'cessit error' culpā: q' non pena cui

Scotus.

p'clo. 1.

p'clo. 2.

Art. 3.

Dub. 2.

Dub. 1. 2

pā. Tū quarto: qđ angelū esse equalē deo icludit angelū nō esse āgelū: ita āgelū nō esse. S; nullus pōt appetere se nō esse s; Augustinū. ubi de libe. ar. ¶ In oppositū est magis dicit em. postqđ creat^r est emētia nature ac p̄funditatē scie sue p̄pende: in suū creatorē sup̄biū int̄ antū qđ etiā deo cōgrē se voluit: vt in psā. v̄. In celū ascēdā sup̄ astra celū: exaltabo solū meū: & ero s̄t̄is altissimū. S̄t̄is qđ deo esse voluit: qđ imitationē: s; p̄ cōtūatē potētē. B̄n̄io: quīs s̄m̄ qđ dicit qđ s̄t̄itudo imitationis possit etiā ordinatē occupā in virtutē perfectiōe: & modinatē in hīs que non placēt deo: vt in p̄s̄idētia v̄ndicādi potētia. 26. Equitas vero nullo mō pōt appeti ordinatē: & omōda equitas nullo mō est appetibilis. Equitas tñ in aliqđ ordine: vt p̄s̄idētia scia pōt appeti iordinatē. Et hāc appētit diabol⁹: qđ appetit p̄esse sua auctoritatē p̄p̄tia sine meritis: sine dātoe ita qđ nulli subesser. Hec est opinio sc̄i Bonauē: & fat^r p̄cordat Bar. ¶ Illius nō obstat^r p̄bilitatē dicit opinio Seco. di. p̄nt. q. i. s̄m̄ quā r̄ndet ad dubiū: qđ angelus potuit appetere equitatē dei: nō solū p̄ imitationē: s; p̄ edgāntiā: qđ voluntas sicut pōt qđlibet ens amare amore amicitie: ita qđlibet ens pōt occupare amatū. Hāc p̄m̄ quēlibet actum hīs ens in cōi. p̄ obiecto ad deū. Sicut qđ se pōt amare amore amicitie tanqđ sine: pōt etiā sibi cōcupiscere qđcūq; occupabile. Et qđ equitas dei est cōcupiscibilis s; se. & potuit sibi illā occupare. Hec impedit impossibilitatē p̄dictiōis: qđ voluntas est impossibilis. it. ¶ Et hoc. ¶ Itē dicit potuit occupare alij potuit occupare sibi: s; potuit cōcupiscere diuinas p̄fectiōes: op̄portū v̄nuerisale p̄s̄idētia summā sapientia deo: s; sibi. ¶ Itē āgelus peccans potuit deū odire: ita velle nō esse: qđ deo v̄nuerisale. ¶ Sup̄bia eorū qđ te oderit ascēdit semp. Potuit etiā cū hoc velle illū gradū emētiē dei esse in aliqđ. ¶ Itē dicit qđ angel⁹ potuit voluntate cōplacētē appetere equitatē dei: eo mō qđ s̄m̄. Desperās de sanitate vult sanitate cōplacētē: nō voluntate impatiua de medijs sanitate iudicib⁹. Nō em̄ qđr merita: qđ nō ex s̄t̄itūatē sanitate sibi posse acq̄ri: ita voluntate cōplacētē est impossibilis: sufficit ad demeritū: qđ meritis: licet sit impossibilis qđ appetit: pōt tñ voluntas illa p̄sentire pleno cōsensu: ita licet voluntate efficacē nō potuit appetere equitatē dei. Simpliciter tñ voluntate cōplacētē potuit sibi cōcupiscere tñ bonū: ita de desiderio quāto cōcupisceret si esset sibi possibile. ¶ Itē s̄m̄ Augustinū: voluntas pōt frui v̄tēdis: ita pōt frui se: cū nō sit fruedū nisi summo bono fruedo se pōt sibi occupare tñ bonū qđ pōt occupare summo bono: hoc est equitas diuina. ¶ Per hoc ad rōnes. Ad primā qđ arguit peccat ex electiōe. Distiguādū de electiōe s̄m̄. Seco. qđ alij accipit p̄ actu volūtātē: p̄sequitē plenā apprehēsiōne intellect⁹. Quomō dō peccare ex electiōe qđ nō est ignotaria nec passio p̄turbās in intellectu. Alio mō accipit p̄ actu volūtātē: p̄sequitē s̄m̄ p̄s̄idētia p̄actiōis seu cōclusionē s̄m̄ p̄s̄idētia p̄actiōis qđ nō est nisi volūto efficacē obiecti in d̄rēs mediū p̄ qđ possit attingi obiectū. Primo mō electio est impossibilis: qđ voluntas est impossibilis: nō tñ voluntas cōtēs: s; etiā sup̄posita plenā apprehēsiōne intellect⁹. Seco mō electio nō est impossibilis: qđ null⁹ de impossibilis: s̄m̄ p̄s̄idētia p̄actiōis d̄rēs ex fine mediā qđbus p̄sequitē finē. ¶ Et el̄ planū: qđ electio vno mō dicit plenā acceptationē vel voluntatē. Alio modo voluntatē efficacē sequentē s̄m̄

logisimū p̄actiōis media offēdēt ad finis consecutionē: primo modo pōt esse cuiuscūq; cuius pōt haberi cognitio. Seco modo nō est nisi aliquid ad cuius esse op̄at voluntas quāsi pōt: qđ nihil vult efficacē ter nisi ad qđ disponit media p̄ qđ pōt consequi voluntatē: ita mō non est impossibilis: nullus em̄ de impossibilis: consiliat qđbus medijs acquiritur: & sic debet s̄m̄ p̄b̄t̄i loq̄bi intelligi. Electio nō est impossibilis: voluntas autē est impossibilis: pura imotualitatē. ¶ Et seq̄. ¶ Voluntas qđes finis est magis. Electio autē eorū que sunt ad finē: hoc etiā mō angel⁹ nō peccauerit ex electiōe hoc est ex voluntate efficacē: quā vellent niti ad consequendum p̄positū. Potuerit tamē peccare ex electiōne: hoc est nō ex surreptione: s; ex p̄fecta voluntate illius equalitatis. ¶ Ad secundā dicit qđ obiectū voluntatis est ens qđcūq; siue app̄hēsiōe in se absolute siue in ordine ad aliud. Pōt em̄ intellectus rē cōparare ad rem tam vere qđ falsē sine tñ errore: qđ pōt fore mare p̄positiones et qđbusq; terminis cathegorematicis vni p̄dicādo de alio siue p̄dicāto licet vera siue falsa: possibile vel impossibile. Et sic cōponēdo & diuidēdo nō errat nō nō assentit: credēdo esse qđ nō ē. Nō em̄ app̄hēdēdo falsū: hoc ē formādo p̄positionē falsā: errat: s; credēdo vero asserēdo: error: nō respicit noticiā app̄hēsiuā s; adfessiuā: voluntas qđlibet tale app̄hēsiū ab intellectu licet i se siue aliquid p̄vellet: non curādo an illū qđ vult alteri potuit p̄uenire illi v̄nuerisale: sic i p̄posito pōt velle seipm̄ & pōt velle p̄fectionē diuinā sibi sit impossibile. Hec requirit voluntas obiectū p̄lectā abq; noticiā adfessiuā i intellectu pōt se acurrare volēdo illū qđ i intellectu app̄hēndit: imo pōt se velle qđ intellect⁹ credit fieri nō posse. ¶ Per hoc ad formā argumētū: qđ arguit angelū esse egle cū icludat p̄dictionē nō est aliqđ ens. Illa p̄p̄o equaler duab⁹. Illus. s. angelū esse egle deo icludit p̄dictionē. Et illa icludēt p̄dictionē nō est ens. Itā pōt h̄re multiplicē sensū: qđ subiectū pōt accipi p̄sonalit v̄ materialit. Si p̄sonaliter valet illa. Angel⁹ qđ est egle deo icludit p̄dictionē: & sic est falsa. Itā qđ affirmatiua cuius subiectū p̄ nullo subiecto p̄t alienationē hui⁹ termini angel⁹. Itā qđ res vt talis nō icludit p̄dictionē s; p̄positionē p̄dictionē icludit p̄dictionē aut veri⁹ sunt p̄dictio p̄p̄o qđ falsa est etiā si subiectū supponēt vt s̄valeret illa: angel⁹ qđ significat esse egle deo icludit p̄dictionē: Si subiectū accipit materialit: sicut forte accipit de rigore verborū: valet illa: h̄c p̄p̄o angelus est egle deo icludit cōtradictionē: & illa est vera loq̄do de inclusionē illatiua qđ antecedens icludit p̄s̄idētia. ad eā sequit cōtradictio. Sed tunc sc̄a p̄p̄o est falsa. s. includens cōtradictionē nō est ens: qđ illa p̄p̄o qđ icludit cōtradictionē est ens rōnis vel reale. Itē illa voluntas volēs angelū egle deo non vult illā p̄p̄onem: sed vult angelū & p̄fectionē diuinā que sunt res. Et illa vult certo modo esse: hoc est peccare qđ est impossibile se habere. Et illa vult certo modo esse: hoc est peccare qđ est impossibile nō comprehendit sub ente p̄p̄o est obiectū voluntatis: qđ nō em̄ ens qđ est vel pot esse sed etiā qđ est imaginabile est obiectū intellect⁹: voluntatis: modo i possibile est imaginabile. Itā loquūdo qđ intellect⁹ cōtinet impossibile esse fallum: aut impossibile esse impossibile: ita nō app̄hēderet siue intelligeret impossibile. Noticia em̄ adfessiuā supponit apprehēnsia

Ad 1.

Ad 2.

Ad 1.

Ad 1.

Distinctio VII Questio unica

ctat sibi debere cōpetere in eliciedo. Bonū est ex causa integra fm Dion. ca. iiii. de diu. noib⁹. Et est bonū qñ ex specie moris: qñ iā act⁹ hō oēs differentias cōtrādetes bonū ex gñe. ¶ Quarta bonitas gratuita sine meritorio: est q̄ puenit actu ex hoc q̄ elicivitur uolente & pformit principio merēdo: qd̄ est grā sine charitas. Illoc ē act⁹ bon⁹ meritorio: est act⁹ virtuosus eliciv⁹ a uoluntate fm inclinationē charitat⁹ sibi icclivē. ¶ Et rēplū p̄mit. Sic oīs act⁹ positiu⁹ est bonū naturale: imo id qd̄ est positiu⁹ in pctō est bonū bonitate nature. Et rēplū scō. Dare elemosinā rem uilē et cui ual. Et rēplū tertii. Dare elemosinā de pprijs indigētī in loco q̄ sibi pōt cōpetere & pp̄ deū. Et rēplū q̄rti. Istud opus facere nō tñ est inclinatioē naturalis sicut potuit fieri in statu innocente: uel forte hoc fieri posset a pctōe nō dū puenire ex pietate naturali mo to ad p̄mit⁹ hō ex charitate ex q̄ facies esset amicus dei respicientis opa et ad p̄mādū. ¶ Illa ec̄ q̄duplex bonitas ita ordinata est q̄ semp̄ p̄tō p̄supponit sequēti & nō cōuerso: hoc est p̄tā sequētib⁹ tribus. Sc̄ta s̄nt sequētib⁹ duob⁹: tertia q̄rtā & nō cōuerso. Non enim pōt act⁹ esse bon⁹ sc̄to: tertio: aut q̄rtō mō nisi sit bon⁹ p̄tō mō. Nec pōt ēē bon⁹ tertio aut q̄rtō mō nisi si sit bon⁹ p̄tō mō. Nec esse pōt bon⁹ q̄rtō mō nisi sit bon⁹ alijs trib⁹ modis: nō aut cōuerso. ¶ Et ut q̄duplex bonitas opponit triplex malicia: positioa uel p̄uatiua q̄ ad tres sequētes bonitates: sc̄d p̄uatiua tm̄ p̄tō bonitati: q̄ nihil est malū naturalē. Sc̄d dū taxat nō ens nō est bonū naturalē sc̄t cōponit malicia ex gñe: q̄ trāsīt sup̄ obiectū dīc cōueniens: uel uelle comedere uenētū archillā: odire uel. Tertia opponit malicia ex circūstātia: q̄ hō circūstātia actū fozmādē: ut p̄ dīctamē dīc rectiles trāsēat sup̄ obiectū cōueniē fm p̄tō mō rēmis recte: aut careat aliq̄ circūstātia debita inesse actu uel sit bon⁹ virtuosus: uel uelle comedere cibū natura puenitē p̄ceptū ecclesie: ite sc̄z phibito: uel carnes i sexta feria. Quarta malicia est i demerito: dū act⁹ nō eliciv⁹ fm inclinationē charitat⁹: uel q̄ nō iest⁹ uel si iest⁹ nō tñ hō ex iccliaro nō eliciv⁹ uel trāsīt uilāz maliciāz pōt accipi positue sc̄z rēuel p̄uatiue respectu bonitat⁹ sibi oppositae. Et ut p̄uatiue accipit⁹ tm̄ p̄uati ip̄as bonitate: hoc reddidit actū nō bonū tali bonitate. Et accipitur p̄tō: p̄mit aliq̄ dīctā carentia illā repugnā tali bonitati. Et nota q̄ malicia ex gñe accepta p̄uatiue & rē uertunt. nō separant⁹: q̄ non pōt esse malicia p̄uatiua ex gñe: q̄ non maliciā r̄iam: q̄ act⁹ non pōt esse quin transeat sup̄ obiectū. Obiectū autē necessario est cōueniē uel dīc cōueniens actu: Et ita act⁹ bon⁹ ex genere necessario transit sup̄ obiectū cōueniē. Et alius ex genere/ sup̄ obiectū dīc cōueniē. Et alia opposita tertie bonitati p̄taria & p̄uata nō uertunt. Potest enim aliq̄s actus carere aliq̄ circūstātia requisita ad p̄fectionē actus virtuosī & tñ non eliciv⁹ cū circūstātia repugnante q̄ redderet illū actū uitiosum: puta si det elemosinā paup̄i non ex circūstātia finis q̄ non p̄siderat: nec fm alias circūstāntias requisitas ad actum virtuosum. Et sic q̄dem actus non est bon⁹ uel virtuosus moralit⁹: q̄ non est circūstāntiar⁹: eo q̄ non est ordinatus in debitū finē. Nec cū malus moralit⁹ sicut esse si dare p̄pter finē malū: ut puta pp̄ ueniam gl̄iaz: ita non est uitiosus. Sic etiā malicia tertio mō p̄taret p̄uatiue nō cōuertunt⁹: q̄ actus pōt esse malus hāc malicia p̄uatiue

ue/tra q̄ non eliciv⁹ ex gñe: & tñ non erit de merito⁹. Et si act⁹ virtuosus & bon⁹ tertio bonitate elicivatur non ex gñe: iste nō est merito⁹: & tñ non erit demerito⁹. Et ita in tertio & q̄rtō mōbus pōt poni actus indifferētes: q̄ sit malus p̄uatiue. nō bon⁹: non tñ est mal⁹ cōtrarie. i. uitiosus. Licet ita illa distinctio non in oibus cōcordat mō loquēdi doctoris nostri: q̄ dicit oēs circūstāntias esse obiecta: q̄ tñ ualeat ad intelligēdū mōta dicta doctor⁹ placuit ab hic ponere. Et fm illā distinctioē r̄idet ille doc. ut p̄missum est. ¶ Et p̄tra illā rēpōsiōe & opinionēse uitas p̄mit⁹ sc̄ca. q̄ r̄t. sc̄d aliq̄s cōclusiones: quāz p̄bationes impugnat opinionēs iam tacte. ¶ Prima conclusio. Angelus dānatu⁹ necessario est in aliq̄ actu uoluntatis. Necessario dico non de p̄tōtia dei: q̄n deus possit eā p̄uare omni actu: sed necessario de potentia creatura reita q̄ nulla creatura potest eā p̄uare ex actu. p̄batu⁹ conclusio: quia impossibile est diaboli seu damnatū esse sine pena: tristitia. Stante illa sententia saluatoris. Quid h̄t in supplicium eternū. Mar. xv. Et itez. Ignis eoz non exinguet⁹: uermes eozum non morietur. Mar. ix. Tristitia autem non potest esse sine actu nolendi. Dicitur Aug. r̄t. de ciu. dei. c. xv. Nimis dolo: q̄ tristitia noīas/ dissensio est ab h̄te rebus q̄ nobis nolētib⁹ acciderit: & p̄mit. Dolo carnis tm̄ modo offēso est ale ex carne: t q̄d ab et p̄afione dissensio. Sicut igit⁹ p̄ potētā creature nō pōt esse dānat⁹ sine pena & tristitia: ita nō pōt esse sine actu nolendi pena & illō uide tristat. ¶ Sc̄ta cōcl. Aliq̄s actus est in angelo dānatō: q̄ nō est in eius p̄tō. p̄batur: q̄ licet uoluntas non pōt se facere sine actu pōt tñ se suspendere ab actu q̄ est in p̄tōe sua: & ceteri alii: & p̄ oīs i actu nolendi pena est in et p̄tō testate/ possit suspendere se ab illo actu: facere se sub actu ut ligendi se fm sine oīo: ita possit se facere sine pena. ¶ Tertia conclusio. Deus totalit⁹ & imediata⁹ causat aliq̄s actū in uoluntate angeli mali. p̄bat: q̄ aliq̄s actus est in uoluntate angeli mali a quo se ita suspendere nō pōt ex cōclusionē prima. Sed ab oīo actu suo pōt se suspendere ex p̄bationē sc̄toe cōclusionis. Hā oīs actus su⁹ est in sua p̄tōe: cū sit essentialit⁹ libera: p̄ p̄ illud Aug. li. 4. retrac. c. xxxi. Nihil ita est in p̄tōe uolūtatis si cur ip̄a uoluntas. i. uoluntatis actus: uellet nolle. Et ergo aliq̄s actus est in angelo uolūtate/ qui nō est suus effectiue: nec pōt esse ab alio q̄ a solo deo: & Et si non causat⁹ a solo deo/ aut causat⁹ a uoluntate/ uel ab h̄bitu. Non a uoluntate: q̄ tunc posset eā nō elicere. Non ab h̄bitu: q̄ h̄bitus nō necessitat uolūtātē nec in uia nec in patria. Et nisi in uolūtate uolūtatis uel h̄bitu uel nō. ¶ Et declarabit in quarto q̄ uisio bificat⁹ frustio est a solo deo in beat⁹: ita nō in p̄tōe uolūtatis: ut sc̄t fuit in primo di. 4. Et ita uide q̄ actus ille in quo essentialius cōsistit miseritā est etiā a solo deo: dicit⁹ est iustissim⁹ retri butio merito⁹ & demerito. ¶ Et h̄tis p̄missis assignatur nō cōfirmationis bonoz/ oblationis maloz. p̄to q̄ est illa prima conclusio. Aliq̄s act⁹ repugnās formali⁹ actui pctō est in b̄to a solo deo in fieri & cōseruari. Illa cōclusio p̄bat: q̄ actus bificat⁹ clara sc̄z dei uisio & p̄fecta dilectio est in b̄to a solo deo: ut nōc supponit. Et iste formalit⁹ repugnās pctō. Non enim flant simul offēso dei dilectio dei p̄fecta super oīa. ¶ Sc̄ta conclusio. Nulla potentia creata potest impedire actū beatificat⁹. patet: q̄ qd̄ a solo deo producat⁹

2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.
2cfo. 1.

2 clo. 3. conseruat: a creatura destrui non potest. Voluntati enim est qd resistit: ¶ Tertio conclusio. State actu beati con in voluntate non pot ipa voluntas elicere actu pccati: patet: qd tria non pnt sit fra. 2o qd pccati repugnat actu beatico. 3o illud non est in ipa pte: sed solum de qd illi ppetuo pferuat in bitio: pater no pfirmationis qd peccare non pnt. Et licet actus beaticus non sit in pte beati: non tñ ideo cogit qd illo actu formalit vult: & diligit deus non min? qd si esset ab etus ppria voluntate causat? ¶ Quarta conclusio. Angelus beatus est impeccabilis sola voluntate diuina non sua ppria natura. pbat: qd deo causat involutate te? actus beaticus tanq? totalis causa & eu pferuat. Itē no coagit ad causandū malū in eis: hoc sola voluntate sua: & hoc āgelus non pot peccare. tenet pna: qd subiecto existit subvno pñio no pot test recipere aliud: qd existens sub actu beatico no pot accipere actū pccati. Et ita nec pducere: qd est formalit contrari? actui beatico. Est autē semp lub actu beatico: qd agēs pferuas foxti? in pducendo & pferuado qd agens effectus contrariū in causando. Deo g agente & pferuare illi actū non potest creara voluntas etias de potentia sua absoluta pducere actum contrariū. Possit autē deus actū beatificū destruire in angelo & relinēre āgelū sūto naturalib? itā p arbi. libertate possit peccare sicut an pfirmatione potuit: sic g pars qd pfirmatio bonoz no est ex natura āgelū/ s; ex pseruatione dei. ¶ Quid ad obdurandū dātoz qd simplice in duob? pñit: sc; in non posse hēre bonā voluntate & in no carere mala. ¶ hoc pima conclusio. ¶ Angelus malus no pot hēre aliquē actū bonū/ bonitate vtriusq? inuoluntate: patet: qd nullū actū hēre & pot nisi cōcurrente deo. 2o de auxiliū grē specialis auxiliū dei subtrahit de? sine qd non pot hēre bñō bonā voluntate ¶ hoc inuit beatus Aug. in de fide ad petrū parte pma. De angelis: hoc dīpōsitū & ipse iur: vt si qd eozus bonitate voluntatē pderē/ nunq? cā diuino munere repararet. Et pñit de intellectuali creatura gñaliter. Ita cognoscēdi & diligēdi se facultate voluntateq? donauit: vt etiā cāvniq? hēre possit & pderē. Et qd tñ spōte pderet? demceps arbitrio sc; suo resumere nō valeret: vt illi? esset scēte cogitationis intuitū gratuite dono beatus dñs venio reuocādis: qbus vellet ssumere cui? fuit in ipō creationis exordio nullis pcedētibz meritis spūs & corpōza locis atq; affectionibz pio eo vt ipse sapiens voluit mirabiliter ordinare.

¶ Et qbus abis Aug. duo eliciunt. pñimū qd p dīta bonitate sue ab āgelis sue ab hoīb? facultate ppria id est arbi. libertate resumē no pot. Nec alit nisi diuino munere reparari pot. Scdm qd voluntates bonam perditam ab angelis/ eis deus suo munere nunq? reparat. ¶ Scda conclusio. Angelus malus no pot carere actu malo. pats: qd no pot nō velle bñitudine quā deo nō vult dare. Hec pot nō nolle penā quā deo vult infligere: ita contra deum. Hec nolle esse in tali loco qd a deo deputat? est. Et actus iniquitatē sic p eos fert in obiectum inordinatū sunt: licet nō imputant ad noua demerita: peccata: quia sunt extra statum vie & nunc in termino: sunt tñ penā pccati. pñas est pena est velle beatitudinis: et tñ carere ea: sic nolle penam et tamen sustinere eā. Et illis autē actib? sc; cōsideratione ppetua acerbissime pene gēbēne: & actualis cōsiderationis beatitudinis amisse eius ommoda desperatione recuperādi: in qbus penis iustissime detinet

2 clo. 4. ¶ Sed dico. Et ex odio dei in demone sequitur maxima pena & tristitia: in eo qd odiēdo deū vult deū non esse omnipotentem iustis oibus superiorē. In cui? omnipotentia pte & ipe & omnis creatura plenissime constituta est. Et vult eum simpliciter non esse: quoz opposita contra suā huiusmodi voluntatem enouit: s; quo sequitur maxima tristitia. Unde videtur sicut in beatis maximū gaudium sequitur pfecta dilectione dei in qua est essentialiter beatitudo: ita maxima pena dātoz sequitur sequit ad odiū dei in eo qd necario subesse opit et quē sime odiū: sequit qd odiū dei qd deo immediate pducere re? pferuaret in diabolo Alio qm si esset pñalē a dia bolo/ posset nō elicere: p hoc se a maxima pena odiū psequente liberare: pñis tñ fallū. Et si odiū dei fieri actus essentialit malus: scdm dilectio dei amicitie est essentialiter bona: sequit qd deus eēt auoz pccati & grauissimū pccati: qd est abfurdū. Sic enī deus peccaret: qd pccati grauissimū tāq? totalis cā pduceret. ¶ Ad illud dicit dñs multū qd beatus est totalis cā sui odiū voluntate dia boli quātū ad se positū sine ab solutū & actu odiēdi deum. Et dicit in hoc plūstere oblationis rōnē: qd actus odiēdi deū nō est in pte voluntatis diaboli: nec pot est a se remouē etiā qd sua pōrtia absoluta qd actus h; formalē repugnātiā ad actū diligēdi deū. Et ita etiā nō patit scdm nec pñas aliqū actū bonū s; nullus actus sit bonus qd caret circūstātia finis vltimū qd est deus. Et ideo qd dū stat ille actus involutate voluntas est obstinata. Et autē deus pot causare actū illū odiū quātū ad esse absolutū. pbat: qd qd qd deus pot causare cū cā scda currēti & genere efficiētis/ pot se solo causare: sed odiū pot causare cū demōe: g se solo. Nec enī aliq; actus possit pot pducē deo nō concurrente. Nec dicit magis bozendū est dicere deū esse cām totalē odiū/ qd dicere eum esse cām est partialē & pncipalē. Scdm autē dicere opus nisi negare deū esse causā pncipalē & vniuersalē in effectu absolutoz: sequitur dicit odiū dei nō ē essentialiter malū aut pccati: qd pot separari de deformitate moralit: meritoz no min? qd dilectio dei in angelo separi pot a bonitate moralit & meritoria: vtriusq; si a deo infundit: & nō a voluntate creaturae. Sic enī qd nō elicit a voluntate libera/ nō erit actus bonus/ moialit/ nec meritorius: cū ad vtrāq; bonitate redit qd sit a voluntate creatura libere elicit. Et talis actus odiū in qd a deo est/ nō h; rōnē culpe/ s; pene. pducit qd sit a deo in malū/ s; bonū sine: qd iustā penā maximā diaboli hēre sc; pducendo de? peccat: quē peccare ē simpliciter impossibile. Nā nūq; aliq; peccat nisi qd facit qd tenet si facit: aut nō facit qd tenet facit. De? aut nō tenet/ nec obligat tāq; alit: cū debitor: iō nō p facit qd n; de: nec nō facit qd d;.

¶ Et si ois actus pccati possit pducit a peccato hōie et do cogēte. Et hoc faciēdo peccat: nō tñ de? cooperate

a deo: si auxilio dei destituit: ipsi impatientie agitatur & surgit in continuū murmur: odii dei punitio. Et qd etiā in plures alias pfirmas cadit voluntates. Et p hoc patet ratio obstationis. ¶ Sed forte qd replicaret. Quāvis illi actus possint sic elici a voluntate demōnis: pot tñ ex arbi. libertate nō elicere: qd iō actu elicto ē liber ad oppositū supra dicitū ē. Ad hoc dicit qd actus illi penales nolle penā & nolle carere bñitudine non sunt in pte demōnis: s; pferuat a deo tanq; a causa totali. Et si diaboli nō pōt elicere cū deo de? solus in voluntate eius pduceret cui? penā ppetuo pferuat que sine huiusmodi voluntate nulla esset ¶ Sed dico. Et ex odio dei in demone sequitur maxima pena & tristitia: in eo qd odiēdo deū vult deū non esse omnipotentem iustis oibus superiorē. In cui? omnipotentia pte & ipe & omnis creatura plenissime constituta est. Et vult eum simpliciter non esse: quoz opposita contra suā huiusmodi voluntatem enouit: s; quo sequitur maxima tristitia. Unde videtur sicut in beatis maximū gaudium sequitur pfecta dilectione dei in qua est essentialiter beatitudo: ita maxima pena dātoz sequitur sequit ad odiū dei in eo qd necario subesse opit et quē sime odiū: sequit qd odiū dei qd deo immediate pducere re? pferuaret in diabolo Alio qm si esset pñalē a dia bolo/ posset nō elicere: p hoc se a maxima pena odiū psequente liberare: pñis tñ fallū. Et si odiū dei fieri actus essentialit malus: scdm dilectio dei amicitie est essentialiter bona: sequit qd deus eēt auoz pccati & grauissimū pccati: qd est abfurdū. Sic enī deus peccaret: qd pccati grauissimū tāq? totalis cā pduceret. ¶ Ad illud dicit dñs multū qd beatus est totalis cā sui odiū voluntate dia boli quātū ad se positū sine ab solutū & actu odiēdi deum. Et dicit in hoc plūstere oblationis rōnē: qd actus odiēdi deū nō est in pte voluntatis diaboli: nec pot est a se remouē etiā qd sua pōrtia absoluta qd actus h; formalē repugnātiā ad actū diligēdi deū. Et ita etiā nō patit scdm nec pñas aliqū actū bonū s; nullus actus sit bonus qd caret circūstātia finis vltimū qd est deus. Et ideo qd dū stat ille actus involutate voluntas est obstinata. Et autē deus pot causare actū illū odiū quātū ad esse absolutū. pbat: qd qd qd deus pot causare cū cā scda currēti & genere efficiētis/ pot se solo causare: sed odiū pot causare cū demōe: g se solo. Nec enī aliq; actus possit pot pducē deo nō concurrente. Nec dicit magis bozendū est dicere deū esse cām totalē odiū/ qd dicere eum esse cām est partialē & pncipalē. Scdm autē dicere opus nisi negare deū esse causā pncipalē & vniuersalē in effectu absolutoz: sequitur dicit odiū dei nō ē essentialiter malū aut pccati: qd pot separari de deformitate moralit: meritoz no min? qd dilectio dei in angelo separi pot a bonitate moralit & meritoria: vtriusq; si a deo infundit: & nō a voluntate creaturae. Sic enī qd nō elicit a voluntate libera/ nō erit actus bonus/ moialit/ nec meritorius: cū ad vtrāq; bonitate redit qd sit a voluntate creatura libere elicit. Et talis actus odiū in qd a deo est/ nō h; rōnē culpe/ s; pene. pducit qd sit a deo in malū/ s; bonū sine: qd iustā penā maximā diaboli hēre sc; pducendo de? peccat: quē peccare ē simpliciter impossibile. Nā nūq; aliq; peccat nisi qd facit qd tenet si facit: aut nō facit qd tenet facit. De? aut nō tenet/ nec obligat tāq; alit: cū debitor: iō nō p facit qd n; de: nec nō facit qd d;.

2 clo. 1. ¶ Sed dico. Et ex odio dei in demone sequitur maxima pena & tristitia: in eo qd odiēdo deū vult deū non esse omnipotentem iustis oibus superiorē. In cui? omnipotentia pte & ipe & omnis creatura plenissime constituta est. Et vult eum simpliciter non esse: quoz opposita contra suā huiusmodi voluntatem enouit: s; quo sequitur maxima tristitia. Unde videtur sicut in beatis maximū gaudium sequitur pfecta dilectione dei in qua est essentialiter beatitudo: ita maxima pena dātoz sequitur sequit ad odiū dei in eo qd necario subesse opit et quē sime odiū: sequit qd odiū dei qd deo immediate pducere re? pferuaret in diabolo Alio qm si esset pñalē a dia bolo/ posset nō elicere: p hoc se a maxima pena odiū psequente liberare: pñis tñ fallū. Et si odiū dei fieri actus essentialit malus: scdm dilectio dei amicitie est essentialiter bona: sequit qd deus eēt auoz pccati & grauissimū pccati: qd est abfurdū. Sic enī deus peccaret: qd pccati grauissimū tāq? totalis cā pduceret. ¶ Ad illud dicit dñs multū qd beatus est totalis cā sui odiū voluntate dia boli quātū ad se positū sine ab solutū & actu odiēdi deum. Et dicit in hoc plūstere oblationis rōnē: qd actus odiēdi deū nō est in pte voluntatis diaboli: nec pot est a se remouē etiā qd sua pōrtia absoluta qd actus h; formalē repugnātiā ad actū diligēdi deū. Et ita etiā nō patit scdm nec pñas aliqū actū bonū s; nullus actus sit bonus qd caret circūstātia finis vltimū qd est deus. Et ideo qd dū stat ille actus involutate voluntas est obstinata. Et autē deus pot causare actū illū odiū quātū ad esse absolutū. pbat: qd qd qd deus pot causare cū cā scda currēti & genere efficiētis/ pot se solo causare: sed odiū pot causare cū demōe: g se solo. Nec enī aliq; actus possit pot pducē deo nō concurrente. Nec dicit magis bozendū est dicere deū esse cām totalē odiū/ qd dicere eum esse cām est partialē & pncipalē. Scdm autē dicere opus nisi negare deū esse causā pncipalē & vniuersalē in effectu absolutoz: sequitur dicit odiū dei nō ē essentialiter malū aut pccati: qd pot separari de deformitate moralit: meritoz no min? qd dilectio dei in angelo separi pot a bonitate moralit & meritoria: vtriusq; si a deo infundit: & nō a voluntate creaturae. Sic enī qd nō elicit a voluntate libera/ nō erit actus bonus/ moialit/ nec meritorius: cū ad vtrāq; bonitate redit qd sit a voluntate creatura libere elicit. Et talis actus odiū in qd a deo est/ nō h; rōnē culpe/ s; pene. pducit qd sit a deo in malū/ s; bonū sine: qd iustā penā maximā diaboli hēre sc; pducendo de? peccat: quē peccare ē simpliciter impossibile. Nā nūq; aliq; peccat nisi qd facit qd tenet si facit: aut nō facit qd tenet facit. De? aut nō tenet/ nec obligat tāq; alit: cū debitor: iō nō p facit qd n; de: nec nō facit qd d;.

Distinctio VII Questio unica

rado. Vel posset dici qd h deus odium sui no causat in diabolo sine diabolo libere elicit: pferuat tñ tanq totalis ca: ita no pct diabolo: ab eo resistit: partu tñ refert illud a primo. **Q**uia pferuat det est pductionem e: pstinuare. **Q**uia mo pferuado producti fm bñm Aug. Uide ad h. **Q**uod eccl vii s. q. xix. scdi. Et. q. xix. pami quos. Si hoc no placet: eps ccedere qd diabobus obstat: possit no odire deit: saluare obstatuone ex alijs actib: malis: fm qd dicit scda cõclusio.

26clo. 5

Tertia cõclusio. **A**ngeli in malicia obstat: pot habere actũ bonũ de genere: pot esse brutum: nec nolere pena. Et vitũs est obiectũ debitu vellet nolle. **Q**uod scõs eni obiectũ pot ordinate appetit: refuta ri simpit est obiectũ puenies: siue affint alic circũstãtte bone aut eoz opposite. Et hoc est qd vult mgf hac di. c. i. cũ dicit Malu p malicia ad eo sum obstatu: qd bonã voluntatẽ habere siue bñvle no valet. Et si bonum sit qd aliq voluit: volũt eni aliq aliqd fieri qd deus vult fieri: r vici illud bonũ est: r iustũ fieri: nec tñ bonã voluntate hoc vult. **U**olũtas aut diuina trãsi re no pct sup indebitũ obiectũ. **E**x pũs vt pure ro lum las ad dñatũs: qd r deus vult pũri. **Q**uãtus ad scã in articulo pũmẽdũ qd multiplex distiguit libertas: scs a seruitute a ca actiõ: ab imutabilitate sen necitate **L**ibertas a seruituti culpe miserivel tpe tas opposita triplũ subdistinguit. **L**ibertas a coactione est qd no pct violari ad faciendũ aliqd motu patiẽdũ cõtra naturã in clinatione. **U**no graue motu sursum violatã. **I**ta libertas etiã cõuenit intellectui: qd licet aliq cognito pct causari in intellectu immediate a deo: ita vt illa no sit elicta ab intellectu: nec in epũtate: no tñ intellectũ p illã cogit intelligere: qd intelligere p quãcũq; intellectione non est cõtra naturã inclinatione intellectũ. Et illa libertas no excludit necessitatẽ: qd in casu intellectũ necario intelligeret: no tñ coacte. **L**ibertas imutabilitatis vel necessitatĩs prout necessitas opponit cõtingẽtẽ: est quedã indifferẽtia vel ptingẽtia ad vitũs oppositõrum. i. facultas agẽdũ no agẽdũ: patiẽdũ no patiẽdũ: sic distiguit cõtra picipiũ nafale. **I**ph. philosophorum. c. r. m. et bapitice qd necario agit ceteris paribus. **U**olũtas libera oib: alijs eodẽ mō se habentib: p̄vele r nõ velle. **D**e hoc latũ s̄re di. q. vi. s. di. r. q. ij. pami scriptũ eccl. **I**his simis est palma cõclusio. **A**ngeli a deo in bono pfirmati a seruitute culpe miserie: pene petũs sunt liberati: p̄ cõclusio e dicit: qd nulli hoũ sunt subiecti: nec peccare p̄t: nec pena qũmẽs affigũt: ita sicut in brutudine mihi est cõmẽnaturũ. **P**ocal. xix. **I**ta neg lucr: nec pena mo: sed nec vlti p̄dolo. **I**bid. **E**cclã cõclusio. **A**ngeli i dñatũ hac libertate cui opponit feruit: sunt pua tri. p̄s qd sunt additi perpetuo miserie culpe r pene

Art. 1. 18

Tertia cõclusio. **E**t r oib: bonoz r maloz voluntatũ arbi trũ a coactione est libere. **P**rob illa cõclusio: qd voluntas p̄slet cogi maxime p actũ velle aut nolere: quẽ in ea deus causat: r tãq cã totalis in ea cõseruaret. **E**d hoc nõ g: p̄na nota cum maiore. **Q**uia actũ a se elicitio voluntas non cogit: cum oẽm talẽ fm p̄ceptã potentã naturalem elicit. **M**ino: probat: qd illũ actũ a deo causatũ nõ recipit cõtra naturã inclinatione: nõ tñ violentã. **A**s p̄s: qd nullũ actũ re cipit violentẽ: quẽ potest recipere naturã: sed oẽm

26clo. 1

volitionẽ pot accipere naturã: qd oẽm pot pducere naturã: sed quãcũq; pot elicere naturã: potest etiã recipere naturã. **E**t hẽ voluntas nõ inclinãt ad cuiuscũq; volitionis oppositũ naturã: qd nullã recipit violẽter. **E**t hoc valet dicere: qd hõ nõ recipit violẽter. **T**ñ p eã volitionẽ rãdit i obiectũ: nõ est a elicitus. **E**t hẽ qdã accidit voluntã s velle ipũm volẽtã. **E**d volũtas dñatũ pot velle nõ habere talẽ actũ a deo in eo causatũ. **E**t p̄ illũ actũ voluntas necessitatur: qd cogit. **E**t p̄mũ nõ valet: qd existẽte volitionẽ in portã a quocũq; pducã / per eã voluntas qd rãdit in obiectũ. **S**icut vult in oculo existẽte siue sit icrea ra siue a potẽtia r obiecto pducã: eã oculo vidẽdo tendit i obiectũ. **I**mplicat eni velle respectu alicũ? obiectũ rẽ i volũtate: r volũtã nõ velle obiectũ. **I**n eo autẽ qd vult nõ violentã. **E**t cõm etiã nõ pbat: qd existẽte volitionẽ in volũtã nõ pot voluntas sũt oppositũ velle vlt actũ repugnantẽ hẽ. **S**ed acc: illũ vlt arguit formã repugnatẽ: vt velle nõ velle oculo. **E**t hoc tertiu: qd sũt sit qd voluntas p actũ a deo in ea causatũ necessitatẽ: qd illo statẽ nõ pot in epũtãtõ p̄tũ. **E**t qd illũ actũ a deo pferuatũ in ea nõ possit remouere. **H**õ tñ cogit qd sũte illo actũ volũtõs qd tendit i obiectũ: nõ min: qd sit eẽt p seipã elicit. **Q**uarta cõclusio: qd vult voluntas angeli rã pfirmati qd obstatu: qd tũ ad oẽs actũ a se elictũ sit libera tertio nõ tñ ad oẽm actũ quẽ recipit immediate a solo deo. **P**bat: qd respectu cuiuslibet actũ elicti hẽ p̄tingẽtõ: qd p̄t elicitere vlt nõ tñ autẽ ad actũ a solo deo causatũ: illũ eni nõ pot non recipere: nec p̄ receptũ nõ tẽdere i obiectũ. **E**t qd p̄s qd pfirmatõ obstatuõ tollit libertatẽ arbitriũ tertio nõ tñ ad actũ a deo immediate causatõ: nõ autẽ qd tũ ad alios a voluntate elictõs. **U**nũ qd tũ ad actũ beatificũ bonũ nõ sit libera. **E**t nec mali qd tũ ad actũ in qd essentiali: p̄sistit miseria. **S**unt autẽ liberi qd tũ ad alios: vt illi ad miseriã dũ nobis: r ad custodia nã: illi ad tẽpãtã. **T**ales sũt oẽs actũ: accidẽtãlites hẽntes ad miserã vel bitudine: hoc est sine qd m̄re pot bitudine in pfirmatõ: r miseria i obstatu. **E**t ultra cõclusio. **S**icut li. ar. in bonis p̄firmatõẽ reddidit liberi: r eleuat: ita i malis p̄firmatõẽ de p̄mif. **P**ria pars p̄s: qd p̄firmatõẽ affectũ cõfirmat: plures modos libertatũ: scs a culpa a pena: a miseria. **E**t iã qd ad tertiu libertatũ modũ: qd min: pot qd tũ ad actũ multos impropie dire a causis extrinsecis. **P**ro p̄firmatõẽ i bono qd ante. **Q**uia ad actũ indecẽtes. **I**mpactos: min: impediẽtes: nec cogi nec allici p̄t sicut ante p̄firmatõẽ. **P**st g in quocũq; actũ bonos sine impedimẽto. **E**cclã ps p̄s: qd p̄firmatõẽ tollit ab eis libertas p̄ia: qd ab dũctũ p̄p̄tẽ p̄ntũtũ culpe r pene. **H**ec quo ad tertiu modũ p̄t assergere in bonas voluntatẽs: sed tñ ad malas bẽssũ ad onas elictõs sunt male liberi. **Q**uãtũ ad tertiu articulu est dubiu. **U**trum aliq loc: sit demõs: dũscõnẽtẽ: r penalit. **E**t id hoc bẽnter d̄: qd de penis dñatorũ hoim r de monũ magis p̄inet ad dñũ. **U**lti. lib. iiii. **U**ide qd vlti dũccã. q. xix. scdi. p̄t. i. q. xix. **D**icit g qd nullus locus est nõ uenies vlt dũscõnẽtẽ nature spũs separã tanq ei: saluatiũ vel corruptũ. **Q**d qd est ei ipso: locus est nõ uenies vlt dũscõnẽtẽ: r locus tñ aliq d̄ puenies vlt dũscõnẽtẽ in ordie ad volũtã actũ. **U**nũ locus in qd vult esse d̄ cõueniens: r in qd vult non esse dũscõnẽtẽ. **U**nũ nec ignis nec ar ille caligat:

26clo. 2

Art. 1. 18

26clo. 3

26clo. 4

26clo. 4

26clo. 5

Art. 5. 18

corpore p[ro]p[ter] eos quib[us] mittit[ur]: et illo m[od]o angeli sunt
 in corpore. p[ri]mo modo accipit b[ea]t[us] ser. vt p[ri]x ex
 c[on]terit verboz suoz. ¶ Ad b[ea]t[us] reg. d[icitur] q[ui] accipit
 aial r[ati]onale t[ra]nsmittit[ur] p[ro]p[ter] eo q[uo]d habet r[ati]o[n]e sine
 intellect[us]. ¶ Ad auctoritates b[ea]t[us] Aug[ustinus] magister
 allegat: soluit ipse dicens est locutus p[ro]p[ter] alioz op[er]io
 nem: n[on] p[ro]p[ter] a. ¶ Qu[od] dicitur ad articulu[m] sc[ilicet] nota: q[uo]d
 sicut colligit ex dictis doctor[um] Alex. Seco. Tho. r. alio
 sumit: s[ic]u[m] assumere corp[us] est s[ic]u[m] co[n]sistere co[m]pozi
 Distinctio[m] motoz intrinsecu[m] mobili t[ame]n instrum[en]to
 tum ad fuit[ur] dei rep[re]sentat[i]o[n]e. ¶ Dicit p[ri]mo in hac
 descriptione co[n]sistere co[m]pozi: h[oc] eni[m] d[icitur] s[ic]u[m] as
 sumere: id est ad se assumere corp[us]: q[uo]d co[n]iungit et p[ro]
 indistincta[m] locale[m] non solu[m] p[er] op[er]atione[m]. ¶ Et addit
 distinctio[n]e[m] ad excludend[um] dicit: q[uo]d licet apparuerit pa
 trib[us] in figuris co[m]posita b[ea]t[us] b[ea]t[us] in trib[us] v[er]is mor
 si in igne: p[ro]p[ter]o in nube et illa t[ri] co[m]poza n[on] assumpit
 deus. Alioquin q[uo]d oib[us] sit intrinsece p[ri]s: oia op[er]e
 tur in oib[us]: oia co[m]poza assumere: maxime in oib[us] in
 in quibus se manifestavit creature r[ati]o[n]ali: et ita assu
 meret corpus p[re]dicato[rum] verbu[m] dei p[re]dicato[rum]. Nec v[er]
 assumptibile colu[m]be sp[irit]u[m] in qua apparuit sp[irit]u[m] sc[ilicet].
 Nec fletilla magis appareret: nec ignea lingua[n]t
 igne in rubo aut in monte syra. Sed o[mn]e illi appari
 tiones facit sunt p[er] angelos h[oc]m[od]i co[m]poza figuralia
 assumptio[n]e: in p[er]sona dei loq[ui]ntes unde Aug[ustinus] ii. r. iij.
 de trinitate p[er] totu[m] materi[am] illa[m] d[icitur] p[er]p[et]uo[m] ofen
 dit. et p[er] t[er]t[er]io: o[mn]e illas app[ar]itiones in quib[us] mani
 feste scriptura deum apparuisse et locutu[m] fuisse patri
 bus: p[ro]p[ter]o dicit angeloz in p[er]sona dei loq[ui]ntiu[m] mi
 nisterio factas. Unde ait. Illa oia q[uo]d p[ri]bus v[er]is iun
 ctu[m] deus illis fuit dispensatio[n]e sua t[em]p[or]ib[us] congrua
 p[re]sentat[ur]: p[er] creatur[as] facta manifestu[m] est. Et si nos
 latet quomodo ea ministris angelis fecerit: p[er] ang
 elos t[ame]n esse facta n[on] ex i[n]o sensu didicimus: p[er] t[ame]n
 auctoritas d[omi]n[ic]a scripturaz v[er]itatis mens nostra de
 uare non debet. Et deinde p[ro]sequit auctoritates
 illud probat[ur] auct[orit]as: q[uo]d totu[m] illud capitulu[m]. Et
 circa sine recapitu[m] d[icitur]. Satis demonstrat[ur] est
 cu[m] antiq[ui]s p[er]ib[us] n[ost]ris ante incarnatione[m] saluatoris:
 cu[m] deus appareret dicebat: vocans ille ac sp[irit]u[m] co[m]p[os]
 les p[er] angelos facit sunt: sive ip[s]is loq[ui]ntib[us] vel ag[en]
 tibus aliq[ui]d ex p[er]sona dei. Sicut etia[m] p[ro]phetas solere
 o[mn]idim[us]: sive angelis assumptib[us] ex creatura q[uo]d ip[s]i no
 efficit: vbi deus figurate ostendit ho[m]i[n]ib[us]. Et ce cu[m] d[icitur]
 angelos assumptibile figurat[ur] in eis dei apparuisse.
 N[on] aut[em] inq[ui]t illas figurat[ur] assumptibile cur[is] m[od]i sine re
 meritate loq[ui]t[ur] alia r[ati]o n[on] app[er]t nisi q[uo]d angeli h[oc]m[od]i co[m]
 posita b[ea]t[us] figur[is] co[n]terit distinctio[n]e n[on] aut[em] de p[er]p[et]
 p[er] hoc p[ro]p[ter]o co[n]cedit h[oc] d[ic]tione[m] distinctio[n]e
 ¶ Dicit p[ro]p[ter]o in descriptione: vt motoz intrinsecu[m]
 mobili ad designat[i]o[n]e q[uo]d assumptio illa n[on] est p[er] ifor
 matione: sicut aia assumit. Nec p[er] hypostaticam v[er]ione[m] s[ic]
 verbu[m] assumptibile p[er]sona[n] natura[m]: s[ic] dicitur p[er] motione[m] et
 v[er]bu[m] co[m]p[os] ad op[er]atione[m] sicut artifice[m] instrum[en]to.
 ¶ Ad id ad fuit[ur] dei rep[re]sentat[i]o[n]e. i. signat[i]o[n]e obeyer
 est de angelis bonis t[ame]n q[uo]d mali p[er]f[ect]e assumit co[m]poza n[on]
 est de angelis bonis t[ame]n q[uo]d n[on] p[er]f[ect]e solu[m] motu[m] sp[irit]u[m] de af
 fume corp[us]: alioq[ui]n intelligit[ur]a morit[ur] oib[us]: assumere
 oib[us]. Et sic Alex. d[icitur] si mouerit magna[m] turri[m] illa assu
 meret: q[uo]d n[on] ocedit. Et hoc eni[m] t[ame]n t[ame]n ca[m] finalit[er] h[oc]
 assumptio[n]e. Na[m] p[er] s[er]m[one]m Beo[n]a. Angeli n[on] idiget
 solatio corp[us] p[ro]p[ter] se: s[ic] vt nob[is] p[ro]gru[er]it p[ro]cedat: i.

diget solatio. I. adiutorio. Indiget inq[ui] ad aliq[ui] op[er]a
 tiones exercendas: idiget ad seip[s]os manifestados: indiget
 ad nosmetip[s]os l[ic]itados sine p[er]m[iss]ados. Et o
 quib[us] de bonis angelis. Et ideo assumit co[m]poza sicut i
 strum[en]ta vel organa ad op[er]and[um]: sicut signa ad ma
 nifestand[um]: sicut cooperim[en]ta vt habitacula ad puer
 sand[um]. Et hoc corpus assumptu[m] iungit illi sicut instrum[en]
 tu[m] motoz: sicut signu[m] significato[rum]: sicut bitacula
 habitato[rum]. Et hoc sc[ilicet] Beo[n]a. ¶ Sed nota d[icitur] q[uo]d
 q[uo]d finis ip[s]onit necessitate[m] h[oc] q[uo]d sunt ad fine[m]: i. an
 gel[us] assumit co[m]p[us] p[ro]p[ter] op[er]atio[n]e[m] significat[i]o[n]e
 h[oc] n[on] assumit co[m]p[us] celeste: q[uo]d cellu[m] n[on] est: i[n]ceptiuu[m]
 illoz accidit[ur] in quib[us] apparet. p[ro]p[ter] aut[em] assumere
 co[m]p[us] mixtu[m] a natura[m] ta[m] formatu[m]: vt cadaver mortu
 vel aliq[ui]d tale. p[ro]p[ter] etia[m] assumere corpus n[on] d[icitur] a cau
 sis naturalib[us] casualit[er] vel formatu[m]: sed q[uo]d quasi t[ame]n
 vbi voluit assumere formatu[m] subito: et p[er] op[er]atione[m]
 disparat: sicut fuit de rapheae thobie p[er] totu[m] et p[er] h[oc]
 nuele: est. xxiij. Et de angelo app[er]t[ur]e manue[m] i p[er]
 cie v[er]i. Judicij. xij. Et sic dicit aliq[ui]d vt reat[ur] sc[ilicet]
 Beo[n]a. ¶ Co[m]p[us] tale formatu[m] de natura element[ar]i
 simplici sc[ilicet] aeris hoc m[od]o. Na[m] element[ar]i aere de sui
 natura est rarefacibile et p[er]adabile: si assit[ur] q[uo]d hoc
 possit. Et si p[er]tingit aqua[m] solidari i glacie et cristall
 la ex frigore: si p[er]tingit aliqua p[er]tine occulta q[uo]d nos la
 ter: angel[us] aere[m] co[n]dellare posse s[ic] magis et min[us] ad
 voluitate[m] angeli op[er]at[ur]. hoc aut[em] co[m]p[us] cu[m] densat[ur]
 p[er] sicut p[er]e figurat[ur] effigie[m] tale[m] q[ui]erit angel[us]: et ita
 co[m]p[us] organizo effici co[n]forme. p[ro]p[ter] m[od]o in omni
 vna p[ar]te co[n]densari plus in alia min[us] in alia minime: et sic
 p[er]formari neruo offi et carni. p[ro]p[ter] etia[m] in vna sul
 p[ar]te recipere p[er] de luce in alia min[us] i alia minime: et
 s[ic] hoc habere et de diuersis colorib[us]: et ita co[m]p[us] p[er]
 mano effici q[ui] in oib[us] co[n]forme: et ita idoneu[m] instrum[en]
 tu[m] signum et habitaculu[m]: vt ab angelo assumat.
 ¶ Alijs t[ame]n non placet q[uo]d co[m]p[us] assumit[ur] sit de simpli
 ci element[ar]i: sed q[uo]d sit ex aere cu[m] admixtione alit[er] ele
 ment[ar]i: sicut in nube q[uo]d n[on] est co[m]p[us] plene mixtu[m]. h[oc] ab
 tu i se natura[m] pluriu[m] element[ar]i. Et p[er] h[oc] modu[m] co[m]
 pus ab angelo assumptu[m] p[ri]ncipalit[er] ab aere purat esse
 formatu[m]. Et occurrit ad hoc natura[m] alit[er] vaporis
 terrestris vt aequo[rum] q[uo]d faciat t[ame]n ad varietate[m] delectatio
 nis q[uo]d ad multiformitate[m] coloris. h[oc] aut[em] non op[er]
 angeli de loq[ui]nt[ur] medicare: cu[m] aer p[er] magna[m] p[ar]te[m]
 mixtu[m] sit vaporib[us]. N[on] est q[uo]d co[m]p[us] assumptu[m] ab angelo
 mixtu[m] plena mixtione: tu[m] q[uo]d tale co[m]p[us] n[on] possit na[m] su
 bito g[er]ari aut formatu[m]: n[on] esset natu[m] g[er]ari nisi s[ic]
 definitu[m] p[er]fectu[m] nature. Na[m] si apparet in co[m]p[os]
 hois n[on] p[ri]us genit[ur] a natura[m] illu[m] co[m]p[us] n[on] possit ge
 nerari nisi in matrice. Nec p[ro]p[ter] dicit q[uo]d angelus subito
 inducat illa forma[m] i maria: q[uo]d n[on] p[er] natura[m] forma[m]
 inducere: s[ic] t[ame]n p[ro]p[ter] actura[m] et passiva p[er]f[ect]er applica
 re: co[m]p[us] celestib[us] in situ p[er]uenit[ur] app[er]oximare:
 vt inducat forma[m] q[ui]s nata est a talib[us] ag[en]tib[us] p[er]icu
 larib[us] induci. Et ita co[m]p[us] qua q[uo]d s[ic] subito formatu[m] et
 resolutu[m] est mixtu[m] i p[er]fecta mixtione: q[ui]s p[ro]p[ter] iduci ab
 ag[en]tib[us] natura[m] q[ui] subito facta app[er]oximare
 element[ar]i: ita q[uo]d magis assumit[ur] i p[er]f[ect]e q[ui] est i p[er]
 ce mixta. Et in signu[m] illi dicit sc[ilicet] co. q[uo]d q[ui] disparat
 tale co[m]p[us] n[on] remanet aliq[ui]d talis co[m]p[us] in q[ui] dicit
 et sic h[oc] resolubile immediate co[m]p[us] assumptu[m]: si fuerit p[er]
 ce mixtu[m]. Et co[m]p[us] est p[er] h[oc]m[od]i est p[er]ce mixtu[m] n[on] est
 natu[m] redire nisi i cadaver. Et illis p[ri]m[us] est h[oc] co[m]p[us]
 q[uo]d illu[m] articulu[m] r[ati]o[n]alis. Angeli ta[m] boni q[uo]d mali p[er]f[ect]

Art. 1

Nota

coelo

assumere corpora in quibus appareret hominis. Illa conclusio manifesta est ex scripturarum istius testimonio. Ubi habet angelos et humanis corporibus apparuisse. Ad illa corpora angeli habebant spem creationis: aliter non magis apparuissent angelis quam alia creatura. Non autem fuit illa coniunctio tantum forme ad perfectibile: nec tamen suppositio ad naturam suppositam: ut patet ex illo articulo. Nec alia dari potest nisi motus et mobilis: et tales qui sunt ad signum sui vel dei pittura est assumptio: quod est quantum ad tertium articulum: de operationibus quod operantur in corporibus assumptis supponit quod multiplex est operatio. Quod ad locum quod vocatur motus localis. Alia ad formam absolutam: et hec est multiplex: sicut quod dupliciter formatur. Nam sunt forme nutritive: sicut quod vitales et hec aliquid sunt vegetative potestate: alie sentitive: alie potestate intellective. Forme ad quas est operatio vegetativa sunt forme substantiales totales ad quas est generatio. Vel partiales ad quas est nutritio vel augmentatio. Forme potestate sentitive et intellective sunt forme accidentales: sicut cognitionis sentitive intellective. Et scilicet hec ponunt conclusiones: et primo de motu locali: de quo est hec conclusio prima. Item motu locali potest causare angelus in assumpto corpore sicut spiritum: ita motu membrorum palpebrarum/manuum/pedum/lingue: et motu etiam inspiratorio et respiratorio: etiam motu quod videtur esse progressus. Probatur conclusio: quod non est aliquid corpus ita imperfectum in universis quod habeat invirtute sua activa aliquid ubi: ut patet de grano respectu centri. Et ergo multo magis habet hoc angelus respectu corporis assumpti. Non enim gradus est a perfectione quod dicitur imperfectio: cum sit dignificanda sit natura. Quod verum est de his quod non possunt imperfectio: que est in motu: quod est deo consentit. Et scilicet conclusio. Angelus in corpore assumpto non potest in operatione nutritive potestate vegetative operari: probatur de operatione nutritive augmentative: quod generatio. De primis duobus patet: quod illa opera non possunt esse nisi composita substantiis: in quod forma vitales producit partiales formam eiusdem rationis in materia nutritiva: sed ibi non est compositivum: nec forma vegetative: sed nec angelus in materia exteriora potest ducere quodcumque formam absolutam materialia potest esse applicare passivis: actuarius probatur magis. In corpore autem assumpto nihil est actuum forme vegetative: nec operum nutritive in substantia aliter. Sicut in operatione generativa quod fit in deificatione seminis avitute: in quod est forma nutritiva: et redit ad positivum: de cuius nutritio tertia digestio est supposito: producit seminem: quod omnia deficiunt in corpore assumpto per angelum. Et tunc nota tunc quod non potest in operatione vitalis: quod angelus potest in commotione quod procedit nutritione. Illa enim non est nisi divinis cibis per motum localem maxime: et tractatio est in ventrem sicut per motum localem. Et tunc potest fieri exaltatio et resolutio in humores vel elementa: illi enim motus locales non possunt fieri circa assumpta corpora: tractatio activa angelorum. Unde dicit Raphael propheta: et videbar quidem visum: sed quod ab hominibus videri non poterat: quod dicitur fuit cibum manificare tractare: sed operum non fuit in corpore vitales. Et hoc non possit fieri vegetativa nutritio: potest tamen fieri iuxta positio elementum per angelum quod potest subito imperfecte misceri vel cedere: ut sic apponendo corpori apparet augmentari: et cresceret sic etiam potest deinde aliquid succubendo in assumpto corpore in specie mulieris aliquid semine succubere et servare illud in sua naturali qualitate: nec mixtum nascitur generatio: quod est in matrice alii

cuius femine ipsi incubando: et per hunc modum feminas impregnare. Ubi nihil facit nisi quod primo recipit seminem a viro et in specie femine succubendo: et postea movet illud localem transfundendo in femine matricem et incubando. Et sic si semel illud receperit et transfusum non amittit suam vim naturalem et quod dicitur consentit potest per ipsum fieri conceptio et generatio: ac si primo de viro a cuius corpore decitum est in mediate transfusum fuerit in feminam illam. De hoc videtur Augustinus: et de civitate dei: et dicitur: et in creberima fama est multibus se exprobravit ad eis quod exprobrarent de qua fide dubitandum non est: ad idem coherens silvanos atque faunos (quos vulgo incubos vocant) in probos sepe extraxit mulieribus: et earum appetisse et peregisse concubitu: et quodam demones quod dulos galli nuncupant: assidue hac inmundicia et temptare et efficere plures talesque assuevit: ut hoc negare ipsudente videatur. Et hec ille. Et tunc hoc non attribuitur angelo: non quod bono. Absit enim veritas talibus: imitatur sed malo genarare non quod de sua substantia generet: sed quod mutuo de se primo succubibus: deinde incubus semen receptum transfundit. Nec demon sic potest fieri pueri generatio: sicut a quo decitum est illud semine: et a demone succubus receptum. Et ita intelligenda sunt quod de incubis et succubis in his scripturis et factis legendis leguntur. Et tertia conclusio. Angelus in assumpto corpore non potest producere actum potestate sentitive cognitivis. Et appetitioes: hoc est neque visionem neque auditionem et tactum: quod illi actus requiritur aiaz sensitiva: tamen principium actuum et organum spectat mixtum corporis vitales: tamen subiectum vel totum compositum est potestate et organo. Alia autem deficiunt in corpore assumpto: quod quarta conclusio. Item cognitivis quod angelus habere videtur per membra vel partes assumpti corporis non sunt nisi cognitivis intellective: etiam habere potest corpore non assumpto: patet quod movendo linguam: ubi format quodbus loquor quod videtur. Et per hoc videtur acceptus suos alios experimere: percipit etiam voces loquentium et intelligit sermones: eorum quod sine cognitivo fieri non possunt. Et eorum cognitio nec in angelo non fuit sentitive: quod sunt intellective. Et nec anima sufficere dicitur. Et tamen patet per conclusionem deinde. Et hec sunt de tractatione doctorum contra Alexander. Et hoc. Secundo. Bonaventura et ceterorum. Unde ad idem secundum quod. et dicitur libet. Et quarta ad articulum quartum movetur aliquid dubia. Primum per conclusionem secundam articuli tertii. Nam angelos habitatis non debet fictio: sed in corpore assumpto quod apparet vitium non operantem opera vite: hec tamen appareret esset fictio. Et tunc in operibus angelorum non debet aliquid esse frustra. Frustra autem in corpore assumpto essent aures et non per illas sentiret. Et ad primum de negatione quod sit fictio in eo quod angelus in assumpto corpore appareret et non opera vite operaret. Fictio enim est signum fallit quod aliquid adhibet ad signum aliquid vel aliter. Quod vel quod non est. Et cum quod autem est contradictoria seu adeo signa tunc ad signum: ita quod res signa tunc habet sicut significatur non est fictio: sed signum sit alterius nature quod significatur. Nam vocibus quod accidentia sunt significatur substantia. Et sicut cum aliis gestu corporis signa qualitate mentis alterius cuius personam induit: licet in eo non sunt nisi intelligibilia sub figuris sensibilibus: propter similitudinem quadam sine fictione significatur: licet intelligibilia non sunt sensibilia. Ita non repugnat veritati sanctorum angelorum quod corpora assumpta apparet videntia: hoc non fuit. Non enim assumunt ad representandum vitam ipsorum corporum: sed ad representandum presentiam angelorum qui vere

Art. 5.

2do. 1.

2do. 2.

2do. 3.

2do. 4.

Art. 4. 2do. 1.

duobus modis ali
quod in tempore
tmz

intrinsecu in aliq pot esse dupl. Et sic ut ostendit res-
pectu pntis. vt ad respectu vialis: sic demon pot
esse intrinsecu in simulacris. Alio mo esse intrinsecu
dicit aliqd qd insit in iura ret et influendo pfect et
coferuar: hoc mo no conuenit demoni: nec respectu
simulacri nec respectu hois z illo mo loqf illa glo.
¶ Ad 2. Sed dicit q loquitur de ingressu in hoem q arte
dicitur ex pte sps ronalio: vt piz ex verbis pcedentibz
que etia ponit mgr in textu. Vult eni q: no ingrediat
mente de q statim dicit. ¶ Quatu ad scdm articulu
sciendū q illabi duo dicit. Intrinca pntia est qd illa-
bitur cui illabi. Secdo dicit oimodaz plena pntia
scdm q dñum illabentis sup illabum qum si alteru
pntia no est illanfus. Per hoc respodet p duas solu-
tiones. ¶ Pma est: si demon pot esse substiatl pntia
sic: illabi in ei est simplr impossibilis. Pma ps pnt:
qd demon pot substiatl et pntis corpi hmo ex pte
denti articulo: q etia ait. Tenet pna: q qñcūqz ali-
qua duo sunt substiatl pntia eidez tertio: illa sunt
substiatl fibipis pntia: sed tam demon qz aia pot
sunt esse substiatl pntia eidem coipit: qz sibi
ipsis. Consequētia nota dicitur pnt: qz substiatl sunt
pntia: quoz substiatl pntia simul: sed si substiatl
aliquoz sunt simul cu tertio sine indistria a tertio:
sunt etia simul indistria a seipsis. Ad hoc est man-
ifesta de aia q est substiatl pntis corpi quod infor-
mat. pnt: z de demone q est substiatl pntis corpi
quod obidet ex pcedenti articulo. Secda ps probat:
q impossibile est demone plene pferet dñari aie z in
ea opari quicqd vult: q hoc tolleret ab aia arbitrii li-
bertate. Itē tolleret ab aia pntia diuina. Impossi-
bile est eni plura pñdere vni fm plenū dñum: maxi-
me sibi coraria sic aduersa. ¶ Secda cōclusio. So-
lus deus illabi pot mēti ronalio sine aie. pnt: qz: tñ ali
qua pnt esse intima aie p locale indistria: sol: tñ deus
habet in mēte ronalio plenū pntia regitū: solus ei
pot impedibilis in aia pducere qdqd vult atqz ab ea
tollere qvult. q solus deus illabi. Tenet pna ex qd
no is illabi qd est esse intime pntis alicui fm substiatl
et pñdit ac plenū dñum regitū. ¶ Sed dices
glo. sup illud 2. uce. iij. Ecce hō hns demoniū. In-
trauerat diabolus vnde exierat xps. Xps autē exierat
vbi illapfus erat. igit. Hñdes q glo. illa loquit de in-
gressu egressu no fm illapsum vel substiatl: sed fm
effectū aie z malicie. Et si nō vult glo. plus dicere nisi
q vbi fuit gra: ibi cooperacione diaboli incepit esse ma-
licia: quia si intelligeretur de ingressu fm substiatl:
non esset ptra conclusio. Sic tñ intelligi nō pot: qz
fm substiatl: si ingredi posset demon aiam nō tñ po-
tesset egredi xps: q nihil possitū esse pot in quo non
sit substiatl pntis xps qui est deus infinitus.
¶ Quatu ad tertiu articulu vidēdū. A tñ demone
suis pntis pnt illudere sensu humanos. ¶ Notādū
pimo q accipitōt rimos pprie differētia est inf er-
rore: delusionē pntis. Hā error supius est ad re-
liqua duo: delusio supius ad pntis. Hā ec pntis-
gum delusio: ois delusio est error: non ec vter-
q. ¶ Et autē error gñaliter iudicium falsum: quoz dicit
identit verou et assentit falso. ¶ Delusio sine illusio est
iudicium falsum pueniens ex variatōe circa obiectū
potentiā vel mediū: q quod nō est apparet: vel res ali-
ter q est apparet. ¶ Pntis fm Alex. de ales. pte
ij. q. xliij. mē. tñ. art. i. dicit demone illusio q non habet
cām ex pte mutacionis res: sed tñ ex pte cognoscit:

et hoc sine qñtu ad organū sine ad virtutē seu potētā
¶ Secdo notādū q fm eidez ibidē illusio pot fieri tri-
pliciter. Illiū sola gñatidē hoim offenditūre oc-
cultantiū: sicut in trāsectoibz. Illiū scilicet quozum
dā corpoz: mineralū q ceteris res ppposita faciunt
ea virtute naturalī sibi indita apparere tale qñ non
est. Sic etia dicit scdm Bonauē. qz expositōe concu-
dele z dispositōe palee apparet esse serpētē opatio-
ne naturalī. ¶ Et hie duobz modis fieri pot illusio
sine demone cooperatōe: quoz t ipsi hīs modis vti
pnt. ¶ Tertio mo fit opatiōe demone: qz res existēs
nō apparet vel nō existēs apparet: aut res existēs
aliter qz se habet apparet. ¶ Quoz aut hoc pntat: po-
nunt variū modi a doctozibz q tñ ad tres reduci pnt.
¶ Pmo modū occiditōe: est p mutacionē aliquā
offendendū vel occultandū p qd illud in iudicio er-
rat. Pmo mo fit illud: vt tacitū est offendendo. Pōt em
diabolū formare formas sicut pōt diuerfas: formatū
corpa qñ subito formare z affumere: vt dicitū est. For-
mas igit diuerfas aie formatas potē vssu obijcere
seu alteri resū offerre z illas frequēter mutare. Et
las aut formas sensus volēs nolēqz apphēdit. An si
ye velum sine nolim video alibi debito mo sanus ocu-
losz dispositōe obiectū: oblatū q sensu natura appo-
hendit. Nec diabolū illa visionē causat in oculo: sicut
tētia cū obiecto p diaboli oblatō. nihil em referat ad
verā z naturalē visionē causandā q obiectū oculis
offerat: nec sic vidēdo visus decipit circa obiectū p-
pntū: qz talit est obiectū coloratu albi vel nigri.
¶ Alter iudicat. Sed decipit circa obiectū p accidēs
cū ppter formā talē qualē in re aliq vel pntia esse co-
gnouit tē aliq vel pntia q ibi nō est: ibi nō est: iudicat
p phantāsi vel magis p intellectu. Vt si formā petro-
simile obijcit iudico mevidere petrum. Et fm diuer-
sas formas oblatiōes et mutaciones subitas oblate
forme iudicat sēp alia: alia: res deludit. Sic legit
bri latēro. ep̄lari de sc̄dō illatione diaboli se trāsi-
gūrasse in pntias multas: nūqz. zc. Et i miraculis
bri latēro. diaboli se trāfigurasse in pntia siluani.
Et necitā in pntia symonis magi: vt dicit in itinerario
p lēmētie. Sic etia pot occultare res oblatas: vt non
iudicat esse pntes vel iudicat alia aliqd inter obiectū
hmo z organū interponēdo q totū nō videt: vel in-
partē et magnā vel parā aut aliqua pars occultat
loco cui? aliqd aliud videat: qd tñ pars obiecti iudi-
cet: z ita res alia iudicat. Possēt etia ppter variatō-
nē quā causaret i medio vel lumine multiplz sensum
illudere vt aliud iudicaret qz esset i re: sicut z nūc sen-
sus pnt hmo variatōes frequēter decipit. Et si po-
neret spēs ab obiecto multiplicatē p mediū ad orga-
nū: posset itēz multiplz illudere prohibēdo pntis
multiplicatōnē: z sic impediret visionē: aut species ab
alio obiectis multiplicatas medio ingerēdo. Si tñ
posset pseruari i medio sine obiecto qd non credit:
pnt multiplz pot spēs impedire aut trāsmutare localit
app qz eisdē rei nō variate causaret alia alia
tētia em illa p solū modū localē rez aut pnterit hōies
causes posset: t hōz modoz aliq posset reddere hōies
iustitūlz octis z pnterit pntē. Et de hoc Alex.
gustm. xvij. de cui. del. c. xvij. ¶ Secdo mo potē
fieri p aliquā mutacionē factā circa organū sensū. nā
z humoz sanguinis vel vapor igneus descēdēs ad
oculos facit res vīas apparere rubeas: et mutatio
sū? organū facit res alibi apparere qz sit. Et sic vnam

Nota.

visu

Art. 2.
illabi duo pntia

secto. 1.

secto. 2.

pnt illabi.

Art. 3.
Nota.

q sit error.

q sit delusio

pntis q sit

Distinctio VIII Questio II

rem apparere duas: et ita de alijs. Ibas organi indispotiones pōt demon in organo causare p mortalem humor vaporis vel firus. Et p modicā hōmō variationē circa organū obiectivē mediūvariā iudicū: apparet res aliq̄ est. Tertio mō pōt fieri illūtiō p mutationē aliquā factā i specie vel habitu i ipsa potētia aut mōtia referatū et reservatū. Intellico autē p habitū specie delictū aliq̄ d potētia cognitiua vel reservatua a cognitiōne habita ad similem cognitiōne motiua. Illudē hoc mō diabol⁹ nō mittendū nouas spēs vel phātasimā in potētiā nisi mediāte obiecto de nouo oblato. Sed mouēdo spēs iā habitas. nā cum phātasimā inexistētia offeruntur foris oblatione virtuti interiori: et cōsyr⁹ interiori foris illas intendit/ similitudo revidet esse veritas. Quod manifestū est in frenetico p̄p̄ alectum suū moīnaturū ad cerebrū et modica occalione exteriori videt et q̄ videt vel audiat multa q̄ nō sunt p̄ntia. sic per forē cōuersionē intētionis phātasimā videt veritas. Sic b̄tūs Aug. exemplificat recitat sc̄tus Bonaui. q̄ quidā tāta cōuersione cogitabat cuiusdā mulieris imaginē q̄ carnalē cōmiserit videbat etiā vigiladū. Et sicut in somnio videt dormienti q̄ videt audiat et sentiat multa in veritate: cū spēs seu phātasimā mota veniunt ad organa sensus. Sic de signi pōt phātasimā: spēs seu habitus mouere/ ipsos p̄ntare potētiā cognitiua: et p hoc imaginatiōnem ad eas cōuertēre: et p imūsiōne fumoz spūs aīas imutare: et phātasimā dūtesimodevariare ac intentioni offerre: facere diueria hōi apparere: et hoc mō frēntissimē tēti demon: vt dicit sc̄tus Leon. Et hui⁹ signi est q̄ nūq̄ facit hōiem aliq̄d somniare de aliq̄ cui⁹ imaginē nec in toto nec in p̄tētiā habebat in interiori organo virtutis imaginariē: nūq̄ est cecus a naturāte facti somniare de colorib⁹: nec nardos de fontē: nec etis talia rep̄ntat in vigilā vel in somnis et hōmō illūsiō p̄p̄ dē p̄stigialis. Ibas p̄missio cōcludit ad hūc articulū. Demon iuis p̄stigis ac multiplicib⁹ dōis illudere pōt sensib⁹ hūanis. p̄notatur illa cōcō p b̄m Aug. in de spūs aīa. c. xxvii. et in de ciuit. del. l. xviii. c. xviii. ad idē aliq̄d t̄ḡit Aug. sed in loco p̄sato sic in d. Quēdā muliercule post sarbanā cōuerse illūsiōnib⁹ et phātasimā seducte: credunt ser cōtēns nō curmā hōis cū dyana paga nari dea: et cū herodiade et inūmēra mulierū multitu dine eq̄tare: carnis iusticiōnib⁹ obēperare. Ipse nāq̄ sarbanas q̄ se trāfigurant in angelū lucis: cū mētem cuiusq̄ muliercule cepert: et hanc sibi p̄ infidelitate subiugauerit illico diuerfari p̄sonaz species mente quā captiua tenet in somnis de ludēs/ modo leta/ modo tristia/ modo cognita/ modo incognitas p̄sonas ostendens: p̄ deua q̄q̄ deducit: cū solus hūc pat̄i spūs infidelis nō in aīa: sed in corpore opinat euenire. Tercio nimis stultus et ebes est q̄ hęc oīa q̄ i spū hūmō etiā accidere arbitrant in corpore. Ilic Aug. Cū cum q̄ diabol⁹ in ipsa imaginatiōne dormientiū quēdā mirā facti: sicut etiā Aug. ante iam dictā aueritatatem dicit: et hoc deludendo imaginatiua q̄ est potētiō q̄ sensus extra. Non mirū q̄ qdā etiā deludendo facere pōt modis dicitur in sensibus extra. Et in d̄tā p̄p̄ modū legū q̄ quidā duxerit quēdā ad cūm p̄rem q̄ videbat etiā eā: sed sc̄tus ille p̄ de p̄hēdit eā esse puellā: et oīon e fua p̄stigiū diabolū fugauit. Item Bonaui. de cō. me. iij. Et Aug.

l. xviii. ca. xviii. de ciuit. dei. de socijs vltis: t̄ḡit sibi de trāformatiōib⁹ socioz vltis in varias bestiarū formas carminib⁹ circe dec: q̄ fieri nō potuit subtilitaliter sed t̄r apparere: et fm aliq̄ accidētia exteriora fm aliq̄ modoz p̄dictoz. poterat eis diabolus aliā formā alteri⁹ corpis offēdere: eos occultare vlt mō p̄stigiū inuentiū oculos fallere et. Iūde ad hoc late Augustini vbi s. l. xvii. de ciuit. dei. et sc̄tus Bonaui. in de potētia in. q. xvi. art. it. et. et. Quod autē ad articulū quartū est p̄mū dubiū. Altrū demones p̄t facere miracla: p̄o r̄isidē ad hoc dubiū. Forāq̄ post Alexā. de ales. pte. ij. c. xlii. mē. r. ppe finē. Miraculū lū large acceptū est opatio vel op⁹ q̄ fit: p̄ter solitū nature cursum. Ad idē facit q̄ dicit Augustin⁹ de vtilitate credēdi. Miraculū est arduū aliq̄d et insolitū supra spem et facultatē esse admirāris. Ad idē vbi fm Alex. supra potestātē nature. Et insolitū q̄ est cōtra solitū cursū nature. Et supra spem virtutis hūane. Et supra facultatē: id est supra rationē: p̄te statē admirāris. p̄o p̄mū eclipsis solis non est miraculū. p̄o p̄ vltia duo respectu dei nullū est mirāculū: q̄ nihil est supra facultatē dei. Et hoc pōt cōringere dupl̄: et vel quātū ad rē factā: vel quātū ad faciendū modū. Et vltū ad rē factā q̄ effect⁹ vel res p̄ducit nō cōcurrere causa sc̄da naturalis: aut in subiecto nō habēte ordinē naturālē ad talis effectus subsēptionē. Et rēplū p̄mū vt est creatio noui effect⁹: in solūti fm le totū de nihilo. Et rēplū sc̄dū vt suscitatio noui cadaueris: illuatiō cecitatis. In p̄o nihil nouū p̄ducit: sed oīa vltū p̄ducunt in materia. Et suscitatio nō habentis ordinē: hōi est dispositiō naturālē ad ale susceptionē: sicut part⁹ virginis: diuēsiōni p̄ntratio: replicatio eiusdē corpis iī ad loca bifidicta cū cūscriptiue locātia sunt miracula. Et cōmō mō quātū ad modū faciēdi: t̄m: cū aliq̄d p̄ducit a cause nature rali⁹: s̄ in mota deuoioe q̄ sit solit⁹ nature cursus p̄p̄ in cōuērtē et subitā applicatiōne actioze et passiūoz. Illo mō p̄ductio subita ranarū de puluere fr̄e: q̄ t̄r fieri possit p̄ naturā tpe glōioze hō miraculū: quātū ad modū nō quātū ad factū. Et hoc verum si hōmō effect⁹ educat de potētiā materie: sic q̄n subito quificatē vel dispositiōe. forme em̄ substantiales nō p̄ducunt seu generant in materia/ nisi materia disposita: in f̄mō autē dispositiōis forma educit in f̄stānce sue subito: sicut est videre in ligno igne apposito: q̄ dū sufficienter calefact⁹ est et exiccatus in oib⁹: et paribus/ vni⁹: miter subito eripit flāma. Et h̄ successiue calefiat et exiccat t̄r forma ignis non sic successiue p̄ducit: sed expectat sufficientē dispositiōē obfusibilis q̄ existēte simul p̄ducit i oib⁹ parib⁹/ obfusibilis esse dispositiōe. Et autē q̄ dispositiōe materie acceptentium remotionē: tanto effectus celerius producit. Iūde si illa successiua et mozoa applicatiōe manerant in fructus arboris fieret subito/ subito prodūceret fructus: sicut fieri potuit in vira B̄arō/ subito prodūcere gēmas/ flores/ et fructus. Iūm. xvii. et ita de alijs generabilib⁹. Et sicut dicit b̄tūs Augustin⁹ in de mira. scripture: q̄ nihil eozū que fecit deus p̄m̄orfen et aaron contra naturā factū est: id est nō cōtra possibilitatē nature quodammodo ordinatē ad illa vt cum ex aqua factus est sanguis: et rane et puluere: cinifēs et locuste. et. Et r̄t em̄ materia illorum in

Art. 4.
Dub. 1.
B

q̄ miraculū sit

Concl. 5

potentia ad hanc formam: et ita possibilitas naturalis educendi formas hanc de potentia materie ad pulvis et cinerem. Si q in his operib? non fit miraculū quātū ad factū: sed quātū ad modū faciēdi: vt prim? fieret qd per naturā fieri posset succelline. Et hūc modū subditū fuit Alex. Nā aut hūc opatio fit subito: id est in instanti: sic fit a diuina virtute: et sic potētia miraculū. Et fit subito sepe repente: id est in tpe qm̄ impetēbili: sic dicit q? vere nō est miraculū: sed miraculū. Sed q? difficile pnt illa diuina qm̄ sic fieri fiat: ideo frēntur miraculū p mirabile: et eō uerso mirabile p miraculo accipit. Et dicitur tū q? illa subditio clari? sic poni posset: q? ille cōuersione vel mutatiōe in instanti vel repente pnt dupl? fieri. Et sic q? effect? illi nō pducunt a pncipijs nature: sed immediate a deo siue in instanti siue successiue: tūc elivere miraculū fm̄ primū modū: hūc dem effectus natura posset pducere in tpe. Alio modū potē effect? pducī a pncipijs nature in instanti tpe subito propt? instantaneā vel repentinā applicationem actiūz passiuū pter solitū nature curiū. Et tūc nō est ppassibile miraculū: s? ppassibile: hoc est miraculū factō mō. Nā et natura pot? pducere effectū in instanti disposito recipiēte. Sic tenet philosoph? de lumine: visione. Et aduertēdū insup? q? adhuc miracula distiguūt i miracula sacra miracula falsa siue mediācia. Vera dicunt ea q? ordināt ad bonū finē scz ex ratione ecclēz salute fidelū. Alia sunt miracula boni nōis angeloꝝ et sanctorū. Ad miracula falsa mediācia sunt q? ordināt ad deceptionē: subuersionē: id est: in omni: rea: lū: xere: res: sunt q? vident? tān oia miracula demonū sūt signa falsa: p dīgia mediācia. Et fm̄ hoc dicit apst. i. ad II. Et i. de antiq?o. Lm̄ est inqt admodū? fm̄ opationē facti: ane: in oivirtute et signoz prodigijs mediācijs: et in oī seductioe iniquitate: hie q? pereunt. Intēdit enī decipere hoies p miracula sua: et facere credē nō deū esse deū seducere in iteritū sempiternū. Et ideo oia et? miracula siue sūt verā rez amutatione siue p apparentiā solū et illusionē/falsa sūnt mediācia signa. Et cōsequēdū aduertēdū est de certis qstionib? pcedētis hūc? distinctionib? q? tā angelū bonū q? demones extra se nō pnt producere nouā formā substantiale v? accidentale nisi tā obiectū sui cōtentionē in alio. Et q? infra Sed ois eoz opatio est i solo motu locali q? pnt repete applicare actiua passiuū ad pductione effectū a causis siue naturalibus. Unde bñs Aug. iij. de trin. c. viij. dicit. Sicut q? nec parentes dicim? creatores hoim nec agricolas creatores frugū: q? uis eoz extrinsec? adhibita motib? ista creāda de se v? nō opertur? ita nō solū malos: s? nec bonos angelos putare fas est creatores. Sed p subtilitate sui sens? et corpis/femina ista reprobos oculio: nouerūt: et ea p congruas cōtēmpationes elemētōz latent? parigūt: atq? ita signēdaz rez atq? accelerādoz incrementoz p bent occasioes hūc ille et accipit hūc Aug. create. p ductione forme vite siue specuocē: qm̄ ad creatiōē pnt dicitā pductio nem scz rei de nihilo. Ad hūc enī creatiōē creatura occasionem dare nō pot? Non sunt q? creatores: q? formam inducere nō pnt: materia pparare pnt: non aliquid pducendo in materia: sed applicādo actiū: vt ab ipso recipiatur. Nō pnt propt? hoc impotentioz est angelus natura: licet nō pot? pducere formā quā natura producit: nec generare sibi simile quod asim?

potē: q? perfectio est: et i alie perfectioib? potētiō: vt in motib? cooz: in aliecutie finis vltimū modo pfectissimo. Et pter hoc ridet ad dubiū p tres ppositiones. Et prima q? miracula pnt fm̄ primū modū dicit: demones facere nō nouit: pōt: q? nō pnt facere aut dācere res aut formas nouas in subiectū v? materia nō disposita ad eaz. Inceptionē. Et Tenet oia ex qd noui miraculū illo mō accepti. Anis p? et p? mo notabili. Et Secūda ppositio. Demones pnt facere miracula factō modo dicit: pōt: q? pnt repete actiua passiuū applicare pter solitū nature curiū: ppter quē ipa actiua pducit veras res de nouo: q? talis seu tā subito pducī nō possent nisi demonum ministerio actiua passiuū applicarēt. Et cōsequētia nota. Anis p? Nā et xod. viij. et q? virga Alarō protecia? Nā est in colubūz. Fecerūt aut malefici p incantationes virg ptiacas et arcana qdā sūt: pterocerūt singulū eoz gas suas que versē sunt i dracones. Sicut s? versio virge Alarō in colubūz fuit vera: sic et virgāz magoz pbarraonis in dracones facta est fm̄ beatū Augustinū vbi s. nō pbātafice federe. Et collectioe femina vbi aliter vt p? p glo. ibidē. Et q? Nō Strab? dicit sciendū q? diabolice signēris oculos dēcatū dē? ludebat vt res i sua natura manetes aliud viderēt. Et dicit Alex. q? Strab? loq? illud nō afferunt: s? dicit illud cū glo. Augustini cuius finis ia posita est: vbi dicit vt oculos dēcatū sic vel sic. Et nō ait glo. Sciēdū q? vel diabolice signēris oculos spectantū dedebat vt res in sua natura manētes aliud viderēt. Et est fm̄ Augustinū. Demones quīs multū naturam suā nō amiserūt. Ideo dū p incantationē eoz malefici aliqd efficere conant discurrunt p mūdū: et subito semina eoz de qb? hoc agit afferūt. Sicut et illis pmittere deo nouas resu dēones pducunt. hūc glo. Et tertia ppositio. Nā demones miracula et si aliqd qstū ad re de nouo productū vera sunt: qstū ad finē qstū sunt mediācia. pōt: q? oia operat ad fallēdū et perdēdū hoies: vt dicitū est. Et cō?o dubitat de carminib? et incantationib? an habeat aliquā causalitate respectu effectū eoz sequentiū. Ad hoc dubiū respondeat benier. pōt: q? carmina magoz nullā habēt in se vim effectū respectu effectū: pntis. Illa enī nō sunt nūuoces et scripta certo modo p lata aut certis characterib? descripta: q? nō habent et cetera: magoz vim: q? son? et aere fracto causa? aut attramētū: et alia substantia v? causant. Et nō manifestū est ad tale effectū vim aut ordinē naturalē nō habere. Sed atq? effect? tales opationes demonū modis supradictis: vere vel illusorie hūc causantib? pnt qdā puuatos cōtract? seu pacta cū sibi adherentib? vt dicit Aug. habēt em̄ spūs maligni pactiōes cū aliqd? hoib? et conseruat pacta ac pmissa: nō q? veraces sūt aliq? eis adherēte: q? in nulla pacta seruāt nulli eis seruāt. Et vt hūc? pmissa seruāt eos colat: q? ex sua supbia pncipue appetit diuinos honores. p ermittit aut de? eos in alie ppter eoz pntā vel alia occultā causam exerceere sua potestate nō in instanti: habēt q? pactū cū maleficijs: vbi hūc? bba pferūt tali mō: puta an solus intus vel in tali loco: tali gestu: aut faciūt hoc puta curuant acū: percutiunt palliū: et sequit ille effectus: quō: nō verba vel acus in curuata aut palliū pculio: sed ipse discurrunt operat: vt s. glo. allegata tangit: imitās in hoc perueritē christū dñm in ecclē: sic sacramēta infirmitē: p quoz vsum grātia anime

mutatiōes in instanti vel repente sup? p pnt.

miracula q? not. 1. qm̄ sūt vera lū q? dicit falsa.

Not. 3.

prop. 1.

prop. 2.

prop. 3.

dubi. 1.

Et
Rota. 1

Brca hac distinctione qrit primo. Utrum
nouus angeloz ordines in hierarchia tripli-
citatis bona gratuita : officia sunt distincti
articulati. Primum declarabit terminos
Secus r' dicitur p' conclusionem. Tertio dubia
mouebit. Quatuor ad primum circa huc terminu hierar-
chia. Primum q' hierarchia p' a gera qd est facer : ar-
chia qd est p'cipar' q' n' facer p'cipar'. Et describit
sic a sacro Bonau. Et facer facerz et r'onabili ordina-
ta p'ras in subdit' debuit retinere p'ncipatum. Et est
triplex. Supercelestis q' e' diuina. Celestis q' est age-
lica : r' subcelestis q' est humana sive ecclesiastica. Et in
hierarchia no est nisi in subtilia intellectuali. Subtilia
aut itellectualis est triplex: diuina / angelica / hu-
mana. Ideo triplex est hierarchia. Et hierarchia su-
percelestis est sacroscta trinitas ac diuina psonaz vni-
tas. Et sic Diony. ca. iij. de angelica hierarchia de-
scribit. Et pulchritudo diuina: vt simplex: vt bona: vt
p'fectiois auctor: pura nulla p'ioris administratione di-
stincta: accipit res: singulis p' merit' lucis sue p'p-
rietas facies: r' sacroscto mysterio p'ficiens: quaru q' p-
initia? q' orare illi? i se ex p'amine imutabile nitit' emi-
tis. In dimittit' r'agis i create hierarchie psonar'
pluralitas: essentientias: coicabitilas / s'ima pfectio
et perfectiois liberalis diffusio. Pulchritudo
em eo q' e' pulchritudo diuina. Pulchritudo
em consistit in pluralitate r' e'clitate: vt vult Augu-
do de vera religione. Unitas em essentiae eo q' addit sim-
plex. Excludit naq' simplex oem essentiae diuersitate
coicabitilas inuic' cu' bona. Et r' fm alia r'aslatio-
nem d' optima. Sic em in deo est vnitatis: vt in tri-
fuma bonitas: p' qua est p'fecta cecitatio: sic psonarum
pluralitas. S'ima pfectio notat' vbi subdit: vt p'fectio
omnis auctor p'ra. Nulla p'ras admixtionem r'ez: dis-
tinctitudinis sustinet: quo excludit oia imperfectio. Si
gnaf pfectiois sue liberalis cecitatio ad extra cu' co-
iudat: p' merit' lucis sue p'ncipis facies. Et hierar-
chia creata r' angelica q' humana sive ecclesiastica ita de-
scribit Dion. vbi s. Et ordo sacratio r' scia r' opatio
q' ad dei similitudine p'vrit' nitit' ac p' mo suo ad imita-
tionem dei ex indulta sibi diuinit' intelligit' luce sub-
iectione. In q' r'agis qda imago sive similitudo hierarchie
create ad increata. Ha ordo sacratio: id est ordinata
p'ras r'ider p'it: scia filio: actio sp'it'is. Secus memo-
ria: intelligit' r' voluntate. In eo q' sequit' imitatiois
similitudo designat. In bene hierarchia creata: est sa-
cra qda p'ras: plures p'ncipes ordinis: coicatis iterioz
bus de primario ordine oia a prima p'rae diuina susce-
pit: coicatis plures ordinis: p'p' excludere singulos
ordines: quoz nullus e' hierarchia p' aliud inuis di-
stinctio ordinu. In ei' p' p'p'ietas r' opatio: vt ide Diony.
dicit. Et dei cooperatio fieri: diuinaq' in se opa-
tione quaru pot' pala cunctis offere. Et idem r'at'os
p'ficere / illuminare r' purgare: vt in sequent' ostendit.
Et cu' d' q' a prima p'rae diuina suscepit' intelligit' d' e'
est mediate vt immediate: p'p' hierarchia media: in-
fima. Itac e' solui de angelica dice' d' d'. Et h'ec q' d' bio.
est triplex: scy. Et p'archia: id est infima. Sumitur aut
est media. Et hyperchia: id est infima. Sumitur aut
h'ec distinctio vel fm p'p'ietates quas ponit Diony.
q' sunt scietia / ordo / actio. Et scim scietia diuina ac-
cipit' suprema. Et em suprema eoz q' coeueri sunt ad
deit' eius soli coeplationis imberetes: in ipsi' coeueri
one amote ac firma tentione conque'unt. Et h'ec oia

per scientia diuina hic intelligunt. Et bicat scientia
actu tot' parte itellectus: r' cognitiue q' affectiue
Et Secus ordine scy pot'ete: id est pot'etia ordinata re-
spectu iterioz at' d' media hierarchia. Et p'ncipis
actione ministerialis sive admistratiua r' executiua
sumit' vltima. Et al' clarus r' ad illu accipit' h'ec disti-
ctio: fm tres stat' r' officia q' sunt: status coeplati-
uoz / p'latoz r' actioz. Penes stat' coeplatiuoz / est
hierarchia iupma. Penes stat' p'latoz e' hierarchia
media penes stat' actioz e' supra hierarchia infima.
In iupma hierarchie est immediate conuerti ad deū p'
q' coeplatiois: r' no occupari circa exteriora p'nci-
pialiter. Medie est in p'udentia qui p'cedit' ceteris
eoz ordinado / p'ncipado: r' ad salus ministeria ex-
equanda dirigendo. Quoz executio angeloz est vlti-
time hierarchie. Et potest' inuic' familiaris manu-
ctio et ordinatioe terreni regis curie: in qua inue-
niunt' tres status curialiu: sunt em qui p'cedo alit' iup-
regi: de quoz consilio omnia regis p'cedunt' edicta.
sicut legit' Iheros. i. c. de sep' de iudic' p'lat' q' semp'
videbant' facti regis assueri. Secus est status om-
cialiu: q' mandata regis p' p'iores accipientes ceteros
ad eoz executione dirigunt' ar' ordinat'. Tertio
est status seruarioz ac nunciuz: p' quos mandata re-
gis p'p'is oibus regno subiectis intant'. Et executio-
ris qui iussa coeplentes in regno operant' ita in p'po-
sito applicat'. Et Consequenter notand' q' ordo fm ma-
gistrum describit'. Et multitudo celestiu iupma: q'
inter se aliquo munere g're simulant'. Sicut in natura
suum donoz p'ncipatione coeueniunt. Et dicit' multi-
tudo: r' q' vnus angelus ordine non p'litur: p'fer mul-
ti. Et dicit' q' in se aliquo munere g're simulant' p'fer
angelos diuersos ordinu: qui se extendunt in mune-
re g're r' nature. Ideo sequit': sicut in naturalis donoz
participatione coeueniunt. Et quo possit' probabili-
ter sustineri co'ra beati Thomaz: q' oes angeli eiusde
ordinis essent eiusdem p'cciet': eo q' oes coeueniunt
naturalibus: q' no pot' intelligi de p'ncipetia fm nu-
merum: q' illa non est plurali' : eo q' nisi idē numero
est in pluribus: ergo de p'ccietioa. Si eni de generi-
ca coeuenientia intelligeret: tuc angeli diuersaru hier-
archiaz constitueret' vnu ordinē: immo oes angeli.
Des em coeueniunt in nature simplicitate r' incorrupt-
bilitate: in habere bonū gratie r' glorie etc. p'z igit' q'
ordo fundat' in dono nature: complet' aut' dono gre.
Ha meliora naturalia disponit' ad maiora dona gra-
tuita: vt dicit' scrips' Bonau. Et Tertio considerand'
q' in qualibet hierarchia tres ponunt' ordines: in p'ri-
ma fm oes sūt seraphin' cherubin' throni. In media
hierarchia r' infima diuersitas inuenit'. Nam beatus
Diony. in medio pont' d'anticoz / p'ofestates r' p'ntates
S'z b'ns i' reg. Et p'nt' d'anticoz / p'ncipar' r' virtutes.
S'z b'ns i' tercia hierarchia ponit' Dion. p'nci-
cipar' loco virtutu: eod'uerso i' reg. ponit' virtutu
o' d'ne loco p'ncipatuoz ordinis. Et Latus diuersitas
h'ec est ratio. Et diuisio ordinu sumit' ex distinctioe
hierarchiaru. Et q' p'ima hierarchia at' r' d' penes
scientia r' stat' coeplationis in coeuerione ad deū: q'
consistit in actu cognitiue / dilectiois ac p'fecte deit'
r' fecunditate: que r'etionis noie intelligunt' coe'p'lo
d'et' ad tres virtutes theologicas. Prime q' sunt vt
sio / fructio / r'etio. Ideo ponunt' tres ordines p'ie hie-
rarchie: cherubin' seraphin' throni: q'z noim iterpa-
tione text' ponit'. Quatuor ad p'fecta r'etione est ordo

q' hierarchia sit.

triplex est hierar-
chia.

hierarchia superceles-
tis quod sit.

q' ordo.

q' hierarchia crea-
ta.

Nota 2

hierarchia creata est
triplex.

p. 10. 3.

busque p. scilicet. Tertia ex angelis/archangelis/principali
 busque p. scilicet. hęc Dion. sententia in trāslatiōe noua
 ¶ Tertia p. glo. L. 3. ordinū distinctio ex naturalib⁹
 donis incitatio accipit: tñ p munera gratuita cōple
 tione p. scilicet. p. ma p. p. magi i. lra: supiores sūt
 q natura sunt magis billes: i. intelligētia aplius p.
 spicaces. Et dicitur. q. ait magi i. exordio sue p. ditiōis/
 alij supiores/ alij infiores cōstituti sunt: sed qd ab
 exordio habuerūt fuit naturale. Nā fm magi m: non
 fuerūt p. diti i. gratui: r. p. ab rōne: q. gratuita p. p.
 ponit naturalia: r. vbi naturalia sunt meliora/ est etiā
 maior: capacitas vel matūs adutorū i. volūtāt: libere
 se dūponēdi ad gratuita. Et sic verisimē q. āgelū boni
 ut dicitur. p. totū conatū suoz naturalū se cō
 uertēt. Et p hoc vbi pfectio naturalia ibi maior
 conat⁹: r. ita maior gra. S. cōca pars patz per qd nō
 ordinis: qd ponit magister vbi ait. Quid est multitu
 do celestiu spiritū: q. iter se aliq munere grē simlāf
 ¶ Itē supius ordo ab incendio p. artat⁹: vbi seraphin.
 ¶ Caritas aut est donum summe gratuitū. Et hęc de
 scō articulo ¶ Quātū ad articulū scilicet est hęc prima
 dubitatio iuxta primā cōclusionē de numero āgeloz
 an sit magn⁹. Et hęc Thomas r. dicit. i. q. l. viii. ar. ij.
 q. āgelū fm q. sūt imateriales subsistēte/ sunt i. quadā
 i. multitudine maxima/ oēm materialē multitudinem
 excedētes. Ad sūa: q. cū pfectio vniuersi sit illud qd
 de⁹ p. p. incitāt in creatione rerū: quātū aliq sunt
 magis perfecta tanto in maiorū numero sunt creata
 a deo. Sicut q. in corpōib⁹ attēdit excessus fm ma
 gnitudinē: ita in reb⁹ incorpōis pōt attēdi excessus
 fm multitudinē. Corpō aut incorpōibilia q. sunt p.
 fectioia inf. corpōa excedūt q. incorpōabilib⁹ fm ma
 gnitudinē corpōa corruptibilia: q. tota sphaera acti
 oz: r. passioz. est q. modicū respectu corpōz cele
 stiuū. Ideo rōnabile est q. substantie imateriales exce
 dāt fm multitudinē substantias materiales q. incōp
 arabilib⁹. ¶ Sed q. d. sit de p. sione. Ratio videt in mul
 tis deficere. p. primo: q. ad pfectionē maiorē nō seqt
 maior numerus. Immo videt oppositū: q. quātō ma
 ior est recessus ab vno sūmo p. fectissimo/ tāto maior
 multitudo/ saltem in pluribus. Hęc est q. distātia a
 primo fm distātinē: cōmitat multitudine maior dī
 stantū. Nā maior est multitudo mineralū q. plantaz
 e plantaz q. animalū brutoz: animalū q. hōm. ¶ Itē q.
 addit de corpōib⁹ celestib⁹/ incorruptibilib⁹ q. sine
 pfectioia corpōib⁹ corruptibilib⁹: nō videt vtz: cū
 vniētia sint pfectioia nō vniētib⁹ fm bñ Aug. L. cū
 aut nō vniētio nō ē essentia perfecti⁹ hoib⁹/ nec
 animalū brutus. Et ita ratio sua magis est ad opposi
 tū. ¶ Ideo respōdet ad dubitū: q. maxima est multitu
 do āgeloz: licet eius numerus nobis sit incertus:
 vtrūq. p. ab auctoritate scripturę. Nā Job. xvi. dicit
 ter. Nūquid est numerus militū eius: id est āgelozū
 glo. In cognitioē hūana supiorū spiritūū numer⁹
 non est qui milites dicunt: q. decerāt cōtra aereas
 poflates/ nō laboz/ sed impetoz. Idē dicit. vii. vbi
 hęc militū ministrabāt ei: vdecies milia cetera milia.
 Et dicit glo. p. q. tantus numerus sit seroz: deus
 q. humanus seroz maiorē exprimere non potuit. Et
 glo. Reg. Supiorū cūm numerus: r. infim⁹: r. de
 finit⁹/ deo numerabilis: nobis innumerabilis est.
 Item p. dicitur a bñ. tractans. Dion. ca. xiiij.
 de celesti hierarchia. dicit. Supiores humanos nume
 ros in seipis inuoluēs atq. multiplicās: per hos ce

Art. 3. Dub. 1.

lestū substatū ordinē nobis esse est innumerabilēs
 aper: rationib⁹ p. dēs. Sit em p. pecto plurime cele
 stū spiritūū bñ milicē q. motū in ostroz numerus
 infimū bzeū q. modū lōge transcendit: atq. ab sola
 sua eminentissima: r. celesti intelligētia atq. notione scie
 te sint atq. diffinit: q. illis opulentissimē largā est
 summa deitas imēte auctor scitē atq. sapientē fons
 r. p. icipiū. Lausa aut tantū multitudinē: licet varie
 nitā declarare/ tñ finalit⁹ reducit ad diuinā volūtātē
 q. nulla idigētē velocitatē/ sed sola benignitātē vo
 luntate ad potētē sue declarationē: r. regni sui hono
 rē: tot excellentissimos spūs creauit: p. quos vniuersi
 gubernacula vtz ad p. fūssimā tre ministrat. ¶ Sed
 cūdo dubitat. Et r. omēs āgelū eiusdē ordinis sunt
 eiusdē speciei essentialit⁹: Et videt q. sic ex de
 p. rione ordinis q. dicit q. āgelū eiusdē ordinis in na
 turaliū donozū participatiōe p. uenit. Licet de idē
 p. ritate: r. diuersitate specuōca āgeloz supra dist. iij.
 tactū sit: tñ p. maiorū ibidē doctoz declaratiōe: r. sen
 tentie doctozū apertione p. placuit etia hęc mouere.
 ¶ Beat⁹ T. p. p. i. q. l. viii. ar. iij. recitat plures
 opiniones: dicit. ¶ Quidā dixerūt oēs substantias
 spūales esse vni⁹ specie/ etiā alias. ¶ Alij q. oēs ange
 li sunt vni⁹ specie/ led oēs eas reputat falsas. ¶ Quidā
 q. oēs āgelū vni⁹ hierarchie/ aut etiā vni⁹ ordinis
 sunt eiusdē specie/ sed oēs eas reputat falsas. ¶ Te
 net q. impossibile est duos āgelos esse eiusdē specie:
 q. fm eum q. cōueniūt specie r. differunt nume
 ro/ conueniūt formalit⁹ differūt materialit⁹. Ange
 li non habēt materialē: ergo. ¶ Scitūs Bonauē. duas
 recitat opiniones: vtrāq. reputat p. biles. Nam q.
 in āgelis est diuersitas fm specie r. etiā genera sub
 alterna: vt hierarchia sit quali vni⁹ genus: r. ordinē
 sub ea quali tres faciāt species. In vno aut ordine
 multi sunt āgelū numero differentes. ¶ Et quātū
 ad hoc vltimū q. plura sint idiuūda in vna specie an
 gelica. Concordat Alex. de alca parte. ij. q. r. ar. ij.
 ¶ Alia positio est q. āgelū oēs sint eiusdē speciei spe
 cialissime. Tum ppter supne nature cūitatis vniōnē
 Tum ppter vniuersi pfectionē. Et subdit. Licet aut
 vtrāq. illaz positioū habere p. obabilitatē: q. tñ p
 scripturā non innotescit nobis diuersitas opatiōū.
 ¶ Nā q. diuina ispiratiōe vt Dionysius: alij cognoue
 rūt: officii r. naturā āgeloz: dicit q. oia q. sūt oīm
 ordinū in oib⁹ reperiant. Licet magis excellenter in
 vno/ videt magis theologica r. p. bilitas positio: nisi
 occurrat manifesta auctoritas i. p. artū: q. oēs āgelū
 sunt eiusdē speciei: sicut oēs hoies. Et quādmodū
 in hoib⁹ sunt grad⁹ r. ordinē: r. q. ad naturalia r. quo
 ad officia cōmissa siue dignitates: q. ad gratuita: sal
 ua tñ vnitatē speciei hūane. Sic intelligēdi est in an
 gelis: r. q. oēs āgelū sint idē specie: nō tñ cōiū
 gunt hoib⁹ vnitatē nature/ s. obsequē bñficētie. Et hō
 sit āgeloz: q. ille illi aduatur: iste illi reparat. Quod
 nō est si hō r. āgel⁹ essent eiusdē nature. Hęc Bona
 uē. Et ad hūi⁹ positioē p. bilitatē/ p. uasōes p. tes
 adducit: r. hāc soluit. Et ad dubitū scilicet pōt cauē: bu
 bitari q. determinate r. dicit. Si aut vget ipoz: ex
 actoz vna ex duab⁹ opinionib⁹ recitatis p. cōtra Bona
 uenē. acceptari pōt: qm r. r. sio sine opinio scilicet Bona
 uenē videt p. bilitatē: est nulla rōne fundata. Quin
 quo numero solū distinguitur: etiā si fuerit cōposi
 ta ex materia r. forma: distinguitur p. formas hęc p.
 materias. Sicut em in eis non est eadē materia nū

Dub. 1.

alterutrum cogitatiois debite sibi appoziomati: nō in
 hoc pōt vniuerſalit̄ eſſe neceſſario: q̄ ſpediri pnt q̄ vni
 ſua cōmōtione ſuſpendente. Nā materia vna cū cōmōtione
 v̄re go. de arimino lar̄ p̄ſecur̄ ſū in expoſitōe
 canonis lectōe. xxxi. Ideo dicitur h̄c trāſeo. Tenet
 aut̄ v̄re go. diſ. ii. q. i. parte negatiua hui⁹ q̄ſitiōis: et
 rōne. V̄re go. ſolut̄ ibidē. ¶ Quā ad tertium articu-
 lum in q̄ videndū eſt poſt v̄re go. q. xi. ſc̄di. r. q. viii. p̄-
 mi quorū. V̄trū angel⁹ poſſit cauſare notiā alicui⁹
 rei in intellectu alteri⁹ angeli aut hois. Et q̄ intellect⁹
 hois v̄rōnis nō pōt ſcellere q̄ ſtatu iſto niſi ſuerſ-
 ſus ad ph̄taſma. Cū nullā cognitiōe h̄ere pōt: niſi
 eā ad quā meditare vel immediate occurrūt ph̄taſma-
 ta. Et tenēdo q̄ conceptus ſit obiectū act⁹ intelligēdi
 habēs tantū eſſe ſicut ſue obiectū in intellectu ſue
 v̄rōnis intellect⁹ niſi intelligi niſi ſenſibilia actus
 p̄rios e concept⁹: nō niſi purū intelligibile i ſe. Nihil
 ergo pōt angel⁹ circa intellectu hois v̄rōnis ſine
 diſtinctōe dūtaxat pōt mouere ph̄taſmata: actua
 applicare paſſiuis. r̄. de quo dicit̄ eſt diſ. p̄cedenti.
 Et hoc pōt agere in intellectu mediate v̄l indirecte
 De intellectu aut̄ hois ſeparato dicens ſicut de in-
 intellectu angelico. Siſt de intellectu hois p̄iuncto
 et hō. ¶ De quo ſunt due opinioēs. Vna ſco. diſtin-
 ſpenti lib. ii. q̄ tenet q̄ angel⁹ pōt cauſare i intellectu
 alteri⁹ angeli cognitioē illi⁹ obiecti: cui⁹ ipſe h̄s ha-
 bitū ſeu habituale cognitioē. Et hoc cōt̄ p̄ducēdo in
 alio actu ſibi v̄l ſpecie ſibi vel ſimil̄ actū e ſpecie. Nā
 angel⁹ h̄s i ſe cognitioē cōplectā extremoz: quoz
 al⁹ angel⁹ ſit h̄s ſpecies v̄l habit⁹: nō aut̄ actū cogno-
 ſcēdi: p̄plexū: pōt gignere cognitioē cōplecti ipoz-
 tant̄: extrema: ſic habitualiter nora exiſtere in alio: e
 nō ſpecie: q̄ actu habet ſpecie extremoz. Siſt pōt an-
 gelus ipſimere ſpecie in intellectu alteri⁹ obiecti: cui⁹
 tuſ ſpecie prius nō h̄z nō actū: dum al⁹ angel⁹ eſt
 occupatus circa cognitioē alterius obiecti: a quo
 ab illo auerti nō pōt. Sic habēs ſpēs e actū cogno-
 ſcēdi: q̄bus alius angel⁹ caret: pōt v̄trūq̄ cauſare in
 alio. ¶ V̄trūq̄ ſui eſt: q̄ ſufficiēter eſt in actu p̄io
 reſpectu aliu⁹ effect⁹: pōt illū actum effectū cauſare
 in receptiuo p̄pōnato appoziomato. Angel⁹
 h̄s notiā habitualē alicui⁹ obiecti: q̄ra exēpl̄ a
 eſt ſufficiēter i actu p̄mo ad cauſandū intellectioē
 actualē iſt⁹ a. ¶ Ergo pōt illū cauſare in q̄cūq̄ itelle-
 ctu receptiuo illi⁹ effectus. Intellect⁹ aut̄ alteri⁹ an-
 geli nō recipiēti a diſtincte recepti⁹ eſt. Ergo i eo
 pōt cauſare conceptū illi⁹ a. maior videt̄ manifeſta. mi
 nō: p̄r. q̄ angel⁹ in ſe h̄z actū p̄imū cognōcēdi a. e
 ſpecie et q̄cūq̄ poſſunt neceſſaria ad cognōcēdi a. r̄
 Et p̄ hoc pōt intellectu facere i actu ſc̄do: cauſandū
 e in intellectioē a. ſicut effectū. Sed q̄r q̄ in intel-
 lectu alterius paſſiui q̄ eſt euſdē rōnis cū intellectu
 ſuo: pōt illū actū cauſare. ¶ Sed p̄ra h̄c opinioē
 arguit̄ v̄re go. diſ. q. ii. ſc̄di. nam maior: p̄bariōis nō
 eſt vniuerſalit̄ ſua. Nā accipiat eadē maior: et arguat̄
 ſic. Nā aliq̄ ſufficiēter eſt i actu p̄mo pōt cauſare
 ſecundū in q̄libet receptiuo actus parib⁹. Sed vo-
 luntas angeli ſupioris: volēs cauſare volitionē in vo-
 luntate angeli inferioris: eſt ſufficiēter in actu p̄io re-
 ſpectu illi⁹ volitionis: e volūtas angeli inferiori⁹ eſt ſuffi-
 ciēter receptiuū e appoziomati. Ergo pōt cauſare vo-
 litionē in volūtate angeli inferiori⁹. ¶ Nec ſufficiēter euadē
 do dicere: q̄ volūtas eſt libera: iō i ſua p̄tate eſt: q̄
 in ea vellet nōle cauſare v̄l nōle cauſare: ſalē a quocūq̄

ente creato. Secus de intellectu: q̄ angel⁹ inferiori
 nō pōt ſpedire ſuperiorē: q̄ v̄rōnis nō impedit
 maiorē in ſua actioe naturalit̄ libera. Et aut̄ p̄ci-
 pale illarū ſit falſus: p̄r. q̄ tū volūtas amare poſſet
 in cognitiū: q̄ poſſit volūtas angeli ſupioris ſufficiēter
 in actu. r̄. cauſare immediate in angelo inferiori volitio
 nē: abſq̄ hoc q̄ inferior cogit̄ ſupiorē vel aliq̄d i eo.
 Et ita inferior vellet aut amaret in cognitiū. ¶ Itē tūc
 angel⁹ poſſet intelligere ſine ſpecie: q̄ eſt ſōpinare.
 ¶ Itē lic angel⁹ poſſet cauſare notiā euſdē in alio
 p̄pōnis dubie ſine experientia e diſcurſu. Nā an-
 gelus habēs in ſe diſcurſum demōſtratiū: pōt in ſe
 p̄ducere notiā euſdē in p̄ſonis: e h̄r in alio angelo
 pōt p̄ducere notiā euſdē e ſc̄lonis ſine q̄cūq̄ alio. ſ.
 ſine demōſtratiōe: q̄ alter angel⁹ eſt receptiuū ſuffi-
 ciēs r̄. ¶ Ideo e alia opinio v̄re go. q̄ v̄rōnis angel⁹ nō
 pōt cauſare in alio niſi p̄ modū obiecti: illo mō-
 do q̄d eſt i vno angelo pōt ſicut obiectū in alio angelo
 Debit̄ appoziomato cauſare in noticiā innoticiā ſi
 aliſt cōia ſubiecta dei cauſant̄. ¶ Sed q̄ pōt: p̄r. et
 ſc̄do articulo: q̄ q̄d eſt naturale obiectū v̄rōnis: potē
 te: eſt etiā naturale cauſib⁹ potēte euſdē rōnis et
 e q̄ p̄fecte: h̄s potēte intellectus angeloz ſunt euſdē
 rōnis: quā ad modū cognōcēdi: e h̄r idem ob-
 iectū p̄imū. q̄ q̄cūq̄ eſt obiectū v̄rōnis: eſt obiectū al-
 teri⁹ e q̄ appoziomati. Cū q̄ angel⁹ v̄rōnis potētere ſuas
 cognitioēs actualē habituales atq̄ affectioēs. q̄r
 al⁹ ſufficiēter appoziomati: ſi v̄rōnis potētere magis
 p̄pōnato ſit intellectus act⁹ interioris: exterioris
 Nec eōuerſo: q̄ oēs eſt includit̄ in obiecto p̄io itel-
 lect⁹. Et nō nihil aliud cauſare poſſit imēte alteri⁹:
 niſi q̄d cauſat p̄ modū obiecti. P̄r. et p̄bariōis: ſtat
 ſupra poſit̄. ¶ Itē rōne aut̄ ſco. q̄ ſi appozioma-
 tio de q̄ loq̄r in maior e minor dicit̄ niſi appozioma-
 tiōe localē: nō eſt v̄rōnis. Sed dicit̄ appoziomatio
 nem talē q̄ ſufficiēter ad agēndū in tale p̄tate: tūc minor
 p̄dicte rōnis nō eſt vera. V̄rōnis aut̄ ſufficiēter appozioma-
 tiōe ſine actū: paſſiui aliq̄ redit̄ idēntitas rea-
 lis actū: paſſiui. Aliq̄ idēntitas v̄l appoziomatio
 ſubiectua: ita q̄ agēs ſiormet receptiuū: aliq̄d ſuffi-
 ciēter debita localis appoziomatio. ¶ Exēpl̄ p̄imū: ſuſ-
 tās nō pōt cauſare actū amoris niſi in ſeipſa: nec itelle-
 lect⁹ pōt cauſare notiā actualē de obiecto habitua-
 lit̄ noto niſi i ſeipſo: hoc p̄dicēdo cauſalit̄ ſua p̄
 modū obiecti: ſic ſco. q̄. v̄. q̄. h̄s eſt talē appo-
 ziomatiōe actū: paſſiui: q̄ idē ſit agēs: paſſiui
 recipiēs. Exēpl̄ ſc̄di. H̄abit⁹ amoris q̄ eſt volūtate:
 ſit habit⁹ itellectualis nō pōt cauſare notiā actualē
 niſi i potētia quā iſormat. Exēpl̄ t̄r. Nā ad cauſan-
 dū p̄ modū obiecti ſufficit debita local̄ appozioma-
 tio: hoc eſt nō nimia remotio actui a paſſiui ſine ſine
 idē ſine diuerſa. In p̄pōnato redit̄ prima vel ſc̄da ap-
 p̄ziomatio: r̄ nō ſufficit t̄rialoc aut̄ nō e itellect⁹ v̄rō-
 ngeli aut habit⁹ ei⁹ ad itellectū alii⁹: q̄ ibi nec e idē-
 ntitas ſimp̄r potētere potēte nec idēntitas ſubiectua
 habit⁹ v̄rōnis angeli e itellect⁹ alteri⁹. ¶ Si cā q̄r. Di-
 cēdi q̄ angel⁹ vel habit⁹ i eo nō pōt aliq̄d agere eſt ſe
 i alio niſi p̄ modū obiecti: ſi p̄p̄io ſubiecto h̄z dupl̄
 eſt actioē. Vna e p̄ducere actualē notiā obiecti ha-
 bitualit̄ notū quā h̄r pōt etiā ſi t̄tic angeli: nec videt̄
 ſe actualit̄ nec habitū ſubiecti ſi actu nō cogit̄ de
 ſe vel habitu ſuo. Alia actio e p̄ducere notiā innoti-
 a ſua tū in ſuo intellectu aut q̄cūq̄ alio debite appo-
 ziomato: cui⁹ cā nō eſt aliū niſi natura rei q̄ talis eſt.

Artic. 3

occam.

scotus.

specie pot causare cognitione in alto angelo qm in se-
sipo sine actuali cognitione habet vel specie. Sic eni
habet mouet ad cognitione actuali sine cognitione i-
tuitua actuali sui potentia in q est non sic alia. pot
eni huius habitus se accurre ad cognitione obiecti cui
eni huius: etia si actu nec cogitare de seipo nec de ha-
bitu: nec sic pot habet accurre aliu i q est: nisi occurat

Lo 10.3

in alto cognito habitus intuitua illi habitus. ¶ Tertio
sequit q q nunq habitus cognitionem intuitua ali-
cuius obiecti. ¶ Prima natura quancumq videat cog-
nitionem intuitua obiecti in alto angelo nunq ex
hoc causaret i eo cognitio illi obiecti distincta singu-
laris recodatiua. p q cognitio recodatiua alicui
obiecti naturalr loquedo supponit necario pcesse
alia noticia intuitua eiusd obiecti i eod intellectu si
sit respectu incompleti. Et ideo q nunq vidit obiectu
a. in se videndo ei cognitioe in alto angelo no ha-
bet noticia distincta illi obiecti: sicut videns sumi q
prius nunq vidisset ignem: illa visioe sumi no ha-
bet distincta cognitione ignis. ¶ Tertiu in coelo
ne terra adiectu. s. q videns intuitue cognitione ob-
iecti in alto angelo pot discursive cognoscere obiectu
etia qd prius nunq distice cognouit p tobac: qd pot
prius angel? formae huius completa. Nec noticia
est cognitio obiecti. a. et assentire et qd similes ppone-
s et eas offerre scdo angelo: hoc est in se format vt
scdo angelus videat: scdo angel? videns illa in intel-
lectu patri angelo: pot illa credere volitarie: vel for-
te necario si reputat eu in ob? verac. per illum mo-
du videndo intuitue complecti et assensum pot cre-
dere q cognitio pria sit obiecti. a. sicut si qd mihi vi-
deret. Et ob albedo signi obiectu. a. possum sibi credere
h. nunq distice nouerim obiectu. a. Et sic possum ve-
nire in cognitionem coem. a. no pticulari distincta:
vt puta q sit enes vel qntas vel color qd cept? abstra-
hit a reb? qd noui: et formo alia cognitionem de obie-
cto. a. qua piam angel? mihi loqns vt pono. ¶ Item
vidit angel? p plures ppones qd in se format et eis as-
sentit alteri angelo de scribere p pticulares circums-
tias scdo angelo aliq mo notas obiecti. a. et sic ducit
eu i spatioe cognitione. a. Et si qd mihi describeret
regem fracie (que nunq vidi) p multas imagines et
similitudines alioz mihi notas: tadem deuenire pos-
sem in cognitioem multu specialem regis fracie: sed

Dub. 1.

2.

videtur: quod angelus possit loq vnt angelo et non alte-
ri ei approximator: et liter sermo. Unde post dca
q. vii. pium quoti. q non est in potestate angeli loq-
ntis offendere vnu et occultare aliud ei prius: neq oc-
cultare aliqd idem vnt angelo et offendere alteri cete-
ris parib? sicut nec ppria essentia vni pot offendere
et no alteri: aut essentia manifestare occultare cog-
nitionem sua: cum tm agat p modum obiecti: non
tm quantum ad sua essentia: sed etia quantum ad oem
actum ta intellect? q voluntatis. obiectum aut vt sic
agit naturalr. In hoc aut pot manifestare vnt angelo
et no alteri: vel vnu actus no alter: q deus coagit se-
cu respectu vni? et no alteri? Angel? aut q sua volun-
tate coformat diuine volitatis: no vult offendere vel
occultare nisi fm diuina volitatem: ideo fm volun-
tate sua deus currit: et p hoc q angel? no vult offen-
dere/occultare/ no p naturalr volitatem suam: sed ppe non
occursum dei. ¶ Tertiu dubit est: tra hoc qd dictu
est: q ide est videre et audire mentaliter: na possit an-

Dub. 3.

2.

gelus vel alia suas cogitationes nolle videri ab a. age-
lo debite abs approximator: i q casu a. angel? videret
cogitationes angel vel aie nolitis eas videri: in tunc
a. no audiret: q i casu nec angel? nec aia loqueret: fm
nullo loquere no est locutio. Unde qd fm coem mo-
du loqndi/ auditio supponit locutione et sic auditio
conotat actu voluntatis no audientes: s. loquere: sicut
loq. vt audire sit videre actu angeli volentis ipm vide-
ri: a. angel? videt essentia alteri? aie vel angeli au-
dieret essentia alterius: etia alio ignoante vel nolente.
Ad beatu Aug. 32. q Augustin? loq quatu ad obia
cti: ita q ide obiectu qd mentalr audit etia cogno-
scit: sic no est in coporalib? vbi aliud videt et alio au-
dit: et qd videt no audit: nec eoduerio. Hs aut vult q
o qd mentalr videt audiat: h. audiri possit. Et di-
cat q Aug. accipit audire large. p oi cognitioe obie-
cti mentalr audibilis: et sic eoduerbitur ide est au-
dieret videre mentalr. Et aduato dubitat. Et tri a-
ngelus iherio ignoat aliqd qd nouit superior: Et vi-
det q no: cu oes angel beati videt verbu in q relucet
oia: fm illud Augustini et Gregorii. Ad non videt
q vidente oia videt. Et in oppositu est illud i. lxxij.
Quis est ille q venit de edom tinct? vestib? de bofra.
qd dicit ppheta in psona angeloz qd mysteriu igno-
rantiu i ideo qrentiu. Et iteru. Et ad i. p. iij. Et
immo fecat dispelatio facrameti. i. incarnatiou a secu-
lis absconditi principatib? et potestatis? et ecclesiam.
vbi inuit apls q sacrametu redemptioe humane
scdnti fuit angelus et eis reuelari? p ecclesia. Et in co-
sonat illud ad Timoth. iij. Aduato pietatis facrameti
tu qd manifestatu est i carne: sicut in spu apparuit
angelis: pdicatu est gentib? creditu est multo alium
pnt est i gloria. Et lo. qd p? vifus vniuia deuicta
morte i maiestate apparuit vt agnosces angeli my-
steriu qd p? latuit declaratu i carne genu illi flecte-
tes qd deo grs agat: q videtur nitate. ¶ Ad du-
bitu rident affirmatue: q eni iherioes angeli a supio-
rib? purgant abs ignorantia et illuminant: q aliqd infe-
riores ignoat qd superiores nouerit. Et satis pty re-
spditio et arti. i. et. iij. Et vero arguit de vifioe verbit
cois est solutio? q videtes verbu riu videt i qdo qua-
tu eis verbu offedit: offedit aut quatu vult. Et enim
speculum volutariu quo ad creaturas extra: licet sit
necessariu quo ad personas intra. ¶ Ad beatu Au-
gustinu: Et q. fm magistru dist. xi. dicit q loquunt
de his que ad eoz beatitudine pertinet: na vifio vbi
beatifica est: et ideo includit oia quoz noticia ad bea-
titudinē pertinet. Et hoc alibi iati. ¶ Sed qd dicit
du de hoc q rones ad oppositu dubi tangit. Et tri
oes angel boni nouerit mysteriu incarnationis p-
prie in facto eribberet: videt varia esse milio doctor
scdo: vt tagit magistru dist. xi. q. glo. supra allega-
ta et i. ita ait. Aduato angeli no plene cognofcen-
tes mysteriu incarnationis: passioe/ resurrectioe vi-
detes ad celu ascendere dnm cu multitudine angelo-
rum i scdoz hoim ppria virtute non auxilio angelo-
rum admirant incarnationis: passioe/ resurrectioe ascen-
sioe mysteriu: quo sibi: alijs aperat regnu celoz.
Et i angelus dnm combatit? dicit. Quis est ille q
venit de edom. Unde tri Augustinus sup gen. dice-
ret: seq in glo. q oes angel ab ipa creatione sua iu-
tam cognouerit in coepatione sui creatoris qd ipse
factus? Et sequit. Iheronimu aut aperte dice-
rat: qd angeli donec pferret mysterium icarna-

Dubi. 4.
R

2.

tiōis ad plenū nō cognouerūt lbac glo. Vñ Alex. de
ales pre. 11. q. xvi. m. 1. p. cōcordiā Aug. c. l. iero. dicit.
Vñ q. dicitur est: hoc p. diuersis angelis. Dicit enī
q. qdā nouerūt a principio nō creatiōis: sed cōditōis
id est affirmatiōis in grā cū dicitū est. Fiat lux. Vñ ex
ponit b. Aug. v. sup. gen. illō aph. 1. allegatū ad 1. pb.
11. dicit. Sic fuit abicōditū a sc̄tis mūdo: vt cū ino-
tesceret participatū? et p̄ntū? in celestib? p̄ccellam:
q. ubi p̄ntū? ecclesia q. post resurrectionē: illa p̄gre-
gāda est. Illis ḡ a sc̄tis innotuit: q. oīs creatura non
ante sc̄ta: sed a sc̄tis. Sic ḡ aliq. angeli a principio cog-
nouerūt m̄steriū in carnatione: aliq. nō nō cognoue-
runt a principio: sed post plene cognouerūt dū sp̄lecti
fuit et el p̄t dicit q. a principio oēs cognouerūt i. h. b. o.
sed in p̄mo genere innotuit eis p̄ ecclesiā dū factū
fuit ac̄pletum ac̄ a p̄lo mūdo p̄dicatū. Vñ Aug.
v. sup. gen. Nō in deo t̄m innotuit angelis q. abicō-
ditū est: vt hoc eis apparēt cū manifestat. p̄palat.
¶ Sed qd. de demonib? nō cognouerūt Iesum fuisse
filii dei: Et hoc qd. videt p̄ illud Mar. 1. Quid no-
bis: tibi Iesu nasarene: venisti an̄ t̄p̄e p̄dere nos: cto
q. sis sc̄tus dei. Et e iudic. v. Quid mihi: tibi Iesu fili
dei altissimi. Sile habet Marth. viii. et Luca. viii. si ḡ
demonēs cognouerūt multomag. ḡ angeli boni. Ad
qd. d. q. demones cognouerūt dñm venisse in carne:
vt dicit glo. 2. u. viii. Sciebāt demōes p̄ aduētū dñi
se aliqñ in abyssum mercedōis nō futurā p̄dumantes
sed p̄ph̄eray dicta recolētes. et Aug. ix. de ciu. dei.
c. i. Innotuit demonib? nō p̄ id qd. est vita et̄na: lū-
men sc̄m mutabile qd. illuminat pioes: s. p̄ t̄p̄ala qdā
sue virtut. effecta: et occultissima signa sue p̄ntie q. an-
gelicio sensib? maloy sp̄tus possent esse cōspicua po-
tius ḡ infirmitati homi. Et dicit Alex. vbi. s. m. v.
q. aliq. mō cognoscit angeli mali: qd. nō cognouerunt
boni: q. qdā cognitio est in pena vel p̄dimento male
oponantis aut cōhibitiōe p̄ntis. Et hoc mō poterāt
angeli mali xpm̄ in carne venisse cognoscere ḡ nō cog-
nouerūt boni qd. penā nō haberūt: coz p̄rās nō est
impedita p̄ xpi aduētū: sed aucta: s. t̄m cognitio malo-
rū quā ex naturalib? gratuitis habuerūt de xpo ve-
nisse in carne: fuit clarior: nobilio: ḡ cognitio malo-
rum. Et sic aut de cognitōe demonū videt obisse
re illud ap̄t. 1. 1. cor. 11. Si cognouissent nūq. do. glo.
crucifixissent. glo. de demonib?. Vñ ḡ xps crucifixi
suggerissent. Ad hoc et q. nō nouerūt p̄ certitudine
sc̄ie: sed p̄ aucta: optinōis forme. Vñ l̄p̄la. super
Marth. Vñ agis suspicari ḡ nosse credenti sunt. Et
bitūs. c. g. Diabol? redēptōre in carne venisse senserāt:
sed p̄ p̄ h̄lūla q. passus est: qd. qd. de deitate suspi-
cāt? est i. dubitauit p̄ sua sup̄bia: et nō dei natū: s. dei
grā custodiū credit. Q. aut nō habuit euidētē no-
ticiā signū est manifestū: t̄ratiō q. t̄ratiō aut? est dñs
quā expr̄e an̄ effect fil? dei Marth. iiii. vel fm glo. 1.
Lcomth. 11. Ad hoc dicebat: vt esse deū inteligeret:
sed dubit̄ erat talit̄ exto: qd. veritatem vtrū esset deus
volebat. Et t̄m qdā glo. q. cognouerūt eū filii dei: s.
nō crederūt se sua morte dānādo: est sup̄ illō 2. u.
iij. Et ribat aut demonia a multis clamātia: et dicētia
Lu. e filius dei glo. Lum ieiunio sarigatū diabolo
videret: vey. hoīem intellexit: q. qd. t̄rā do non p̄es-
lauit: vtrū etiā dei filius esset dubitabat. Nunc ḡ p̄
signoy potentia certos effect? filium dei arbitrabat
Nō ḡ eū ideo crucifixū vt filii dei igno: aret: sed q.
eius morte se dānādū nō p̄uidit. lbac enī myst̄erū a

seculis est abicōditū: q. si cognouissent se morte xpi
si arcēdos: et dānādos dñm glorie nō crucifixissent.
lbac glo. Et t̄m de illa questione. Distinctio decima.

Questio vnica
Distinctione decima
Sicut angelorum distinctio p̄ hierarchias
et ordines: in hac distinctione determinat
de eorū missione ad inferiores angelos et
hoīes. Querit enī an oēs sp̄us celestes ad
exteriora mittant. Quā q̄nō ad nullā partē deter-
minat: s. opinionēs tres: quarū s̄mbat certis aucto-
ritatib? imittit. recitat. Et Quare. Et Quare. Et Quare.
colligit q. sequunt. Et prima cōclō q. sniam cōtinet p̄t
mō opinōis. In deo: sp̄ritu multitudine aliq. p̄
officio foris erāt: aliq. intus semp. assunt. Et cōclō
cōclō sniam opinōis hui? p̄rie continet oīm ordi-
mō sp̄us singuli aliq. mittunt fm cōmissiōe ministeria nola
assumētes: aliq. t̄m frequent? aliq. rar? ad exteriora
p̄deit dei iussa p̄ferēt. Ita occasiōe magis serpo-
nit noīa angelorū michael gabriel raphael etiā de-
monū diabol? sathā/ sathā/ leuiathā/ ierphāt: q. dē
esse p̄p̄ia: aliq. officio: cōclō arbitrant. Et t̄ria cōclō
opinōis q̄si medie/ supreme hierarchie sp̄us t̄m ad
medios medū ad infimos ad exteriora infimi mittit.
Nulli t̄m eoz p̄pter hoc a dei p̄sentia: et contempla-
tione beatifica excludunt. Singule opinōes p̄ sua
sententia auctōitates adducunt et ad oppositum lo-
nantes dissolunt. Questio vnica.

Questio vnica
Sicut distinctio querit
Intellectualia a solo deo mittantur ad hoīes
vitatores. Et uestio hec q̄nto: de vobis
articulis terminat. p̄xim? an angeli mit-
tant ad hoīes vitatores. Sicut an oēs boni mittantur.
Tert? vtrū etiā mali mittant a deo. Quare? an sol?
de? an etiā angel? mittat angeli. Et Quare? ad primū
norandū q. angeli mitti nihil aliud est q. angeli m̄-
steriū aliq. dūina auctōitate circa aliq. exercere/ s.
v. sp̄m illuminādo siue auriliū q̄cūq. p̄fandū. Illa
aut missio fit q̄s cū motu locali āgeli vt cū de celo
mittit ad t̄ras: in d̄ missione relinquit: fit p̄ris fr̄is:
et expleto legatiōis sue officio redit i. celi: qd. nō fuit si-
ne locali mutatiōe: sic legit de āgelo manue appare-
t. Et sic ascēderet flāma altar? i. celi: angel? dñi par-
ter i. flāma ascēdit. Iudic. xij. et 2. u. ij. de āgē d̄-
cā natiuitate pastozū nūciatū? d. 2. u. d̄cesserunt
āgeli ab eis i. celi. Vteri etiā p̄t sine locali motu/ vt
dū de? āgeli vni illuati p̄ aliū āgeli a p̄tiori locali-
tate nō distāt. Et t̄m cōclō ad illū articulū certissima.
Angeli b̄ri a deo mittunt ad vitatores: vt celest? regnū
scribāt heredes/ d̄obaf. l̄e. u. 1. d̄es s̄ salūtē: deniq.
sp̄s plena est vtriusq. testamētū pagina. Nec obstat q. de?
p̄ris v̄tatozū: q. q. missi? ē mediator p̄fectissim? et sal-
uator xps: missi? ē: cōditū illuatiōis sp̄us pacis? q. p̄-
sufficiēt sal? actiōis ē totū mortalitū gñt: qm̄ h̄s ex
p̄t oīa sufficiēt exhibita s̄nt q. n̄e salūtē restitue d̄e
ncāria: t̄m et erigit aliq. cooportio n̄i liberi arbitrii
p̄m quā cooportōes de sum? sic dicit ap̄t. 1. 2. cor.
tit. q. libet arbitriū: q. i. nobis p̄grū est mutabile: i.
diger multiplici adiutorio excitate: robozate p̄ t̄ra-
tione infidias defendēt. Et Quare? an oīa suffice-
ret deus immediate: q. t̄m q. a deo sunt ordinaria sunt
Rom. xiii. Congruit autē ordinū vt inferiora p̄ media
reducant ad sup̄ma: ideo mittit angeli tanq. media-
tores iter deū et hoīem: vt p̄ eos h̄s inferiora ad beatū
tudinis summā reducat. lbac etiā missio fm sanctū

Art. 1.
Nota.

Bona concordat charitati diuine angelice hñane di uine q in hoc nobis manifestat dñi nobilitatem ipis intima sibi charitate cõmunctos mittit ad pcuradum salute nram. Angelice uo uidentes nos iuo auxilio idige ptra maloz angeloz ipgnatioses multiplices & fraudulentas charitate q in eis feruet & pfectissima est tãq desideratis nram salute se p nobis ad nřz mi nisteriu deo offerit dicentes illud. Ecce ego dñe mitte me. Cõgruit etiã charitati diuine: qz debilis est qdñ sum in via indigere foueri nutriti excitari. Cõgruit qz qz ageli qñ pces sum? futuri cũ nõ pos sum p nature silitudine nos excitare ad amoz saltes hoc faciãt nobis iucti p obsequij bñificentiã.

Art. 2. C

Quantum ad articulu scđs: qz dñs dicit an supiores age li p sevel subiecta agmina nobis ministrãt nõ uult af firmare: eo q certis testimonios nõ approbat: iõ mgr recitat opinionẽ vt ex pcomib? text? pmissis p3 deo dicitur hic. Scđo. se expedit circa hãc distinctione di cẽns. Absolute pcededa est auctozitas apł? pauli ut dicitur. Pcs snt admistratoz ipis mřz. Sed distinctione de missioe interioz exterioru. Nã pñ cõez cursum q ordinẽ renelãt secreta dei mysteria pñ? su periorib? qz inferiorib? agelis & ita supiores mittunt ad inferiores loqndoz illuminãdo eos iteri? : alij ise riores mittunt extra ad nos pñ tertã pconẽ textua lẽ supra posita. Et sic pñt erponi oēs auctozitates qz mgrz alij bicinde adducit. Et dicitur est pñ cõem cur sum: qz qz etiã supmĩv aliq de supimis mittit qñqz ad extra. nã incarnationẽ xpi nescierit mti angeli añ tps incarnationis pñfros: resurrectiois: ac ascẽsiois vt pcedet qñstione deductu est. Cõstat autẽ ageli ad bñz: gñẽ missi ad hoc nũciãdi nõ latuissẽ q erat de supiorib? nõ de infimis qz latius hoc sacru mysteriu est p hoc ad auctozitate dñi. Nã illa mĩlĩtẽ qz itelli gẽda est de cõit aũsĩtẽb? qz cõit ministrãtib?. Auctoz itas qz apł pcededa est ad irãz: sed idilicite de omĩf sioe ad irã & ad extra. Sic qz illi articulu tenet ter tia pco supra textualis: quã etiã mgr magis vt repu tare pba bñc. Et r exponit auctozitates hñe sicut ex ponit mgr in textu. Et sic pñt rñsio ad illi articulum

Art. 3. D

Quantum ad tñu articulu notãdi post Alex. de ales pre. ij. q. xxxvi. m. ij. qz missio demonis respicit ordi nationẽ pñas ad tẽtãdi: qz pñas tẽtãdi est sub pñate diuine: cũ illa sit mala illa bona mĩplomĩ? vřf deus rãtãdo diaboli ad bonũ. Et rãtione eni qz diaboli tẽ tãnt bñi Job quãtu fuit de uoluntãte diaboli fuit ad seducẽdu: s; eã ordinãuit dñs ad bonũ. f. ad partẽ ne pñationẽ: r cõtonationẽ: sic cũ dñs pmittit malos rãtione diaboli uinci: deceptio ipia qz tẽtãtus decipit rñt in quãtum pena debita pctis decepti a deo est. Nam cõ pena qz iusta bona est z culpe ordinariã. Et

Scđo.

ergo cõclusio ad illi articulu Angelu mali a deo mis tunt. pbat p illud. ij. Reg. vii. vbi dicit qz exercitus celi habat corã dño a dextris & a sinistris. f. boni angeli & mali. Et ait dñs. Quis decipiet a chab: Dicit dñs spũs decepte uolenti p mendacia pphetaz baal. Et gredere fac ita. Igit dñs dicens egredere & fac ita: mĩt spũ mendaẽ dñs. Sicut in rãtione Job cum ait dñs thãban. Antuerã q possidet in manu tua sunt tẽruntãmẽ in eũ non extendas manu: potestatem tentãdi concedendo eamõ ordinãdo mĩt eum: malis eni angelis uirtutẽ deus bene: sicut z homo del creaturis male vt dicit glo. Augustini sup illud ps.

lxxvi. Immissioes p agelos malos. Et bñs Reg. ij. moral. Sicut de bonis angelis i hac vita laborãt bus auxiliũ pietatis ipedit: ita isti. mali occulte et iusticie nesciẽdo seruientes: mĩstertũ epeẽ repobãtiois conãt: nõ eni ministrãt deo boni qz aduĩtẽ: sed etiã mali qz pbent: nõ solũ qz redẽtes a culpa sub leuẽ: s; etiã qz redire uolẽtes graũt. Vřf dicitur. vij. sup illud. Mitte nos i potcos. Islo. qdã ait. Põr pot cos significãt mali & luxuriosi in quos mittunt nec tãmen ppter hoc debent mitti eos ad seducẽdum et p dẽndũ aias cui? est saluare: pñ illud. ij. Amoth. ij. Quĩ uult oēs hoies saluos fieri. Et hoc pñ qz deceptio & fallacia culpã dicit ex parte etus qui fallit: vel vt dicit culpã ex parte etus qui fallit: sed pñ qz dicit pena ex parte etus qui decipit: nã deceptio pena est etus qz decipit. ppter merita et: nã peccatũ quãz pena est peccatũ: z vt sic esse põs a deo. Iñ Regio. Cõ lumras electozũ spiritũ diuine deseruit potestati: et repoboz sensus sue seruientis malicie iudicio omĩt potens obrepare: sic ergo deus mala diaboli mĩt rãtione cognoscens: ex qz quocũqz ductio r pñio mĩt rãt: s; ppter bonũ qz deus ex illo malo elicit: vnde et si mali peccant: peccatum z perditionẽ tentati appetendo: de? tñ iuste operãt z ppter peccata penam mĩt gẽdo. Iñ glo. sup illud ps. supra allegatũ. Immissioes p angelos malos. Et est bñ Augustini. Põssimus sine dubitatione malis angelis attribure mores peccoz: z mores pmo genitoz z oburationes egyptioz. Iñ cẽm deus cũ facere dicit: nõ insingãdo z inspiãdo: sed deferẽdo hoc facit: vt illi operent in filios dissidẽtie qz deus iuste debetẽz permitit. Nã solũ ergo malos nĩbi alud est qz ordinãto pote statis eoz ad puniẽdi: r permisso uolũtatis eõĩdẽ ad seducẽdu. Et Quãtu ad articulu qñũ aduer tendũ qz est missio qdã p auctozitatem: vt qñ mĩtẽs ppria potestãte non ab alio subdelegatã aliũ mittit: alia est p mĩstertũ subauctozitãte. Et p hoc re spõdet ad hunc articulu p hanc pconem. Et Quãtu nis a solo deo p auctozitãtẽ mittant angeli: tñ mĩt rãtãlĩtẽr cõngit ab angelo angeli mĩtũ. Pñimum patet: qz a quocũqz angelus mĩtũ referẽt ad auctozitãtẽ diuina rãtãz ad causãm pncipalẽ z pñam. Et Scđa pars pñ p illud ps. ij. Angelus q loque bãt in me egrediebat: z alius angelus egrediebatũ in occursum ei? z dicit ad eũ. Cur re loquere ad pue rĩ illũ dices. Abõz muro habitãtĩ bñrusãlẽ. Sup quo dicit. In cõspẽctũ cõditiõis angelica mĩstertã ordiãta sunt: vt p cõmũ felicitãte beatitudinis opĩficẽ suũ uidentes gaudeãt cũ p dispensãtione di gnitaris alij alijs subministrãt. Ad pbatã angelus angeli mĩtũ: qz fecit de deo cõiter conspicit: do cet z erigit: qz est p supiorẽz scientiã uirtute cognitiois z pñantioẽ gratiã culmine potestãtis expe dit. Idẽ. Dñ angelus dicit ad aliũ angelum. Cur re loquere: bubũ nõ est qz alius aliũ mĩtũ. Sicut bñ dicit. Dñ. vñ. vbi dñ. Audiuĩ uocẽ vři interuãtẽ: clama uit z ait. Gabriel fac illum itelligere uisionẽ. Et cõ angel? angelo imperat: z sic iperando mĩtũ. Et hoc rĩ ppter hoc angelus vñ mĩstertã angeli: auã angelus angeli: qz ois illa missio z mĩstertã illa reduciãt ad auctozitãtẽ dei: cuius mandãtis z ordinãtio nõ ões parent. Sicut in sũ. Pñimus missus a pncipi: põr officialẽ suũ: nõ dicit mĩtus officialis: s; pñ capis. Et tñ de illa questione. Distinctio. ij.

Art. 4. E